

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
Навчально-науковий інститут економіки і управління
Кафедра фінансів

«До захисту в ЕК»

Директор інституту

(підпис)

Олег ШЕРЕМЕТ

(ім'я та прізвище)

«__» _____ 2022 р.

«До захисту допущено»

Завідувач кафедри

(підпис)

Лада ШІРІНЯН

(ім'я та прізвище)

«__» _____ 2022 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ МАГІСТРА

зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(код і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа та страхування
на тему: **Управління активами страхової компанії**

Виконав: здобувач 2 курсу, групи 11М

Стеценко Анастасія Вікторівна

(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

(підпис)

Керівник: Роганова Ганна Олександрівна

(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

(підпис)

Рецензент Наталія Скопенко

(ім'я та прізвище)

(підпис)

Я, як здобувачка Національного університету харчових технологій, розумію і підтримую політику університету з академічної доброчесності. Я, не надавала і не одержувала недозволеної допомоги під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Здобувачка _____

(підпис)

Київ – 2022 р.

нормативів, табл. 3.1. Вимоги до складу та структури активів ПрАТ «СК «УНІКА», табл. 3.3. Відомості про потенційні банківські вклади ПрАТ «СК «УНІКА» станом на 27.12.2021 р., , табл. 3.6 Відомості про потенційні цінні папери ПрАТ «СК «УНІКА» станом на 27.12.2021 р., табл 3.7. Активи перестраховування ПрАТ «СК «УНІКА» за 2019-2020 рр., тис. грн, табл. 3.9. Фінансовий результат ПрАТ «СК «УНІКА» за угодами перестраховування за 2019–2020 рр., прогноз на 2021 рік, табл. 3.10. Прогнозна структура активу Балансу ПрАТ «СК «УНІКА» на 2021 рік, табл. 3.11. Розрахунок прогнозних показників ефективності використання активів ПрАТ «СК «УНІКА» на 2021 рік, табл. 3.12. Вплив заходу із збільшення частки перестраховиків у страхових резервах на оптимізацію активів ПрАТ «СК «УНІКА»

6. Консультанти розділів проекту (роботи)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
I	Роганова Г. О		
II	Роганова Г. О.		
III	Роганова Г. О		

7. Дата видачі завдання 13 жовтня 2021 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломного проекту (роботи)	Строк виконання етапів проекту (роботи)	Примітка
1	Вибір теми, написання заяви і узгодження плану кваліфікаційної роботи з керівником	до 13.10.2021	
2	Робота над 1-м розділом та перевірка керівником	до 09.11.2021	
3	Робота над 2-м розділом та перевірка керівником	до 30.11.2021	
4	Робота над 3-м розділом та перевірка керівником	до 21.12.2021	
5	Оформлення роботи і подання керівникові для проходження попереднього захисту	до 27.12.2021	
6	Подання кваліфікаційної роботи з підтвердження керівника на перевірку академічного плагіату.	21.01.2022	
7	Доопрацювання кваліфікаційної роботи після попереднього захисту та перевірки на плагіат, узгодження змісту доповіді та презентації з керівником, отримання відзивів на роботу	до 26.01.2022	
8	Підпис остаточного варіанту роботи завідувачем кафедри	02.02.2022	

Здобувач

_____ (підпис)

Стеценко А. В.

_____ (прізвище та ініціали)

Керівник роботи

_____ (підпис)

Роганова Г. О

_____ (прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Стеценко А. В. «Управління активами страхової компанії»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня «магістр» за спеціальністю 072 – Фінанси, банківська справа та страхування. Національний університет харчових технологій, Київ, 2022.

Кваліфікаційна робота присвячена розв’язанню теоретичних, методичних та практичних проблем управління активами страхової компанії.

Метою кваліфікаційної роботи є вивчення теоретичної сутності активів.

Об’єктом дослідження є процес управління активами страхової компанії.

Для досягнення поставленої мети дослідження використовувались такі методи: діалектичний – при розкритті змісту; абстрактно-логічний – при формулюванні висновків та наданні пропозицій; економіко-математичний і статистичний методи – під час аналізу страхової компанії.

Робота в загальному складається зі вступу, трьох розділів, висновків, переліку використаної літератури та додатків.

У вступі обґрунтовано актуальність теми та сформульовано завдання дослідження.

У першому розділі розкрито теоретичні основи активів страхової компанії.

Другий розділ присвячено аналізу дотримання вимог щодо якості активів аналізу та аналізу фінансово-економічної діяльності ПрАТ СК «Уніка».

У третьому розділі обґрунтовано пропозиції щодо оптимізації активів страхової компанії.

Ключові слова: страхування, страхова компанія, активи, оборотні активи, необоротні активи, перестраховання, страхові резерви, дебіторська заборгованість, управління, прибутковість, рентабельність, доходи, витрати, оптимізація.

SUMMARY

Stetsenko AV «Asset Management of Insurance Company»

Qualification work for the master's degree in specialty 072 - Finance, Banking and Insurance. National University of Food Technologies, Kyiv, 2022.

Qualification work is devoted to solving theoretical, methodological and practical problems of asset management of the insurance company.

The purpose of the qualification work is to study the theoretical nature of assets.

The object of research is the process of managing the assets of an insurance company.

To achieve the goal of the study, the following methods were used: dialectical - when disclosing the content; abstract-logical - in formulating conclusions and providing proposals; economic-mathematical and statistical methods - during the analysis of the insurance company.

The work generally consists of an introduction, three chapters, conclusions, a list of references and appendices.

The introduction substantiates the relevance of the topic and formulates the objectives of the study.

The first section reveals the theoretical foundations of the insurance company's assets.

The second section is devoted to the analysis of compliance with the requirements for the quality of assets analysis and analysis of financial and economic activities of PJSC IC "Unique".

The third section substantiates the proposals for optimizing the assets of the insurance company.

Key words: insurance, insurance company, assets, current assets, non - current assets, reinsurance, insurance reserves, receivables, management, profitability, profitability, income, expenses, optimization.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ	8
1.1. Економічна сутність активів та їх роль у діяльності страхової компанії.....	8
1.2. Класифікація активів страхової компанії	17
1.3. Особливості управління активами страхової компанії	24
Висновки до розділу 1.....	31
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ АКТИВІВ СК «УНІКА».....	32
2.1. Загальна характеристика страхової компанії	32
2.2. Аналіз складу, структури та динаміки активів страхової компанії..	49
2.3. Аналіз дотримання вимог щодо якості активів СК «УНІКА».....	58
Висновки до розділу 2.....	65
РОЗДІЛ 3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ СК «УНІКА»	66
3.1. Міжнародний досвід управління активами страхової компанії.....	66
3.2. Напрями вдосконалення управління активами страхової компанії..	70
3.3. Оптимізація складу та структури активів страхової компанії	107
Висновки до розділу 3.....	119
ВИСНОВКИ.....	120
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	123
ДОДАТКИ.....	128

ВСТУП

Актуальність теми. Управління активами - це один із головних напрямків фінансового менеджменту та репрезентує собою систему формування і реалізації управлінських рішень в операційній, інвестиційній та фінансовій діяльності страхової компанії, яка спрямована на забезпечення його довгострокової платоспроможності та прибутковості. Прийняття рішень у цій сфері безпосередньо впливає на прибутковість страхової компанії та забезпечує її платоспроможність у короткостроковій та довгостроковій перспективі.

Складність процесу управління активами страховиків пов'язана з непередбачуваністю виникнення страхових випадків, розмірів пов'язаних з ними грошових виплат та ризиковим характером їх діяльності.

Ефективне управління активами має забезпечувати страховим компаніям можливість виконувати страхові зобов'язання у випадку недостатності страхових резервів, мобілізувати ресурси для нарощування власного капіталу, фінансову надійність та можливість отримувати інвестиційний прибуток. У зв'язку з цим постає основна потреба у розширенні практичних рекомендацій щодо формування оптимальної їх структури.

Вагомий внесок у розробку теоретичних і практичних засад управління активами страхових компаній внесли вітчизняні та зарубіжні вчені-економісти: І. А. Бланк, М. Д. Білик, Є. Ф. Брігхем, А. В. Василенко, Н. М. Внукова, О. О. Гаманкова, В. В. Ковальов, О. В. Кнейслер, В. М. Суторміна, О. О. Терещенко, Н. В. Ткаченко, У. Ф. Шарп, Л. В. Шірінян, Р. Т. Юлдашев, А. В. Яровий та інші.

Метою кваліфікаційної роботи є вивчення теоретичної сутності активів, їх класифікації та особливості управління активами страхової компанії.

Поставлена мета зумовила необхідність вирішення **завдань**:

- розкрити економічну сутність активів страхової компанії;
- визначити класифікацію активів страхової компанії;
- з'ясувати особливості управління активами страхової компанії;

- надати фінансово-економічну характеристику страхової компанії;
- провести аналіз складу, структури та динаміки активів страхової компанії;
- оцінити аналіз дотримання вимог щодо якості активів страхової компанії;
- розглянути міжнародний досвід управління активами страхової компанії;
- запропонувати напрями вдосконалення управління активами страхової компанії;
- надати пропозиції щодо оптимізації складу та структури активів страхової компанії.

Об’єктом дослідження є процес управління активами страхової компанії.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методологічних і практичних питань, які пов’язані з управлінням активами страхової компанії.

Для досягнення поставленої мети дослідження використовувались наступні методи: діалектичний – при розкритті змісту; абстрактно-логічний – при формулюванні висновків і наданні пропозицій; економіко-математичний і статистичний методи – під час аналізу страхової компанії.

Інформаційну базу дослідження становлять наукові статті, інтернет-джерела, бухгалтерська звітність СК «Уніка» та внутрішня корпоративна інформація.

Апробація результатів дослідження. Окремі положення та практичні результати проведеного дослідження були представлені на Всеукраїнській науково-практичній конференції «Сучасні проблеми бухгалтерського обліку та фінансів» (23-24 листопада 2021 р., м. Київ), за підсумками якої було опубліковано тези доповіді на тему «Управління активами страхової компанії».

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ

1.1. Економічна сутність активів та їх роль у діяльності страхової компанії

Під час здійснення господарської діяльності підприємства користуються різними видами майна в матеріальній та нематеріальній формах. За економічним змістом усе майно підприємства є його активами. Важливість ефективного процесу формування і використання активів підприємства складно переоцінити, оскільки брак активів може паралізувати господарську діяльність підприємства чи погіршити його фінансовий стан, а їх надлишок означатиме, що частина активів підприємства не використовується у господарській діяльності і не приносить економічної вигоди, при цьому попередньо створивши витрати на їхнє залучення. Тому активи відіграють важливу роль в фінансово-господарській діяльності будь-якого підприємства, адже підприємство за їх допомогою вдосконалює власний економічний потенціал та оптимізує діяльність, внаслідок чого одержує дохід (прибуток) [5].

Активи – це економічні ресурси підприємства в різних видах, що використовуються в процесі здійснення ним фінансово-господарської діяльності. Вони формуються для досягнення конкретних цілей здійснення фінансово-господарської діяльності підприємства відповідно до його місії, генеральної мети і стратегії економічного розвитку та у формі сукупних майнових цінностей характеризують основу економічного потенціалу підприємства. Активи мають відповідати функціональній направленості та обсягам господарської діяльності підприємства. В такій комбінації активи підприємства мають певну цінність як його економічні ресурси, що призначаються для ефективного і раціонального

використання в поточному і наступних періодах проведення фінансово-господарської діяльності.

Слід відзначити, що в економічній літературі поширені різноманітні визначення терміну «активи» (рис. 1.3).

№	Джерело	Визначення
1	І. О. Бланк, Н. М. Урбан, І. Д. Фаріон, О. С. Філімоненков [4]	економічні ресурси контрольовані підприємством, які сформовані внаслідок інвестованого в них капіталу та характеризуються детермінованою вартістю, продуктивністю і здатністю генерувати дохід, постійний оборот яких у процесі використання пов'язаний з чинником часу, ризику і ліквідності
2	Л. О. Коваленко [10]	всі види майна підприємства, що використовуються для здійснення статутної діяльності
3	П. П. Михайленко, А. М. Поддєрьогін, М. П. Поліщук [33]	ресурси, контрольовані підприємством, використання яких призводять до збільшення економічних вигід у майбутньому
4	Є. О. Нагорний [13]	активи підприємства, існуючі в матеріальній, нематеріальній та фінансових формах, є економічними ресурсами підприємства, ефективність управління якими є основою внутрішньогосподарського механізму одержання прибутку підприємством.
5	Т.О. Олійник [18]	майнові цінності, які формуються за рахунок інвестованого капіталу, який матеріалізується у формі активів підприємства: оборотних активів, необоротних активів, запасів тощо

Рис. 1.1. Підходи до визначення терміну «активи»

Отже, аналіз наукової літератури дозволяє виділити багато тлумачень терміну «активи», які поєднують в собі різні підходи до трактування цієї категорії. Більшість авторів визначає активи як сукупність нематеріальних та матеріальних цінностей суб'єкта господарювання, яким властива грошова оцінка та вартість.

На думку Ю. О. Плехової, формування та використання активів призводить до отримання економічного результату та економічних вигід в майбутньому і характеризується впливом факторів часу, ризику, невизначеності та ліквідності. Слід відзначити, що це визначення має в основі матеріально-речову та

нематеріальну форму активів, а також їхню здатність приносити в майбутньому вигоди та дохід.

Отже, активи слід трактувати як економічні ресурси підприємства, представлені у поєднанні сукупних майнових та немайнових цінностей, які у певному вартісному вираженні відображаються в структурі балансу та використовуються суб'єктом господарювання у фінансово-господарській діяльності з метою одержання певних економічних вигід та прибутку. Така інтерпретація є простою, але водночас доволі чіткою і зрозумілою та повністю відображає економічну суть активів підприємства.

По суті, страхова діяльність – це сукупність економічних відносин щодо створення цільових фондів, призначених для захисту майнових інтересів населення від раптових небезпек, пов'язаних із збитками [35].

Створення страхових цільових фондів, а також їх управління та розподіл є частиною системи фінансових відносин, яка невіддільна від інших форм накопичення та управління фінансовими ресурсами, таких як державний бюджет, позабюджетні фонди соціального страхування, децентралізовані фінансування проектів підприємницької діяльності.

Економічний характер страхування полягає у створенні спеціалізованих організацій - страхових компаній - страхового фонду, утворених за рахунок внесків (премій) страхувальників і відшкодування збитків, завданих страхувальникам у результаті страхових випадків [8, с. 15].

Закон України «Про страхування» визначає страхування як «вид цивільних правовідносин щодо захисту майнових інтересів фізичних та юридичних осіб у разі настання певних подій (страхових випадків), передбачених договором страхування або чинним законодавством, на підставі коштів, утворених шляхом сплати страхових платежів (страхових внесків, страхових внесків) фізичним та юридичним особам та доходів від розміщення цих коштів».

Таким чином, сутність страхової діяльності зосереджена на тому, що один суб'єкт, за відповідну плату, перебирає на себе фінансову частину ризиків іншого

суб'єкта. При цьому кошти, акумульовані у вигляді плати за страхові послуги, підлягають інвестиційному розміщенню з метою захисту інтересів споживачів.

Основним елементом діяльності страхової компанії, як і будь-яких інших підприємств, є активи. Якісні і ліквідні активи страхової компанії є запорукою її платоспроможності, здатності вчасно і в повному обсязі проводити страхові виплати.

Активи страхової компанії – це склад, розміщення і використання коштів страхової компанії, які згруповані за ознакою їх функціональної ролі; це ресурси, які контролюються страховою компанією і формуються за рахунок її власних коштів, коштів страхувальників й інших кредиторів, та які забезпечують функціонування страхової компанії, здійснення нею страхових виплат і отримання інвестиційного прибутку. До активів страхових компаній входять основні засоби, фінансові вкладення, необоротні активи тощо.

Активи страхової компанії можна поділити на:

1) не включені до сумарної величини активів – заборгованість засновників за вкладом у статутний капітал, акції, викуплені в акціонерів;

2) активи, пов'язані зі статтями зобов'язань (переважно зі статтями страхових резервів). У цьому випадку активи враховуються за їхньою балансовою вартістю, оскільки пізніше ця сума віднімається від зобов'язань:

- частка перестраховиків у резервах зі страхування життя;
- частка перестраховальників у резерві незаробленої премії;
- частка перестраховальників у резервах збитків;

3) активи, що мають ринкову вартість – нематеріальні активи, основні засоби, фінансові вкладення та участь у капіталі інших організацій, дебіторська заборгованість з операцій страхування та перестраховування, матеріальні цінності та кошти.

Дебіторська заборгованість як реальний актив страхової компанії відіграє значну роль у її діяльності. При її оцінці проводиться аналіз термінів погашення, можливості стягнення та віднесення до операцій страхування, співстрахування та перестраховування.

Оскільки страхові компанії не належать до виробничого сектору економіки, а скоріше до сфери послуг, основні матеріальні активи, які вони мають – це нерухоме майно та обладнання (оргтехніка), транспортні засоби тощо.

Законодавством України встановлено нормативний обсяг активів страхових компаній – це «мінімальний обсяг прийнятих нею активів, необхідний для дотримання нормативу платоспроможності і достатності капіталу, нормативу ризиковості операцій і нормативу якості активів, який визначається окремо для кожного такого нормативу».

В Україні особливості діяльності страхових компаній регулюються Законом України «Про страхування» . Діяльність страхових компаній до 2016 року регламентувалась «Правилами формування, обліку та розміщення страхових резервів за видами страхування іншими, ніж страхування життя» та «Правилами розміщення страхових резервів із страхування життя». Проте у 2015 році Нацкомфінпослуг видало розпорядження «Про затвердження Положення про обов'язкові критерії та нормативи достатності, диверсифікованості та якості активів страховика та визнання такими, що втратили чинність, деяких нормативно-правових актів Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України» [28].

Останні зміни у цю сферу були внесені у 2019 році розпорядженням Нацкомфінпослуг № 1511 «Про затвердження Змін до Положення про обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика», яким встановлюються обов'язкові критерії та нормативи достатності капіталу і платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика.

Також Положенням про обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика встановлюється таке поняття як прийнятні активи – це активи страховика, які відповідають критеріям якості активів страховика. Відповідно до положення сума прийнятних активів – це сукупна вартість активів

страховика у національній валюті, яка визначається за балансовою вартістю таких активів.

Відповідно до Положення про обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховик до суми прийнятних активів страхової компанії можуть включатися наступні активи [28]:

- 1) грошові кошти страхової компанії на поточному рахунку;
- 2) банківські вклади (депозити) і рахунки умовного зберігання (ескроу);
- 3) валютні вкладення страхової компанії відповідно до валютою страхування;
- 4) нерухоме майно страхової компанії;
- 5) цінні папери (акції, облігації підприємств, крім цільових, іпотечні облігації, іпотечні сертифікати, облігації міжнародних фінансових організацій, облігації місцевих позик;
 - б) державні цінні папери;
 - 7) права вимоги до перестраховиків;
 - 8) інвестиції в економіку України за рахунок коштів страхових резервів за затвердженими постановою уряду України напрямами інвестування в галузі економіки;
 - 9) банківські метали, в тому числі рахунки в банківських металах;
 - 10) кредити страхувальникам – фізичним особам, які уклали договори страхування життя;
 - 11) готівка в касі страхової компанії;
 - 12) залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах, які сплачені страховими компаніями до централізованих страхових резервних фондів Моторного (транспортного) страхового бюро України згідно із Законом України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів»;

13) непрострочена дебіторська заборгованість за укладеними договорами страхування за окремими видами страхування у обсязі не більше резерву незароблених премій за відповідними окремими видами страхування;

14) непрострочена дебіторська заборгованість за укладеними договорами страхування і перестраховування з обов'язкового страхування цивільної відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту;

15) непрострочена дебіторська заборгованість за укладеними договорами перестраховування з нерезидентами:

16) непрострочена дебіторська заборгованість, що виникла в результаті розміщення грошових коштів страхової компанії в гарантійних фондах асистанських компаній виключно задля гарантування медичного обслуговування клієнтів страховика в медичних закладах відповідно до договорів страхування у випадку настання страхових випадків;

17) непрострочена дебіторська заборгованість, яка виникла в результаті здійснення страхового відшкодування за іншого страховика за договором обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів;

18) дебіторська заборгованість за нарахованими відсотками за банківськими вкладками та цінними паперами, емітентом яких є держава;

19) внески страхової компанії, яка є учасником фінансової групи, до статутних капіталів інших страхових компаній – учасників цієї ж фінансової групи при умові виконання цією фінансовою групою вимог до регулятивного капіталу;

20) активи з права користування відповідно до міжнародного стандарту фінансової звітності 16 «Оренда» у розмірі, який не перевищує розміру відповідного орендного зобов'язання.

З 2020 року регулювання страхового ринку перекладено на Національний банк України, натомість Нацкомфінпослуг було ліквідовано. Відповідно до цього НБУ запропонував наприкінці 2020 року нові правила визначення суми прийнятних активів страховиків, згідно з якими страхові компанії мають включати

до суми прийнятних активів тільки вартість тієї нерухомості, яка підтверджена аудитором. Якщо страхова компанія купує нову нерухомість, переоцінює або дооцінює вартість існуючої, то такий актив вважатиметься прийнятним тільки після додаткового підтвердження його вартості звітом про оцінку, рецензією на звіт і аудиторським звітом [18].

Без аудиторського звіту до суми прийнятних активів страхової компанії можна буде включити тільки 25% від вартості придбаного майна чи 25% від розміру його дооцінки. Підтвердження вартості такого майна не буде потрібно лише у випадку коли розмір дооцінки або дооцінок нерухомості протягом календарного року буде незначним – меншим 10% вартості такого майна на початок року.

По-друге, страхові компанії зможуть включати до суми прийнятних активів тільки ті цінні папери (у тому числі державні цінні папери), на які оформлено право власності відповідним чином. Разом з цим НБУ пропонує встановити такі обмеження: частка акцій, корпоративних або іпотечних облігацій вітчизняних емітентів, інвестицій в економіку України за напрямками, визначеними урядом, не може перевищувати 3% від страхових резервів страхових компаній.

Також страхові компанії не зможуть включати до переліку прийнятних активів земельні ділянки. Усі ці зміни були запроваджені у II півріччі 2021 року.

Наразі (станом на 31.12.2020 р). загальний обсяг активів страхових компаній складав 64,9 млрд грн і протягом року практично не змінився – зріс на 1,6%. Необхідно зазначити, що протягом другого кварталу 2020 року відбулося падіння цього показника, що пов'язано з добровільним виходом деяких страховиків з ринку, які мали значну частку ринку, проте страховий портфель яких формувався за рахунок операцій вхідного перестраховування.

Динаміка активів та прийнятних активів страхових компаній протягом 2018–2020 рр. показана на рис. 1.2.

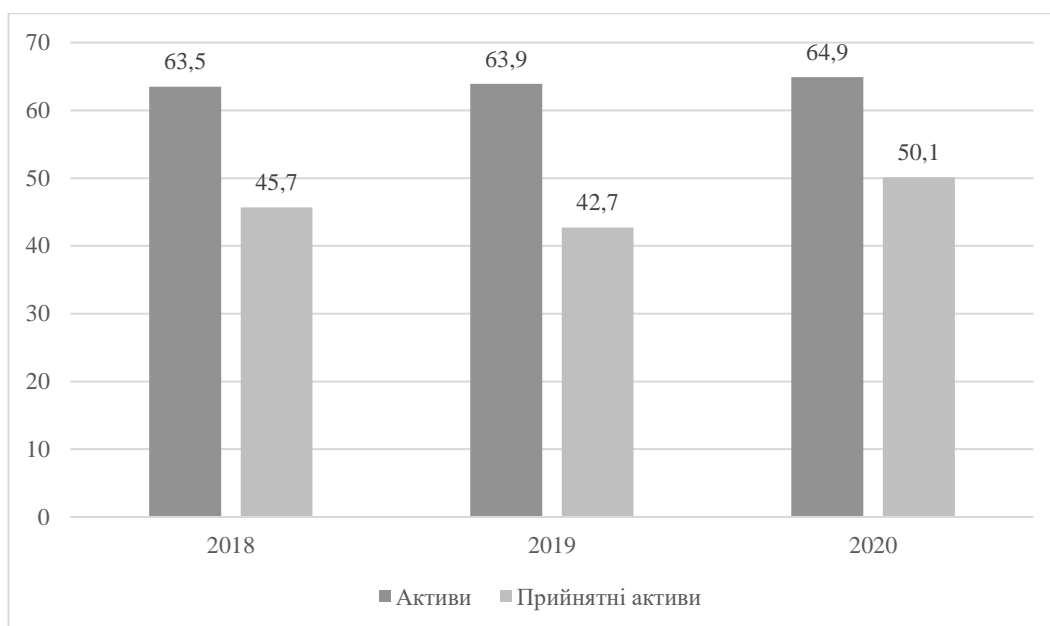

Рис. 1.2. Динаміка обсягу активів та прийнятних активів страхових компаній протягом 2018–2020 рр., млрд грн [18]

Обсяги активів страхових компаній, які звітують до Національного банку, у 2020 році продемонстрували помірне зростання загальних активів (+4,5%) та істотне зростання прийнятних активів (+17,3%) (рис. 1.3).

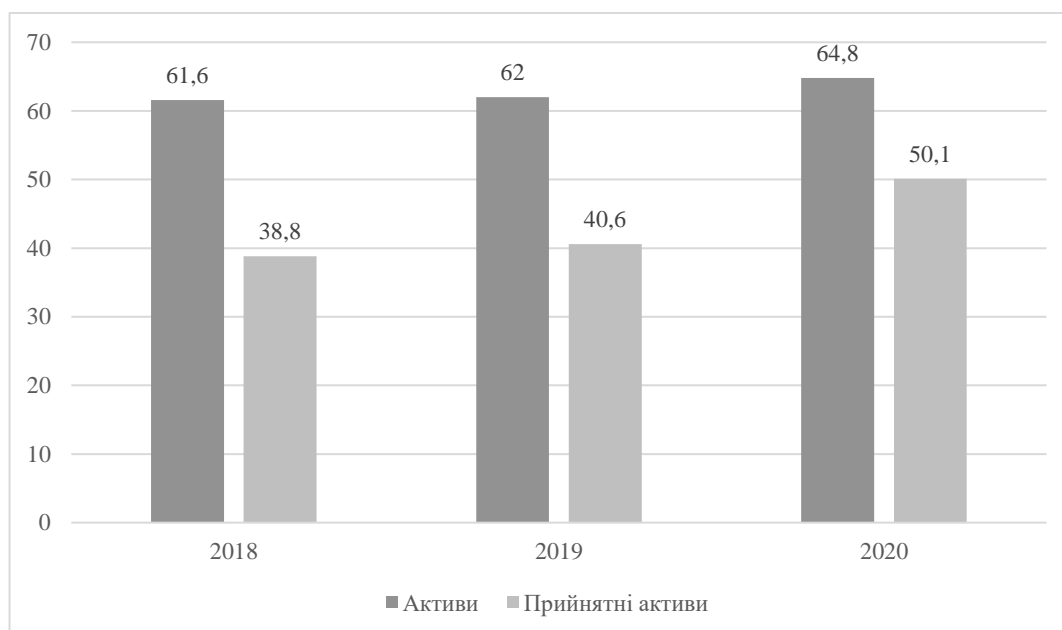

Рис. 1.3. Динаміка обсягу активів та прийнятних активів страхових компаній, які звітують до Національного банку протягом 2018–2020 рр., млрд грн [18]

Таким чином, активи страхової компанії можна визначити як ресурси, які контролюються нею внаслідок минулих подій, сформованих за рахунок коштів страхувальників, власних коштів, коштів інших кредиторів, які забезпечують функціонування страхової компанії, здійснення нею страхових виплат та отримання інвестиційного прибутку.

Отже, активи страхової компанії - це кошти, підконтрольні страховій компанії та створені за рахунок власних коштів, коштів страхувальників та інших кредиторів, які забезпечують діяльність компанії, здійснення страхових виплат та отримання інвестиційного прибутку.

1.2. Класифікація активів страхової компанії

Класифікація активів за різними ознаками здійснюється з метою задоволення інформаційних потреб управлінського та облікового персоналу, учасників господарського товариства та інших зацікавлених осіб. У зв'язку з цим класифікація активів повинна відповідати певним цілям, серед яких слід виокремити надання інформації про платоспроможність підприємства, ліквідність та рентабельність його активів.

Активи ж в свою чергу є основним елементом діяльності страхової компанії. Склад активів страхових компаній, визначених статтею 31 Закону України «Про страхування» (рис. 1.4):

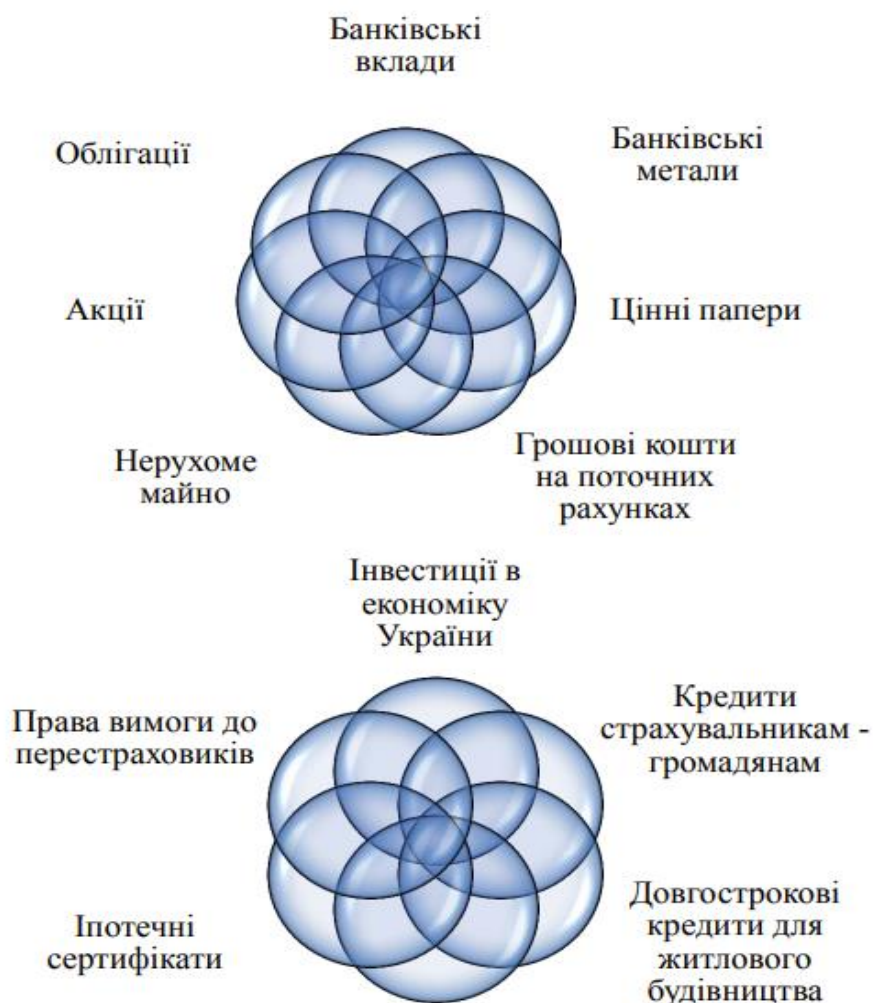

Рис. 1.4. Види активів страхових компаній [13]

Оборотні активи — грошові кошти та їх еквіваленти, які обмежуються у використанні, а також інші активи, які призначаються для реалізації чи споживання протягом операційного циклу чи протягом дванадцяти місяців з дати балансу.

До оборотних активів страховика належать: виробничі запаси, запаси малоцінних і швидкозношуваних предметів, дебіторська заборгованість, грошові активи в усіх формах, короткотермінові фінансові вкладення, витрати майбутніх періодів [32, с. 96].

- 1) Оборотні активи є найбільш мобільною складовою всіх активів компанії;
- 2) Оборотні активи необхідно постійно відновлювати та підтримувати на належному рівні;
- 3) Оборотні активи мають бути приведені у відповідність до поточних зобов'язань;

4) Оборотні активи повинні приносити підприємству економічну вигоду (шляхом забезпечення ліквідності/ платоспроможності прибутковості);

5) Управління оборотними активами повинно здійснюватись в рамках операційної, фінансової та інвестиційної діяльності.

Таким чином оборотні активи є рухомою частинною активів компанії, які використовуються протягом одного року під час операційної, фінансової та інвестиційної діяльності.

Необоротні активи є сукупністю майнових цінностей, котрі багаторазово беруть участь у процесі господарської діяльності підприємства. Як правило, до них належать засоби, тривалість використання яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік).

До необоротних активів належать основні засоби, нематеріальні активи, незавершені капітальні вкладення, довготермінові фінансові вкладення, інші необоротні активи.

Співвідношення оборотних та необоротних активів на підприємствах, що здійснюють страхування ризиків, має бути на користь останніх через такі характеристики страхової діяльності, як низький попит на основні засоби та короткострокові договори страхування.

Відмінною особливістю активів є їх ліквідність. Під ліквідністю активів розуміють здатність швидко конвертувати їх у гроші без значних втрат. До ліквідних активів належать інвестиції, що дозволяють швидко отримувати та виконувати зобов'язання страхових компаній. Грошові кошти включають залишки на поточних рахунках, готівку, депозити, цінні папери, що котируються. Протилежністю ліквідних активів є менш ліквідні активи, які переважно є інвестиціями в нерухомість. Існує певний зв'язок між ліквідністю активів та їх внеском в економічний оборот - необоротні активи є менш ліквідними ніж оборотні. [1, с. 230].

Сутність активів детально розкривається через їх класифікацію. Це дозволяє врахувати зміст та особливості окремих видів активів та досягти максимального результату [9, с. 116].

В даному напрямі можна виділити такі класифікаційні ознаки (рис. 1.5):

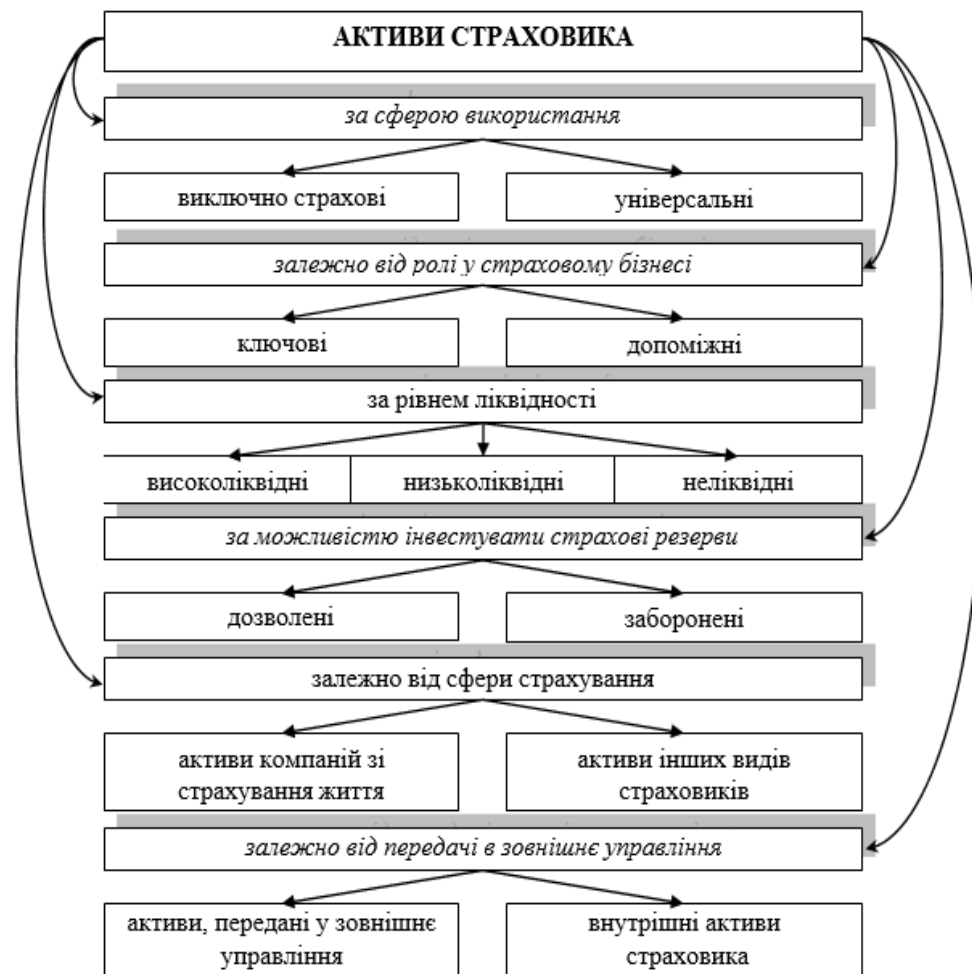

Рис. 1.5. Класифікація активів страхової компанії [26]

1) за ступенем ліквідності активи можна розділити на високоліквідні, низьколіквідні та неліквідні. Хоча цей підхід є умовним, він дає можливість оцінити здатність компанії швидко конвертувати наявні активи в готівку;

Високоліквідні активи — це такі активи, які перебувають у готівковій формі або можуть бути швидко реалізовані на ринку. Це — готівкові кошти, дорожні чеки, кошти на рахунках в інших банках, державні цінні папери. У міжнародній практиці до складу високоліквідних активів можуть включатися банківські акцепти, векселі та цінні папери першокласних емітентів.

Ліквідні активи — це такі, які можуть бути перетворені в грошову форму протягом певного періоду часу (наприклад 30 днів). До цієї групи відносять платежі на користь банку з термінами виконання в зазначений період, такі як кредити, в тому числі і міжбанківські, дебіторська заборгованість, інші цінні папери (крім високоліквідних), які обертаються на ринку.

Низьколіквідні активи — це прострочені, пролонговані та безнадійні кредити, ненадійна дебіторська заборгованість, цінні папери, які не обертаються на ринку та інші основні фонди.

Визначення ступеня ліквідності та віднесення кожної із статей активу до певної групи дає змогу страховій компанії оцінити наявні ліквідні кошти та виявити резерви ліквідних активів. З метою уникнення критичних ситуацій та максимально чіткого прогнозування тенденцій у зміні банківської ліквідності застосовують аналіз структури активів страховика за ступенем їх ліквідності.

2) залежно від сфери страхування розрізняють активи компаній зі страхування життя та активи компаній, що здійснюють інші види страхування;

3) за сферою використання серед активів можна виділити універсальні та виключно страхові.

До останніх належать залишок коштів у страхових резервних фондах (кошти у централізованих страхових резервних фондах, зокрема, які перебувають в управлінні Моторно-транспортного страхового бюро України, але які належать страховикам), депозити перестраховування (суми за угодами перестраховування, які характеризуються передачею незначного страхового ризику або відсутністю передачі страхового ризику і використовуються переважно як засіб оптимізації грошових потоків у короткостроковій та середньостроковій перспективі) та частка перестраховика у страхових резервах (сума частки перестраховиків у страхових резервах кожного виду відповідно до вимог чинного законодавства) [1, с. 228];

4) залежно від ролі у страховому бізнесі активи можна поділити на ключові (грошові кошти, фінансові інвестиції тощо) та допоміжні (основні засоби, нематеріальні активи);

5) за можливістю інвестувати кошти страхових резервів відповідно до чинного законодавства серед активів виділяють дозволені (грошові кошти на поточному рахунку, банківські вклади, акції, облігації, іпотечні сертифікати, банківські метали та інші) та заборонені;

б) залежно від передачі у зовнішнє управління активи розмежують на ті, що передані у зовнішнє управління, зокрема компаніям з управління активами, та внутрішні активи [20, с. 185].

Всі активи страхової компанії можна розділити на дві частини: активи, пов'язані з виконанням страхових зобов'язань, і активи, не пов'язані з ними. При виконанні страхових зобов'язань за страховими виплатами включаються активи, які покривають страхові резерви, та активи, що охоплюють частину власних коштів страховиків, які призначені для здійснення страхових виплат.

Роздільне регулювання 2-ох частин активів, які пов'язані з виконанням страхових зобов'язань (на основі встановлених правил і вимог), обумовлюється тим, що оскільки страхові резерви зформовані за рахунок страхових премій, тобто за рахунок страхувальників, то й активи, які покривають страхові резерви, мають у своєму складі ті, які обумовлені специфікою проведення страхових операцій. Це:

- частка перестраховиків у страхових резервах. Коли перестраховальник передає частину ризиків перестраховику, останній формує у себе страховий резерв за отриманими ризикам. Цей страховий резерв обов'язково відбивається як у пасиві балансу перестраховика (як страховий резерв за отриманими ризикам), так і в активі балансу у перестраховика (як частка перестраховальника в страховому резерві);

- депо премій по ризиках, прийнятим у перестраховання. Перестраховальник приймає ризик (частина ризику) у перестраховання, і йому перестраховальник повинен передати відповідну частину страхових премій. Але в силу того, що при настанні страхового випадку при використанні перестраховання прямий страховик відразу виконує зобов'язання перед страхувальником по страхових виплатах у повному обсязі, він (перестраховальник) затримує частину премій, належних перестраховику, у себе, тобто формує депо премій. Тому для перестраховика депо премій, сформоване у перестраховика, є видом вкладень, тобто активом;

– дебіторська заборгованість за операціями страхування, співстрахування та перестрахування. Вона з'являється в тому випадку, якщо страховик не відразу отримує від страхувальників і страховиків грошові кошти в начисленому розмірі;

– позики страхувальникам за договорами страхування життя. За цими договорами по ризику дожиття формується страховий резерв. В рамках накопиченого резерву страховик має право видавати страхувальнику позику, який з часом страхувальник повертає страховику. Видається позика під відсоток, який зазвичай встановлює ринок, тому даний вид специфічного активу може приносити страховику додатковий інвестиційний дохід в порівнянні з тим, який передбачений зростанням страхового резерву по ризику дожиття.

Видом активу, який обов'язково повинен бути у страховика, але який, як правило, не дає інвестиційного доходу, є грошові кошти. За чинним страховим законодавством вони приймаються для покриття як страхових резервів, так і власних коштів страховика. Обов'язковість цього виду активу обумовлена тим, що страхові зобов'язання він виконує в грошовій формі, тому наявність грошових коштів у страховика в будь-який момент часу є необхідним.

Перераховані види активів безпосередньо пов'язані з проведенням страхових операцій, вони приймаються для покриття страхових резервів, але не приймаються для покриття власних коштів страховика.

Всі активи, дозволені для покриття страхових резервів, можна розділити на три групи:

- активи, що визначаються страховими операціями;
- грошові кошти;
- інвестиційні активи.

Всі активи, дозволені для покриття частини власних коштів, пов'язаної з виконанням страхових зобов'язань, можна розділити на дві групи:

- грошові кошти;
- інвестиційні активи.

Отже, така класифікація активів страховиків допомагає розкрити їх економічну природу, особливості застосування у страховій сфері та дає можливість приймати більш виважені рішення в управлінні.

1. 3. Особливості управління активами страхової компанії

Управління активами є одним з головних напрямів розвитку страхового ринку та фінансового менеджменту страховика, що являє собою систему формування та реалізації управлінських рішень в операційній, інвестиційній та фінансовій діяльності страховика, забезпечення його довгострокової платоспроможності та прибутковості. Прийняття рішень у цій сфері безпосередньо впливає на ліквідність та прибутковість страховика, забезпечуючи його платоспроможність у короткостроковій та довгостроковій перспективі [10, с. 225].

Важливо зазначити, що основні вимоги до управління активами страховика стосуються насамперед фінансових активів, до яких належать дебіторська заборгованість, фінансові інвестиції та грошові кошти та їх еквіваленти.

Управління активами страхової компанії залежить від сфери діяльності, до якої належить страхова компанія – страхування життя чи строкове страхування. Компанії з ризикованими страховими портфелями повинні піддаватися більш жорстким вимогам до ліквідності. Значні суми готівки дозволяють компанії розраховуватися в будь-який час і в повному обсязі. При цьому чисті грошові кошти не приносять підприємству прибутку через володіння ним. Тому кожне підприємство стикається з проблемою пошуку оптимального балансу між ліквідними активами та активами, використання яких може генерувати інвестиційний дохід [36, с. 435].

Важливим в управлінні грошовими коштами є питання про те, як необхідна сума грошових коштів та їх еквівалентів розподіляється між фактичними грошовими коштами та короткостроковими інвестиціями. Для цього в

управлінській практиці західних компаній використовуються дві моделі: модель Баумоля та модель Міллера-Орра.

Модель Баумоля простіша і передбачає, що грошові надходження та витрати підприємства більш-менш постійні. Звичайно, це припущення не підходить для страхових компаній, оскільки їх діяльність пов'язана зі значними коливаннями [36, с. 421].

Відповідно до логіки моделі Міллера-Орра, чим вище щоденна мінливість грошових потоків або вища величина постійних транзакційних витрат, тим більше інтервал між нижньою і верхньою границями. Чим вища процентна ставка для короткострокових інвестицій, тим меншим повинен бути інтервал. Мета управління з використанням цієї моделі – мінімізувати загальну вартість готівкових операцій [38, с. 181].

Тому доцільно використовувати західний досвід управління грошовими коштами страхових компаній, зокрема, застосування моделі Міллера-Орра (розподіл готівки між готівкою та їх еквівалентами) у діяльності українських компаній, що здійснюють ризикове страхування.

Управління активами має забезпечити страховим компаніям фінансову безпеку, можливість здійснювати платежі за страховими та іншими зобов'язаннями, а також отримувати інвестиційний дохід. Особливою проблемою у забезпеченні виконання страховиком своїх зобов'язань перед страхувальниками є вибір і застосування певних методів управління активами страхової компанії.

В структурі організаційно-економічного механізму управління активами страхових компаній, як і при управлінні підприємством, слід виділяти три системи: систему забезпечення, функціональну систему та цільову (рис. 1.6):

1. Система забезпечення. Організаційно-економічний механізм управління активами страхових компаній повинен забезпечуватися правовою базою, необхідними обсягами фінансових та інших ресурсів, спиратися на наукове обґрунтування, норми та методики, розроблені уповноваженим органом з регулювання страхової діяльності, володіти широким інформаційним полем.

2. Функціональна система. Організаційно-економічний механізм управління включає такі основні функціональні підсистеми: планування, організації, мотивації, контролю та регулювання. На нашу думку, в страховій сфері кумуляція зазначених вище систем і підсистем зумовлює необхідність формулювання та вирішення трьох питань управління активами страхових компаній (за аналогією з основними питаннями економіки): в які види активів інвестування страхових резервів є більш доцільним і в яких обсягах (що?); за допомогою яких фінансових інструментів здійснювати інвестування (як?); яку частку інвестиційних прибутків залишити на розвиток, аквізицію, заохочення та мотивацію штату страховика, і яку частку використати на здешевлення страхової послуги з метою нарощування оборотів страхової діяльності (для кого?).

3.Цільова система. Успішне функціонування організаційно-економічного механізму управління активами страхових компаній є можливим за умови врахування суб'єктивних інтересів усіх суб'єктів страхових відносин [30, с. 19].

Рис.1.6. Структура організаційно-економічного механізму управління активами страхових компаній [29]

Вибір варіанту управління активами залежить від розміру та фінансових можливостей страхової компанії, обраної інвестиційної політики, наявності прямих і непрямих державних обмежень чи стимулів щодо вибору інвестиційних партнерів, умов їх діяльності тощо. Проте, при виборі варіанту управління інвестиціями, перш за все, слід враховувати необхідність дотримання принципів розміщення страхових резервів, встановлених Законом України «Про страхування»: необхідно враховувати безпеку, прибутковість, ліквідність та диверсифікацію [22].

Відповідно до вказаних чинників, можна виділити наступні варіанти управління інвестиційним потенціалом [6, с. 181]:

- наявність у структурі страхової компанії власного інвестиційного відділу із залученням висококваліфікованих менеджерів. У разі необхідності, дочірні компанії або компанії, які професійно працюють на ринку цінних паперів (дилери), також можуть бути створені для управління активами страховика та надання аналогічних послуг його клієнтам і партнерам. Такий підхід можна охарактеризувати як надзвичайно чутливий до індивідуальних потреб страховика;

- аутсорсинг активів. Передача активів в КУА в першу чергу підходить для середніх і малих страхових компаній, які за низьку ціну (порівняно з вартістю самоуправління) можуть отримати професійні послуги, підвищити прибутковість та диверсифікувати інвестиційний портфель.

Кожен варіант управління активами має ряд переваг та недоліків, які представлені на (рис. 1.7):

Варіант управління	Переваги	Недоліки
Наявність у структурі страхової компанії власного інвестиційного департаменту	Повне забезпечення індивідуальних потреб страховика у дохідності, ризикованості та ліквідності активів	Ефективність управління залежить від якості інформаційного та кадрового забезпечення фінансового ринку
Створення дочірніх інвестиційних компаній або компаній, що здійснюють професійну діяльність на ринку цінних паперів	Можливість оперативного корегування інвестиційної стратегії відповідно до змін у стратегії страхової діяльності Захищеність від витоків інформації за межі страхової компанії (фінансової групи)	Зростання витрат на управління компанією (у разі створення інвестиційного департаменту)
Передача активів в управління КУА	Отримання професійних послуг, підвищення дохідності та диверсифікованості інвестиційного портфелю, зниження інвестиційних ризиків за рахунок професійного управління активами Наявність державного нагляду за діяльністю КУА, вимог щодо управління активами інституційних інвесторів Відсутність державних обмежень на співпрацю з КУА	Нездатність управляючої компанії повністю задовольнити потреби страховика в індивідуальному підході до розміщення активів Витрати на послуги управляючої компанії складають від 1,5% до 4% середньорічної вартості активів, які передані в управління, що може перевищувати вартість самостійного управління активами Можливість недобросовісного використання менеджментом КУА інформації про особливості інвестиційної стратегії страховика

Рис. 1.7. Якісна характеристика варіантів управління інвестиційним потенціалом страхових компаній [12]

Важливість ефективного управління активами страховика визначається необхідністю досягнення двох основних цілей. Перша – забезпечити достатній рівень платоспроможності та фінансової стабільності. Друга — отримувати розумний прибуток від розміщення інвестиційних коштів. Для досягнення цих цілей актуальним сьогодні є ефективне та професійне розміщення страхових резервів і пов’язана з цим співпраця з КУА.

Специфіка страхової діяльності має надзвичайний вплив на організацію механізму управління активами страховиків, а це потребує значної частки фінансових активів у загальній структурі. Розробка організаційно-економічних механізмів управління активами страхових компаній є важливою сферою фінансового менеджменту компанії, яка забезпечує платоспроможність підприємства, фінансову надійність та ефективність його діяльності.

Специфіка страхової діяльності справляє значний вплив на управління активами страхових компаній, а саме надання страховику коштів і впливає з цього можливість створення коштів для інвестицій. Управління активами забезпечує вплив страхування на стимулювання інвестиційних процесів в економіці. Зовнішні фактори, такі як попит на страхові послуги, розвиток фондового ринку, податкове та страхове законодавство, стан ділової активності та ліквідності, а також очікування економічних змін – усі мають значний вплив на прийняття рішень щодо управління капіталом. [42, с. 122].

Отже, ефективне управління активами має на меті забезпечити страховиків фінансову надійність, здатність виконувати страхові зобов'язання у разі недостатніх страхових резервів, отримання інвестиційного доходу та мобілізацію ресурсів для збільшення власного капіталу.

Висновки до розділу 1

Узагальнюючи результати проведеного дослідження у 1 розділі, можемо відмінити наступне:

1. Активи страхової компанії – це ресурси, що контролюються страховою компанією та формуються за рахунок власних коштів, коштів страхувальників та інших кредиторів та які забезпечують функціонування компанії, здійснення страхових виплат та отримання інвестиційного прибутку.

2. Сутність активів детально розкривається через їх класифікацію. Це дозволяє врахувати зміст та особливості окремих видів активів та досягти максимального результату. Можна виділити такі класифікаційні ознаки: за рівнем ліквідності (високоліквідні, низьколіквідні, неліквідні), залежно від сфери страхування (активи компаній зі страхування життя та активи компаній, що здійснюють інші види страхування), за сферою використання (універсальні та виключно страхові), залежно від ролі у страховому бізнесі (ключові (грошові кошти, фінансовій інвестиції тощо) та допоміжні (основні засоби, нематеріальні активи)), залежно від передачі у зовнішнє (ті, що передані у зовнішнє управління, зокрема компаніям з управління активами та внутрішні активи).

3. Важливість ефективного управління активами страхової компанії визначається необхідністю досягнення двох основних цілей. Перша - забезпечення достатнього рівня платоспроможності та фінансової стійкості. Друга - одержання гідного прибутку від розміщення інвестиційних ресурсів. Для досягнення цих цілей актуальним на сьогодні є ефективне й професійне розміщення страхових резервів. Управління активами є одним з головних напрямів розвитку страхового ринку та фінансового менеджменту страховика, що являє собою систему формування та реалізації управлінських рішень в операційній, інвестиційній та фінансовій діяльності страховика, забезпечення його довгострокової платоспроможності та прибутковості.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ АКТИВІВ СК «УНІКА»

2.1. Загальна характеристика страхової компанії

ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» (до 2010 року Страхова компанія «Кредо-Класик») створена 10 лютого 1994 року. Товариство у своїй діяльності керується Законом України «Про страхування», Законом України «Про акціонерні товариства», Цивільним кодексом України, Господарським кодексом України та іншими нормативно-правовими актами України.

ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» є повним правонаступником Приватного акціонерного товариства «Страхова компанія «Кредо-Класик» по всіх його майнових та немайнових правах та зобов'язаннях.

Новий етап розвитку Компанії – проект ребрендингу Страхова компанія «Кредо-Класик» змінила назву. Загальний обсяг страхових премій 40 компаній групи UNIQA, які працюють на 21 регіональному страховому ринку, перевищує 6,2 млрд. євро, з яких 20,6 % зібрано за межами Австрії. Протягом багатьох років міжнародне рейтингове агентство Standard & Poor's незмінно надає UNIQA рейтинг фінансової стійкості на рівні «А» зі стабільним прогнозом [16].

Цінності бренду UNIQA – інноваційність і динамічність, орієнтація на майбутнє, емоційність і гуманізм, висока якість, надійність, унікальність і відмінність від інших. Основна ідея бренду UNIQA – страхування нового покоління, тобто новий підхід і ставлення до страхування. Знання бренду UNIQA в Австрії складає 98%. Ідея рекламної кампанії UNIQA в Україні: «Будьте собою. Будьте унікальним. А ми надамо Вам УНІКАльні страхові рішення». Креативна концепція «унікальність» була побудована на:

- Інноваційному погляді на життя і звичні речі;
- Здатності створювати унікальні речі в житті;
- Здатності знаходити нові й нестандартні рішення;

Таким чином, основна ідея концепції «УНІКАльність» виражена в наступному твердженні: «Ми впевнені, що можемо запропонувати нашим клієнтам більш відповідні, корисні та зручні рішення, – достатньо поглянути на речі і ситуації з іншого боку». Обрана концепція покликана сформувати позитивне, партнерське ставлення до страхової компанії та страхування в цілому, розкрити споживачеві переваги бренду UNIQA і його унікальності [16].

Комунікаційна стратегія рекламної кампанії складалася з 2 етапів:

bridging (поєднання двох брендів – Кредо-Класик і УНІКА, зміна логотипу Кредо-Класик на логотип UNIQA)

launch (введення бренду UNIQA).

Задіяні канали комунікацій – телебачення, зовнішня реклама, преса, радіо та Інтернет – забезпечили максимально широке охоплення аудиторії. За підсумками рекламної кампанії, в липні 2010 року, було проведено дослідження, згідно з яким: - знання бренду UNIQA склало 66% (з підказкою); - 74% респондентів оцінили рекламу UNIQA найбільш пізнаваною; - знання логотипу UNIQA склало 48,5%; - знання, що UNIQA – «міжнародна страхова компанія» – 57%; - привабливість слогану «УНІКАльні страхові рішення» – 62%. Кампанія ребрендингу UNIQA в Україні стала однією з найбільш успішних в історії українського бізнесу – досягнуті результати були високо оцінені провідними експертами і відзначені престижною міжнародною премією EEFIE Awards 2010 – найбільш престижною міжнародною премією в галузі ефективної реклами і маркетингових комунікацій [34].

УНІКА Інтернешнл АГ (UNIQA International AG) FN 180177 t, яка заснована та діє відповідно до законодавства Австрії — є новим власником пакета акцій, якому прямо належить розмір частки, що становить 92,230512% акцій ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» та 94,714% акцій ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА Життя» (рис. 2.1).

Страхова компанія є специфічною небанківською фінансовою установою, яка концентрує на собі майнові інтереси своїх клієнтів (страхувальників). Тому основною метою організації фінансів страховика є досягнення його стійкого фінансового стану, який є результатом взаємодії всіх елементів фінансово-господарської діяльності страхової компанії і характеризується системою показників, що відображають наявність, розміщення і використання фінансових ресурсів страховика, та узагальнюються у звітності, необхідність формування якої, її види, склад, порядок, терміни подання, вимоги та методика заповнення визначено низкою законодавчо-нормативних актів [32, с. 315].

Прибуток страховика – фінансовий результат його діяльності за відповідний звітний період (квартал, півріччя, дев'ять місяців, рік). Визначається як різниця між доходами та витратами. Має, як правило, додатний характер, тобто виступає у формі прибутку, хоча іноді може мати від'ємний характер, тобто набувати форми збитків [33, с. 205].

Формування прибутку ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» наведено у табл. 2.1., рис. 2.2. За 2017-2020 рр. ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» отримувало чистий фінансовий результат у позитивному значенні. Чистий фінансовий результат зріс у 7,7 разів, в тому числі у 3,5 разів у 2019 р., що становило 63 837 тис. грн; у 3,4 разів у 2020 р., що становило 213 016 тис. грн.

Найбільш загальним показником результативності діяльності страховика є його валовий дохід. Він визначається як сума доходу від страхової діяльності, прибутку від страхування життя, прибутку від позареалізаційних операцій та іншої реалізації, зменшених на виплати страхового відшкодування, та страхових сум, відрахувань у централізовані страхові резервні фонди та в технічні резерви, інші, ніж резерв незароблених премій.

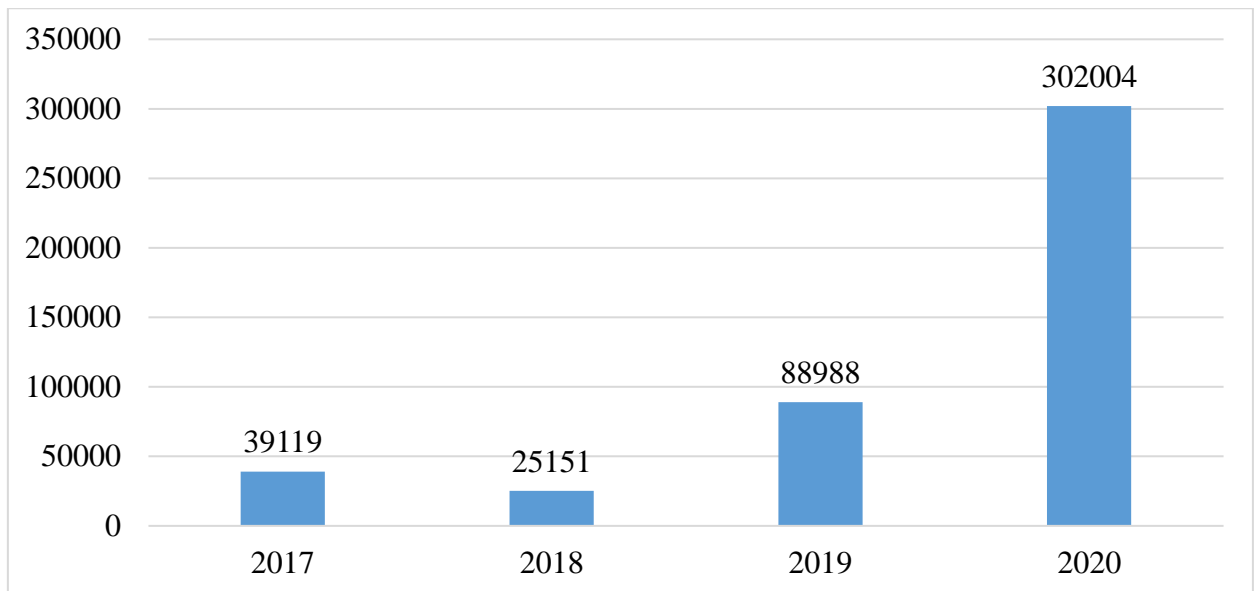

Рис. 2.2. Чистий фінансовий результат ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА», тис. грн

За 2017-2020 рр. ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» отримувало валовий прибуток від 536 229 тис грн у 2017 р. до 1 145 965 тис грн у 2020 р., що вказує на приріст у розмірі 36,5% у 2018 р., 23,1% у 2019 р. та 27,1% у 2020 р.

Валовий прибуток вказує на перевищення чистих зароблених страхових премій над чистими понесеними збитками за страховими виплатами ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА». Прибуток від страхової діяльності планується при розробці тарифів за всіма видами страхування (виняток складають окремі види обов'язкового страхування) як складова навантаження, що є невід'ємним елементом тарифної ставки.

Взагалі страховик не повинен намагатись отримати високий прибуток від страхових операцій, оскільки це порушує принцип еквівалентності його відносин із страхувальником. Застосування поняття прибутку в страхуванні є досить умовним, оскільки тут не створюється національний дохід, а відбувається тільки його перерозподіл [33, с. 234].

Формування прибутку ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА»

Показник	Роки, тис. грн				Відхилення							
					Абсолютне відхилення, тис.грн				Відносне відхилення, %			
	2017	2018	2019	2020	2018-2017	2019-2018	2020-2019	2020-2017	2018-2017	2019-2018	2020-2019	2020-2017
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Чисті зароблені страхові премії	980161	1 446 445	1 754 596	2 054 706	466 284	308 151	300 110	1 074 545	47,6	21,3	17,1	109,6
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	443932	714228	852 988	908 741	270 296	138 760	55 753	464 809	60,9	19,4	6,5	104,7
Валовий: прибуток	536229	732 217	901 608	1 145 965	195 988	169 391	244 357	609 736	36,5	23,1	27,1	113,7
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	-14823	-85654	12 721	-19 673	-70 831	98 375	-32 394	-4 850	477,8	-114,9	-254,6	32,7
Інші операційні доходи	48793	39042	2 796	146 391	-9 751	-36 246	143 595	97 598	-20,0	-92,8	5135,7	200,0
Адміністративні витрати	225797	290232	339291	350775	64 435	49 059	11 484	124 978	28,5	16,9	3,4	55,3
Витрати на збут	325161	429771	475060	548737	104 610	45 289	73 677	223 576	32,2	10,5	15,5	68,8
Інші операційні витрати	5337	6533	93824	90962	1 196	87 291	-2 862	85 625	22,4	1336,2	-3,1	1604,4
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	13904	-40931	8 950	282 209	-54 835	49 881	273 259	268 305	-394,4	-121,9	3053,2	1929,7
Доход від участі в капіталі	2075	726	726	0	-1 349	0	-726	-2 075	-65,0	0,0	-100,0	-100,0
Інші фінансові доходи	79603	84925	120 302	164 864	5 322	35 377	44 562	85 261	6,7	41,7	37,0	107,1
Інші доходи	1497	2861	2 104	18 660	1 364	-757	16 556	17 163	91,1	-26,5	786,9	1146,5
Фінансові витрати	0	6700	227	0	6 700	-6 473	-227	0	-	-96,6	-100,0	-

Інші витрати	73	355	626	28022	282	271	27 396	27 949	386,3	76,3	4376,4	38286,3
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	97006	40526	131 229	437 711	-56 480	90 703	306 482	340 705	-58,2	223,8	233,5	351,2
Витрати з податку на прибуток	57887	15375	42 241	135 707	-42 512	26 866	93 466	77 820	-73,4	174,7	221,3	134,4
Чистий фінансовий результат: прибуток	39119	25151	88 988	302 004	-13 968	63 837	213 016	262 885	-35,7	253,8	239,4	672,0

ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» створено з метою здійснення підприємницької діяльності з метою отримання прибутку шляхом надання послуг з усіх видів страхового захисту майнових інтересів фізичних та юридичних осіб шляхом відшкодування у разі настання страхових випадків за рахунок коштів, утворених шляхом сплати страхових внесків (Страхові внески, страхові внески), а також ведення фінансової діяльності в межах, встановлених чинним законодавством України та Статутом.

Склад та структура доходів і витрат ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» визначаються особливостями страхової діяльності, тобто діяльності пов'язаної із формуванням, розміщенням страхових резервів та їх управлінням, у тому числі у вигляді надання послуг для інших страховиків на підставі укладених цивільно-правових угод, надання послуг (виконання робіт), якщо це безпосередньо пов'язано із зазначеними видами діяльності, а також будь-які операції для забезпечення власних господарських потреб.

Для страховика прибутком вважається такий позитивний фінансовий результат, який забезпечує перевищення доходів над витратами.

Загальний обсяг доходів ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» збільшився на 114,4% (або у 2,1 рази), що становить 1 272 492 тис. грн за рахунок збільшення чистих зароблених премій на 109,6% (або у 2 рази), інших операційних доходів (дохід від операційної курсової різниці, дохід від курсової різниці по інвестиціях, агентська винагорода отримана, результат від прямого врегулювання) на 200,00% (або у 3 рази), інших фінансових доходів (доходи за відсотками по депозитам, розміщеними у банках, купонний дохід за облігаціями, реалізований дохід з продажу власних активів (ОВДП)) на 107,1% (або у 2,1 рази), інших доходів – у 12 разів (рис. 2.2).

Зростання обсягу страхових платежів обумовлене наступними факторами:

- підвищення ефективності та оптимізація роботи підрозділів;
- запровадження нових страхових продуктів;
- покращення співпраці зі страховими агентами та брокерами;

– активізація співпраці з великими корпоративними клієнтами. Для ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» характерним є отримання більшої частини валових страхових платежів від страхувальників – юридичних осіб. Частка страхових платежів від юридичних осіб у 2019 році становила 57,57 %, що становило 1 239 099 тис. грн, у 2020 році – 57,52%, що становило 1 435 343 тис. грн.

- активне використання онлайн-каналів продажу страхових продуктів;
- заохочення співробітників до підвищення ефективності рівня праці;
- активна маркетингова політика, спрямована на збільшення соціальної направленості діяльності ПрАТ «СК «УНІКА» на страховому ринку України.

У 2019 р. у складі доходів ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» були зміни, пов'язані з отриманням доходу від зміни інших страхових резервів (12 721 тис. грн), дооцінки фінансових інструментів (14 345 тис. грн). Додатково у 2017-2019 рр. ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» отримувала дохід від участі в капіталі (726 тис. грн).

Структура доходів ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» була у 2017-2019 рр. відносно стабільною та частка чистих зароблених страхових премій становила 92%, у 2020 р. зменшилася до 86,16%.

Отже, основний вид діяльності ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» – надання страхових послуг на території України та від основного виду діяльності отримано понад 80% всіх доходів, проте додатковими доходами страхової компанії є операційні доходи та фінансові доходи

Доходи ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА»

Показник	Роки, тис. грн				Відхилення							
	2017	2018	2019	2020	Абсолютне відхилення, тис.грн				Відносне відхилення, %			
					2018-2017	2019-2018	2020-2019	2020-2017	2018-2017	2019-2018	2020-2019	2020-2017
Чисті зароблені страхові премії	980161	1 446 445	1 754 596	2 054 706	466 284	308 151	300 110	1 074 545	47,6	21,3	17,1	109,6
Дохід від зміни інших страхових резервів			12721		0	12 721	-12 721	0				
Інші операційні доходи	48793	39042	2796	146391	-9 751	-36 246	143 595	97 598	-20,0	-92,8	5135,7	200,0
Дооцінка фінансових інструментів			14345		0	14 345	-14 345	0				
Доход від участі в капіталі	2075	726	726		-1 349	0	-726	-2 075	-65,0	0,0	-100,0	-100,0
Інші фінансові доходи	79603	84925	120 302	164 864	5 322	35 377	44 562	85 261	6,7	41,7	37,0	107,1
Інші доходи	1497	2861	2 104	18 660	1 364	-757	16 556	17 163	91,1	-26,5	786,9	1146,5
Всього доходів	1112129	1573999	1907590	2384621	461 870	333 591	477 031	1 272 492	41,5	21,2	25,0	114,4

ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» здійснює витрати за такими напрямками: страхові виплати, витрати від зміни інших страхових резервів, адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні витрати, фінансові витрати, податок на прибуток, інші витрати. Витрати ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» збільшилися на 93,9%, що менше від відносного відхилення за доходами (114,4%), що слід розглядати як позитивну тенденцію розвитку страхової компанії. Чисті понесені збитки за страховими виплатами збільшилися на 104,7%, що перевищує відносне відхилення за витратами страхової компанії загалом.

Частка чистих понесених збитків за страховими виплатами у складі витрат становила понад 40%: 2017 р. – 41,1%, 2018 р. – 45,9%, 2019 р. – 47,3%, 2020 р. – 43,4%,

Адміністративні витрати (витрати на оплату праці, відрахування до соціальних фондів, превентивні заходи (охорона), амортизаційні відрахування, податки та обов'язкові платежі, витрати на операційну оренду, зв'язок, поточний ремонт утримання автотранспорту, технічну підтримку ПЗ та обладнання, заходи маркетингу, благодійні заходи, перевезення, management fees, витрати на отримання професійних послуг, витрати на утримання офісу, проектні витрати, витрати на відрядження) збільшилися на 55,3%, переважно за рахунок зростання у 2018 р. у розмірі 28,5%.

Витрати на збут (комісійна винагорода, відкладені аквізиційні витрати, відшкодування витрат банкам за операції з валютою, витрати на оплату праці, виробництво рекламних матеріалів, поліграфічна продукція (матеріали для інформування клієнтів), розміщення рекламних матеріалів у мережі Інтернет, розміщення рекламних матеріалів на стаціонарних носіях, сувенірна продукція, маркетингові дослідження, витрати на відрядження, витрати на корпоративні та піар-заходи, друковані форми (поліси) збільшилися на 68,8%, переважно за рахунок зростання у 2018 р. у розмірі 32,2%.

Витрати ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА»

Показник	Роки, тис. грн				Відхилення							
					Абсолютне відхилення, тис.грн				Відносне відхилення, %			
	2017	2018	2019	2020	2018-2017	2019-2018	2020-2019	2020-2017	2018-2017	2019-2018	2020-2019	2020-2017
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	443932	714228	852 988	908 741	270 296	138 760	55 753	464 809	60,9	19,4	6,5	104,7
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	14823	85654		19 673	70 831	-85 654	19 673	4 850	477,8	-100,0	-	32,7
Адміністративні витрати	225797	290232	339 291	350 775	64 435	49 059	11 484	124 978	28,5	16,9	3,4	55,3
Витрати на збут	325161	429771	475 060	548 737	104 610	45 289	73 677	223 576	32,2	10,5	15,5	68,8
Інші операційні витрати	5337	6533	93 824	90 962	1 196	87 291	-2 862	85 625	22,4	1336,2	-3,1	1604,4
Фінансові витрати	0	6700	227		6 700	-6 473	-227	0	-	-96,6	-100,0	-
Інші витрати	73	355	626	28 022	282	271	27 396	27 949	386,3	76,3	4376,4	38286,3
Витрати з податку на прибуток	57887	15375	42241	135 707	-42 512	26 866	93 466	77 820	-73,4	174,7	221,3	134,4
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	7687	5598		12 590	-2 089	-5 598	12 590	4 903	-27,2	-100,0	-	63,8
Всього витрат	1080697	1554446	1804257	2095207	473 749	249 811	290 950	1 014 510	43,8	16,1	16,1	93,9

Інші операційні витрати (брокерська винагорода при перестрахованні, втрати від операційної курсової різниці, втрати від курсової різниці по інвестиціях, витрати за операціями з абандоном, розрахунково-касове обслуговування) – 1604,4%, інші витрати – у 39 разів за рахунок підвищення інших витрат у 2020 році до 28 022 тис. грн.

Фінансові витрати ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» були присутні у 2018-2019 рр. та пов'язані зі сплатою відсотків за користування кредитними коштами.

Отже, ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» у 2017-2020 роках здійснювала витрати за такими напрямками: страхові виплати, витрати від зміни інших страхових резервів, адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні витрати, фінансові витрати, податок на прибуток, інші витрати. За показниками важливості у формування витрат страхової компанії провідними були чисті понесені збитки за страховими виплатами (понад 40%), витрати на збут (26-30%), адміністративні витрати (17-21%).

Прибуток від страхової діяльності не завжди є головною частиною прибутку страховика. Дуже часто основна діяльність страховика приносить йому не прибутки, а збитки, що компенсуються прибутком від інвестування та розміщення тимчасово вільних коштів, а також прибутком від інших операцій. Ці види прибутку страховика визначаються як різниця між відповідними доходами та витратами.

Прибуток страховика, який залишається після сплати податків, є чистим прибутком і власністю страховика. Порядок його використання підпорядковується спільним для всіх суб'єктів підприємницької діяльності принципам і регулюється чинним законодавством України та установчими документами страховика. Особливістю розподілу прибутку страховика є те, що, згідно із Законом України «Про страхування», за рахунок чистого прибутку (перш ніж він буде розподілений між власниками) страховик може створювати вільні резерви з метою зміцнення своєї платоспроможності [31, с. 193].

Розподіл прибутку ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» (табл. 2.4) вказує, що розподіл прибутку здійснювався у 2017-2018 та 2020 рр. У 2019 р., навпаки, розподіл прибутку не здійснювався.

Таблиця 2.4

Розподіл прибутку ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА»

Стаття звіту про власний капітал	2017	2018	2019	2020
Нерозподілений прибуток, залишок на початок року	202 247	221 366	242 219	326 830
Скоригований залишок на початок року	202 247	221 366	242 219	326 830
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	39119	25151	88 988	302 004
Розподіл прибутку: Виплати власникам (дивіденди)	20000	4298		23 686
Інші зміни в капіталі			4377	
Разом змін у капіталі	19119	20 853	84611	278 318
Нерозподілений прибуток, залишок на кінець року	221366	242 219	326 830	605 148

За підсумками 2020 р. затверджено розподілити та затвердити використання частини чистого прибутку на виплату дивідендів, а саме: спрямувати 16,6% від суми чистого прибутку, одержаного товариством за результатами 2020 року у розмірі 50 000 000 грн. (50 мільйонів гривень) на виплату дивідендів, що становить 12 863 грн. на одну просту іменну акцію. Таким чином, ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» здійснює розподіл прибутку між акціонерами та нерозподіленим прибутком.

Аналізуючи фінансовий стан страхової компанії, необхідно звернути увагу на співвідношення між капіталом, що якісно характеризує структуру активів страховика, відображаючи обсяг частково чи повністю не виконаних зобов'язань страхувальників перед страховою компанією, а також на співвідношення між загальною сумою зобов'язань і можливістю їх покриття власними активами, вільними від зобов'язань (тобто чистим капіталом).

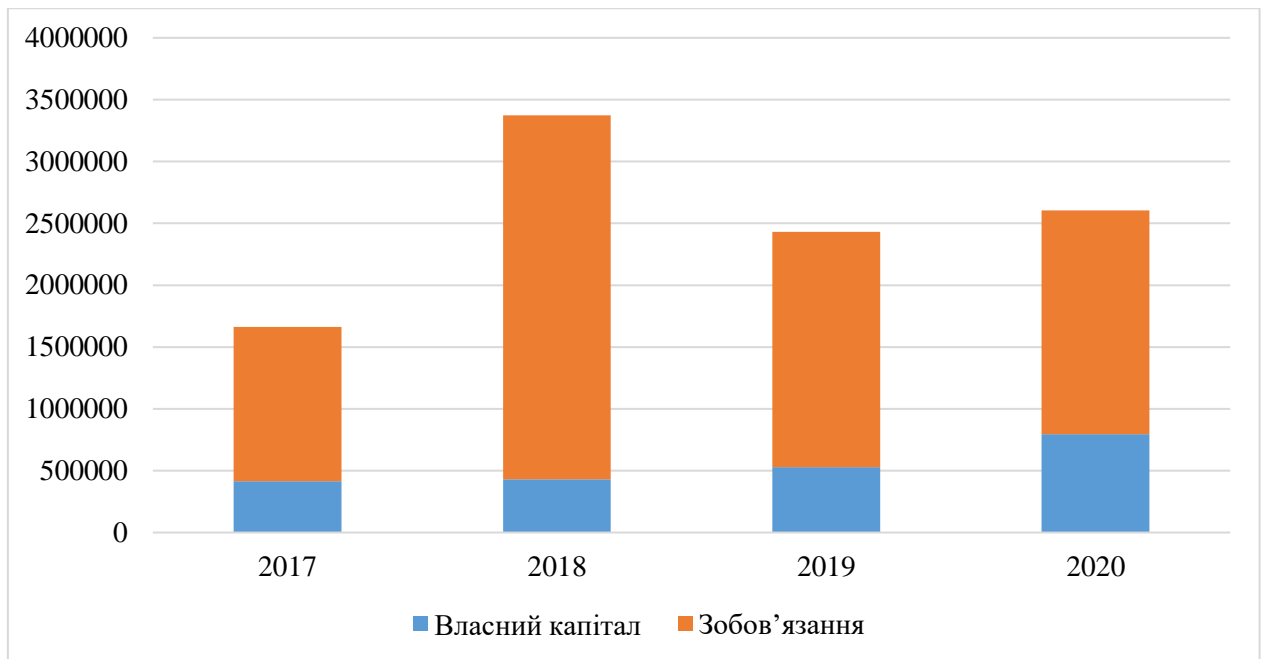

Рис. 2.3. Капітал ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА», тис. грн

Співвідношення між капіталом ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» були наступні: 2017 рік: власний капітал – 25,0% (або 415530 тис. грн), зобов'язання – 75,0% (або 1247187 тис. грн); 2018 рік: власний капітал – 12,8% (або 430785 тис. грн), зобов'язання – 87,2% (або 2943686 тис. грн); 2019 рік: власний капітал – 21,8% (або 529 741 тис. грн), зобов'язання – 78,2% (або 1902472 тис. грн); 2020 рік: власний капітал – 30,5% (або 795 469 тис. грн), зобов'язання – 69,5% (або 1809184 тис. грн).

Грошові потоки ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» у 2017-2018 рр. формувалися додатними 8376 тис. грн та 61011 тис. грн, відповідно; у 2019-2020 рр. формувалися від'ємними: 33 915 тис. грн та 25 577 тис. грн, відповідно.

1. Операційна (страхова) діяльність. У 2017 р. грошові потоки від операційної діяльності були від'ємними, проте у наступних роках стали додатними зі збільшенням на 21,6% у 2019 р. та 91,1% у 2020 р. Тут страхові премії, втрати, дохід, витрати та інші потоки грошових коштів, пов'язані з операціями страхування, відображають з'єднання страхування і перестрахування. За результатами роботи у 2020 році чисті зароблені страхові премії (2 054 706 тис. грн.) збільшилися більше ніж на 17%, підписані премії

(2 495 571 тис. грн.) збільшилися на 16,5% у порівнянні із аналогічними показниками 2019 року (1 754 596 тис. грн. та 2 152 170 тис. грн. відповідно).

Зростання обсягу страхових платежів обумовлене наступними факторами:

- підвищення ефективності та оптимізація роботи підрозділів;
- запровадження нових страхових продуктів;
- покращення співпраці зі страховими агентами та брокерами;
- активізація співпраці з великими корпоративними клієнтами;
- активне використання онлайн-каналів продажу страхових продуктів;
- заохочення співробітників до підвищення ефективності рівня праці;
- активна маркетингова політика, спрямована на збільшення соціальної

направленості діяльності ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» на страховому ринку України.

2. Інвестиційна діяльність. Ця сфера включає потік коштів, пов'язаний із закупівлею і продажем цінних паперів, іпотеками під нерухомістю, нерухомістю та іншими інвестиційними активами. У 2017 р. грошові потоки від операційної діяльності були додатними у розмірі 47 233 тис. грн, проте у наступних роках стали від'ємними: 2018 р. – 35 669 тис. грн (основна причина – придбання фінансових інвестицій на суму 787 678 тис. грн), 2019 р. – 156 398 тис. грн (основна причина – придбання фінансових інвестицій на суму 926 549 тис. грн), 2020 р. – 237 212 тис. грн (основна причина – придбання фінансових інвестицій на суму 1 021 449 тис. грн).

3. Фінансова діяльність. Покриває потік грошових коштів, служачи випуску акцій та викупу раніше проданих акцій, отримання кредитів і розрахунку боргів, виплату дивідендів акціонерам.

Таблиця 2.5

Грошові потоки ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА»

Показник	Роки, тис. грн				Відхилення							
					Абсолютне відхилення, тис.грн				Відносне відхилення, %			
	2017	2018	2019	2020	2018-	2019-	2020-	2020-	2018-	2019-	2020-	2020-
					2017	2018	2019	2017	2017	2018	2019	2017
Чистий рух коштів від операційної діяльності	-19985	100 751	122 483	234 109	120 736	21 732	111 626	254 094	-604,1	21,6	91,1	-1271,4
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	47233	-35669	-156 398	-237 212	-82 902	-120 729	-80 814	-284 445	-175,5	338,5	51,7	-602,2
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	-18872	-4071	0	-22 474	14 801	4 071	-22 474	-3 602	-78,4	-100,0	-	19,1
Чистий рух грошових коштів за звітний період	8376	61011	-33 915	-25 577	52 635	-94 926	8 338	-33 953	628,4	-155,6	-24,6	-405,4
Залишок коштів на початок року	17601	35065	89 142	30 387	17 464	54 077	-58 755	12 786	99,2	154,2	-65,9	72,6
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	9088	-6934	-24 840	25 853	-16 022	-17 906	50 693	16 765	-176,3	258,2	-204,1	184,5
Залишок коштів на кінець року	35065	89142	30 387	30 663	54 077	-58 755	276	-4 402	154,2	-65,9	0,9	-12,6

У 2019 р. грошові потоки від фінансової діяльності були відсутніми, проте у 2017, 2018, 2020 роках були від'ємними. Єдиною статтею вихідного грошового потоку ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» у 2020 році була сплата дивідендів – 22 474 тис. грн. У 2017-2018 рр. єдиною статтею вихідного грошового потоку також були дивіденди: 18872 тис. грн та 4071 тис. грн, відповідно.

Отже, наприкінці результатів звітного періоду потоку грошових коштів страхової компанії відображені у формі фінансової звітності «Звіт про рух грошових коштів», що має велику аналітичну вартість з метою управління. На грошові потоки впливали також валютні коливання, тому залишок грошових коштів ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» на кінець періодів були незмінними у 2019-2020 рр.

2.2. Аналіз складу, структури та динаміки активів страхової компанії

Формування активів ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» відбувається з джерел, не заборонених чинним законодавством України, у тому числі, але не виключно, з грошових та матеріальних внесків акціонерів товариства; доходів, одержаних від реалізації продукції, послуг, інших видів господарської діяльності; доходів від цінних паперів; кредитів банків та інших кредиторів; капітальних вкладень і дотацій з бюджетів; та майна.

У досліджуваному періоді загальна вартість активів збільшилася на 56,7%, що вказує на динамічний розвиток страхової компанії.

Активи ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» у 2017 році збільшилися у два рази за рахунок збільшення дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги у 4,8 разів та збільшення залишку коштів у централізованих страхових резервних фондах у 2,1 рази.

У 2018 р. активи збільшилися у 2 рази за рахунок збільшення різних видів дебіторської заборгованості, в тому числі заборгованості за продукцію, товари,

роботи, послуги (725 651 тис. грн) та іншої поточної дебіторської заборгованості (67 981 тис. грн), довгострокових фінансових інвестицій (123 728 тис. грн).

Динаміка показників загальної вартості активів вказує, що у 2019 р. вони зменшилися на 942 258 тис. грн та поступове відновлення загального розміру активів на 172 440 тис. грн у 2020 р. У 2019 р. одночасно зменшувалася вартість довгострокових фінансових інвестицій (138 982 тис. грн), відстрочених аквізиційних витрат (3 279 тис. грн), дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги (724 998 тис. грн), за виданими авансами (16 045 тис. грн), грошей та їх еквівалентів (58 755 тис. грн), частки перестраховика у страхових резервах (297 712 тис. грн).

Таблиця 2.6

Активи ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА»

Показник	Роки, тис. грн				Відхилення							
					Абсолютне відхилення, тис.грн				Відносне відхилення, %			
	2017	2018	2019	2020	2018-2017	2019-2018	2020-2019	2020-2017	2018-2017	2019-2018	2020-2019	2020-2017
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
I. Необоротні активи												
Нематеріальні активи	12558	17307	19 370	22 288	4 749	2 063	2 918	9 730	37,8	11,9	15,1	77,5
Основні засоби	21512	27802	29 858	68 179	6 290	2 056	38 321	46 667	29,2	7,4	128,3	216,9
Довгострокові фінансові інвестиції:												
інші фінансові інвестиції	150147	273875	134 893	381136	123 728	-138 982	246 243	230 989	82,4	-50,7	182,5	153,8
Довгострокова дебіторська заборгованість	611	466	432	0	-145	-34	-432	-611	-23,7	-7,3	-100,0	-100,0
Відстрочені податкові активи		14993	19 911	208	14 993	4 918	-19 703	208	-	32,8	-99,0	-
Відстрочені аквізиційні витрати	124013	148243	144 964	174 253	24 230	-3 279	29 289	50 240	19,5	-2,2	20,2	40,5
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	13992	29441	52179	56 473	15 449	22 738	4 294	42 481	110,4	77,2	8,2	303,6
Усього за розділом I	322833	512127	401 607	702 537	189 294	-110 520	300 930	379 704	58,6	-21,6	74,9	117,6

Продовження табл. 2.6

II. Оборотні активи												
Запаси	1593	1389	1 177	1 198	-204	-212	21	-395	-12,8	-15,3	1,8	-24,8
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	190447	916098	191 100	312 264	725 651	-724 998	121 164	121 817	381,0	-79,1	63,4	64,0
Дебіторська заборгованість за розрахунками:												
за виданими авансами	21466	28186	12 141	72 680	6 720	-16 045	60 539	51 214	31,3	-56,9	498,6	238,6
за розрахунками з нарахованих доходів	17140	25986	35 509	129 292	8 846	9 523	93 783	112 152	51,6	36,6	264,1	654,3
Інша поточна дебіторська заборгованість	22484	90465	43 913	20 286	67 981	-46 552	-23 627	-2 198	302,4	-51,5	-53,8	-9,8
Поточні фінансові інвестиції	634413	612765	960 707	1 079 768	-21 648	347 942	119 061	445 355	-3,4	56,8	12,4	70,2
Гроші та їх еквіваленти	35065	89142	30 387	30 663	54 077	-58 755	276	-4 402	154,2	-65,9	0,9	-12,6
Витрати майбутніх періодів	218	882	1 014	147	664	132	-867	-71	304,6	15,0	-85,5	-32,6
Частка перестраховика у страхових резервах	417058	1052365	754 653	255 406	635 307	-297 712	-499 247	-161 652	152,3	-28,3	-66,2	-38,8
Усього за розділом II	1339884	2862344	2 030 606	1 902 116	1 522 460	-831 738	-128 490	562 232	113,6	-29,1	-6,3	42,0
Баланс	1662717	3374471	2 432 213	2 604 653	1 711 754	-942 258	172 440	941 936	102,9	-27,9	7,1	56,7

Аналіз структури активів ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» визначає питому вагу кожної зі складових активів страхової компанії та визначає важливість у формуванні загального обсягу активів.

За розділами активу балансу ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» можна визначити переважання оборотних активів над необоротними активами (табл. 2.7).

Необоротні активи ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» були представлені такими складовими: нематеріальні активи (програмно-апаратний комплекс Cisco, програмні комплекси ZIBEL, ISTUDIO, КІС ГАЛАКТИКА), основні засоби (будівлі, споруди, машини, обладнання, транспортні засоби, меблі, прилади, інвентар, МНМА), довгострокові фінансові інвестиції (ОВДП, вклад було розміщено у АТ КБ «ПРИВАТБАНК» 19 листопада 2020 року на 365 днів у сумі 1 200 000,00 грн., договір № 989994 від 19 листопада 2020 року), довгострокова дебіторська заборгованість, відстрочені податкові активи (ДТА, ДТЛ, сума податкових різниць та чинних ставок податку на прибуток), відстрочені аквізиційні витрати (ДАС, комісії, виплачені агентам та брокерам), залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах. витрати включають переважно. Частка необоротних активів становила 19,42% у 2017 р., 15,18% у 2018 р., 16,51% у 2019 р., 26,97% у 2020 р., що вказує на поступове збільшення вагомості необоротних активів. У загальній вартості необоротних активів переважала вартість інших довгострокових фінансових інвестицій (9,03% у 2017 р., 8,12% у 2018 р., 5,55% у 2019 р., 14,63% у 2020 р.), тобто акцій ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА життя» за вартістю 5220 тис. грн та довгострокових облігацій внутрішньої державної позики (ОВДП).

Структура активів ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА»

Показник	Роки%				Абсолютне відхилення, в.п.			
	2017	2018	2019	2020	2018-2017	2019-2018	2020-2019	2020-2017
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I. Необоротні активи								
Нематеріальні активи	0,76	0,51	0,80	0,86	-0,24	0,28	0,06	0,10
Основні засоби	1,29	0,82	1,23	2,62	-0,47	0,40	1,39	1,32
Довгострокові фінансові інвестиції:								
інші фінансові інвестиції	9,03	8,12	5,55	14,63	-0,91	-2,57	9,09	5,60
Довгострокова дебіторська заборгованість	0,04	0,01	0,02	0,00	-0,02	0,00	-0,02	-0,04
Відстрочені податкові активи	0,00	0,44	0,82	0,01	0,44	0,37	-0,81	0,01
Відстрочені аквізиційні витрати	7,46	4,39	5,96	6,69	-3,07	1,57	0,73	-0,77
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	0,84	0,87	2,15	2,17	0,03	1,27	0,02	1,33
Усього за розділом I	19,42	15,18	16,51	26,97	-4,24	1,34	10,46	7,56
II. Оборотні активи								
Запаси	0,10	0,04	0,05	0,05	-0,05	0,01	0,00	-0,05
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	11,45	27,15	7,86	11,99	15,69	-19,29	4,13	0,53
Дебіторська заборгованість за розрахунками:								
за виданими авансами	1,29	0,84	0,50	2,79	-0,46	-0,34	2,29	1,50
з бюджетом	0,00	0,00	0,00	0,02	0,00	0,00	0,02	0,02
за розрахунками з нарахованих доходів	1,03	0,77	1,46	4,96	-0,26	0,69	3,50	3,93
Інша поточна дебіторська заборгованість	1,35	2,68	1,81	0,78	1,33	-0,88	-1,03	-0,57
Поточні фінансові інвестиції	38,16	18,16	39,50	41,46	-20,00	21,34	1,96	3,30
Гроші та їх еквіваленти	2,11	2,64	1,25	1,18	0,53	-1,39	-0,07	-0,93
Витрати майбутніх періодів	0,01	0,03	0,04	0,01	0,01	0,02	-0,04	-0,01
Частка перестраховика у страхових резервах	25,08	31,19	31,03	9,81	6,10	-0,16	-21,22	-15,28
Усього за розділом II	80,58	84,82	83,49	73,03	4,24	-1,34	-10,46	-7,56
Баланс	100,00	100,00	100,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Довгострокові фінансові інвестиції ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» збільшилися у 2018 р. на 82,4%. Так сталося через інвестиційну політику компанії, яка направлена на збереження та диверсифікацію активів страхової компанії. Така позиція включає ОВДП (облігації внутрішньої державної позики), емітентом яких є Міністерство фінансів України на суму - 268 666 тис. грн., термін погашення яких більше 1 року та акції ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА Життя» на суму 6 220,0 тис грн. З метою захисту активів ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» від впливу інфляції облігації Міністерства фінансів України номіновані в іноземній валюті. Цінні папери в іноземній валюті станом на 31.12.2018 р. складають 70,2% від загального інвестиційного портфелю в ЦП. Облігацій та акцій інших емітентів на балансі компанії станом на 31.12.2018 р. немає.

Довгострокові фінансові інвестиції ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» збільшилися у 2019 р. на 49,2%. Дана стаття включає ОВДП, емітентом яких є Міністерство фінансів України, на суму 129 673,0 тис. грн., термін погашення яких більше одного року, та акції ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА Життя» на суму 5 220,0 тис. грн. З метою збереження активів від впливу інфляції облігації Міністерства фінансів України номіновані в іноземній валюті. Цінні папери в іноземній валюті станом на 31.12.2019 р. складають 42,8% від загального інвестиційного портфелю в цінних паперах.

Довгострокові фінансові інвестиції та інвестиції в іноземній валюті збільшились станом на кінець 2020 р. (ОВДП). Частина поточних фінансових інвестицій була погашена емітентом, натомість було придбано довгострокові ОВДП. Інвестиційної політика ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» спрямована на збереження та диверсифікацію активів компанії, на мінімізацію ризиків.

Довгострокові фінансові інвестиції включають ОВДП, емітентом яких є Міністерство фінансів України, термін погашення яких більше 1 року від дати складання звітності. ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» має один банківський вклад, щодо якого існує обмеження у використанні. Даний вклад

виступає банківською гарантією за договором суборенди офісного приміщення № 21596 від 17 листопада 2020 р. за адресою м. Київ, вул. Олени Теліги, буд. 6, літ. В (Банківська гарантія ві 120/6964 від 02.12.2020 р., строк дії до 14.11.2021 р.). Вклад було розміщено у АТ КБ «Приватбанк» 19 листопада 2020 року на 365 днів у сумі 1 200 000,00 грн., договір № 989994 від 19 листопада 2020 р.

Частка оборотних активів становила 80,58% у 2017 р., 84,82 у 2018 р., 83,49 у 2019 р., 73,03 у 2020 р., що вказує на поступове зменшення вагомості оборотних активів. Оборотні активи ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» були представлені такими складовими: запаси, дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги (розрахунки із страхувальниками, резерв сумнівних боргів по страховій діяльності), дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами (розрахунки з брокерами, розрахунки з СТО, лікарськими закладами, ERV, UNICO, GreenCard та іншими, курсова різниця за виданими авансами в іноземній валюті, 3% податок на UPR розрахований актуарієм, за іншими авансами, у т.ч. за господарською діяльністю), дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом, дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів (розрахунки з нарахованих доходів, частка перестраховальників, оренда), інша поточна дебіторська заборгованість, поточні фінансові інвестиції, гроші та їх еквіваленти, витрати майбутніх періодів, частка перестраховика у страхових резервах.

Найбільша частка у оборотних активах мали поточні фінансові інвестиції (38,16% у 2017 р., 18,16% у 2018 р., 39,50% у 2019 р., 41,46% у 2020 р.). Поточні фінансові інвестиції у 2018 р. майже не змінились в порівнянні з 2017 р. Частина поточних фінансових інвестицій перейшла зі складу довгострокових фінансових інвестицій. Така позиція включає ОВДП, емітентом яких є Міністерство фінансів України на суму - 406 179 тис. грн., термін погашення яких менше 1 року та депозитні рахунки в банках, розміщені на строк більше 3 місяців, в сумі 206 576 тис. грн.

Станом на кінець дня 31 грудня 2020 року дебіторська заборгованість ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» за страховою діяльністю становить 312 940 тис.грн., резерв сумнівних боргів нараховано у сумі 676 тис.грн., непрострочена дебіторська заборгованість становить 312 264 тис.грн.

За розрахунковими даними про структуру активів ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» можна визначити пріоритети формування активів (табл. 2.8).

Таблиця 2.8

**Пріоритети формування активів ПрАТ «Страхова компанія
«УНІКА»**

Роки			
2017	2018	2019	2020
Поточні фінансові інвестиції	Частка перестраховика у страхових резервах	Поточні фінансові інвестиції	Поточні фінансові інвестиції
Частка перестраховика у страхових резервах	Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	Частка перестраховика у страхових резервах	Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	Поточні фінансові інвестиції	Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	Довгострокові фінансові інвестиції
Довгострокові фінансові інвестиції:	Довгострокові фінансові інвестиції:	Відстрочені аквізиційні витрати	Частка перестраховика у страхових резервах
Відстрочені аквізиційні витрати	Відстрочені аквізиційні витрати	Довгострокові фінансові інвестиції	Відстрочені аквізиційні витрати

Отже, пріоритетами формування активів ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА»:

- поточні фінансові інвестиції,
- дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги,
- довгострокові фінансові інвестиції,
- частка перестраховика у страхових резервах,
- відстрочені аквізиційні витрати.

2.3. Аналіз дотримання вимог щодо якості активів страхової компанії

Норматив якості активів - сума активів, що визначені як низькоризикові активи, яка на будь-яку дату має бути не менше нормативного обсягу активів, який визначається:

1) для страховика, який отримав ліцензію на провадження діяльності зі страхування життя,- у розмірі 40 відсотків страхових резервів (за винятком резерву належних виплат);

2) для страховика, який отримав ліцензію на провадження діяльності за видами страхування іншими, ніж страхування життя:

– якщо страховик отримав ліцензію на провадження діяльності хоча б за одним з видів обов'язкового страхування та рівень вхідного перестраховування не перевищує 10 відсотків,- у розмірі 40 відсотків страхових резервів (за винятком резерву заявлених, але не виплачених збитків);

– якщо страховик отримав ліцензію на провадження діяльності тільки за видами добровільного страхування та рівень вхідного перестраховування не перевищує 10 відсотків,- у розмірі 20 відсотків страхових резервів (за винятком резерву заявлених, але не виплачених збитків);

– якщо у страховика рівень вхідного перестраховування перевищує 10 відсотків та/або рівень вихідного перестраховування перевищує 50 відсотків,- у розмірі 60 відсотків страхових резервів (за винятком резерву заявлених, але не виплачених збитків) [3, с. 175].

З метою виконання вимог Положення про обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика від 07.06.2018 № 850 низькоризиковими активами визнаються такі активи [28]:

– цінні папери, емітентом яких є держава. За даними табл. 2.5 можна визначити, що вартість цінних паперів, емітентом яких є держава (п. 9 табл. 2.9) становила 1 128 084 тис. грн та 735 479 тис. грн;

Загальний обсяг активів та активів, які враховані до відповідних нормативів

Показники	Станом на 31.12.2020	Станом на 31.12.2019	Частка активів станом на 31.12.2020 %	Частка активів станом на 31.12.2019, %	Відхилення	
					Абсолютне відхилення, тис. грн	Відносне відхилення, %
УСЬОГО	2 265 119,00	2 129 499,20				
1) грошові кошти на поточних рахунках у банківських установах:	30 663,00	30387	1,35	1,39	276,00	0,91
2) банківські вклади (депозити) та рахунки умовного зберігання (ескроу)	327 600,00	355 901,00	14,46	16,29	- 28 301,00	- 7,95
4) нерухоме майно, у тому числі:	3 278,00	3 419,00	0,14	0,16	- 141,00	- 4,12
Квартира в м. Вінниця	631	658,8	0,03	0,03	-27,80	- 4,22
Квартира в м. Луцьк	1 224,00	1 271,60	0,05	0,06	- 47,60	- 3,74
Квартира в м. Хмельницький	343,1	356,5	0,02	0,02	- 13,40	- 3,76
Квартира м. Запоріжжя	595,4	621,4	0,03	0,03	- 26,00	- 4,18
Квартира м. Чернігів	309,5	323	0,01	0,01	- 13,50	- 4,18
Квартира м. Черкаси	175	187,7	0,01	0,01	- 12,70	- 6,77
5) акції ПрАТ «СК «УНІКА Життя» код ЄДРПОУ 20033533	5 220,00	5 220,00	0,23	0,24	-	-
9) цінні папери, що емітуються державою	1 128 084,00	734 479,00	49,80	33,63	393 605,00	53,59
10) права вимоги до перестраховиків:	255 406,00	754 653,00	11,28	34,55	- 499 247,00	- 66,16

Продовження табл. 2.9

15) залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах, що сплачені страховиками до централізованих страхових резервних фондів МТСБУ Усього, із них:	56 473,00	52 179,00	2,49	2,39	4 294,00	8,23
залишки коштів, сплачені страховиком до централізованих страхових резервних фондів Моторного (транспортного) страхового бюро України, в обсязі не більше ніж розміри коштів, що використовуються виключно для виконання таким страховиком зобов'язань за укладеними договорами обов'яз-кового страхування (перестраховання) цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, збільшені на дебіторську заборгованість, що виникла внаслідок розрахунків з прямого врегулювання збитків (вимог) за такими договорами та угодами з прямого врегулювання збитків (вимог), зменшені на суму кредиторської заборгованості, що виникла внаслідок таких розрахунків зі страховиками	43 255,00		1,91	-	43 255,00	
16) непрострочена дебіторська заборгованість за укладеними договорами страхування за окремими видами страхування	179 907,00	135 942,40	7,94	6,22	43 964,60	32,34
18) непрострочена дебіторська заборгованість за укладеними договорами страхування з видів страхування, не зазначених у рядках 16 та 17 цієї таблиці	131 480,60	53 899,80	5,80	2,47	77 580,80	143,94
20) непрострочена дебіторська заборгованість за укладеними договорами перестраховання з нерезидентами, із зазначенням країни походження такого перестраховика та рейтингу, присвоєного такими рейтинговими агентствами: А.М. Best (США); Moody's Investors Service (США); Standard & Poor's (США); Fitch Ratings (Великобританія)	80 752,00		3,57	-	80 752,00	

Продовження табл. 2.9

21) непрострочена дебіторська заборгованість за укладеними договорами перестраховування, не зазначеними у рядках 17, 20 цієї таблиці	876,4	1 257,80	0,04	0,06	- 381,40	- 30,32
23) непрострочена дебіторська заборгованість, що виникла внаслідок здійснення страхового відшкодування за іншого страховика за договором обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів	992	1 340,00	0,04	0,06	- 348,00	- 25,97
24) дебіторська заборгованість за нарахованими відсотками за банківськими вкладами (депозитами), цінними паперами, емітентом яких є держава	30 522,00	35 507,00	1,35	1,63	- 4 985,00	- 14,04
активи з права користування відповідно до міжнародного стандарту фінансової звітності 16 «Оренда» у розмірі, що не перевищує розміру відповідного орендного зобов'язання	33 865,00	0	1,50	-	33 865,00	

– кошти, розміщені в банках, крім коштів, розміщених на поточних рахунках, та депозитів до запитання, які мають кредитний рейтинг не нижче ніж AA за національною рейтинговою шкалою (п. 1 табл. 2.9) становили 30 663 тис. грн та 30 387 тис. грн;

– облігації, емітентом яких є банк, який має кредитний рейтинг не нижче ніж AA за національною рейтинговою шкалою;

– облігації міжнародних фінансових організацій;

– залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах, що сплачені страховиком до централізованих страхових резервних фондів Моторного (транспортного) страхового бюро України відповідно до Закону України «Про обов’язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» та розміщені в банках, які мають кредитний рейтинг не нижче ніж AA за національною рейтинговою шкалою, та в державні цінні папери, у тому числі державні облігації України [28];

– права вимоги до перестраховиків-нерезидентів за укладеними договорами перестрахування ризиків з обов’язкового авіаційного страхування цивільної авіації та за договорами міжнародного обов’язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів «Зелена Картка» за умови, що такі перестраховики не є резидентами держави, що здійснює збройну агресію проти України у значенні, наведеному в статті 1 Закону України «Про оборону України», та/або дії яких створюють умови для виникнення воєнного конфлікту та застосування воєнної сили проти України, та рейтинг фінансової надійності (стійкості) таких перестраховиків-нерезидентів не нижчий за класифікацією таких міжнародних рейтингових агентств :

A - A.M.Best (США);

A2 - Moody’s Investors Service (США);

A - Standard & Poor’s (США);

A - Fitch Ratings (Великобританія);

– права вимоги до перестраховика-нерезидента за укладеними договорами перестраховування ризиків з обов’язкового страхування цивільної відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту, за умови, що такий перестраховик не є резидентом держави, що здійснює збройну агресію проти України у значенні, наведеному в статті 1 Закону України «Про оборону України», та/або дії якого створюють умови для виникнення воєнного конфлікту та застосування воєнної сили проти України [28].

З наведеної інформації видно, що ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» дотримується нормативів достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика, відповідно до Положення, затвердженого Розпорядженням Нацкомфінпослуг № 850 від 07.06.2018 і зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.07.2018 за № 782/32234.

Висновки до розділу 2

Узагальнюючи результати проведеного дослідження у 2 розділі, можемо відмінити наступне:

1. Фінансово-економічна характеристика СК «УНІКА» підтверджує статус фінансово стійкої та надійної організації за розрахованими фінансовими коефіцієнтами. Більшість показників перевищували нормативний рівень в декілька разів, показуючи позитивні тенденції до збільшення. Основний вид діяльності ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» – надання страхових послуг на території України та від основного виду діяльності отримано понад 80% всіх доходів, проте додатковими доходами страхової компанії є операційні доходи та фінансові доходи.

2. У досліджуваному періоді загальна вартість активів збільшилася на 56,7%, що вказує на динамічний розвиток страхової компанії. Пріоритетами формування активів ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА»: поточні фінансові інвестиції, дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги, довгострокові фінансові інвестиції, частка перестраховика у страхових резервах, відстрочені аквізиційні витрати. Зростання обсягу страхових платежів обумовлене наступними факторами: підвищення ефективності та оптимізація роботи підрозділів; запровадження нових страхових продуктів; покращення співпраці зі страховими агентами та брокерами; активізація співпраці з великими корпоративними клієнтами; активне використання онлайн-каналів продажу страхових продуктів.

3. Аналіз дотримання вимог щодо якості активів страхової компанії, підтверджує, що СК «УНІКА» дотримується нормативів достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика, відповідно до Положення, затвердженого Розпорядженням Нацкомфінпослуг № 850 від 07.06.2018 і зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.07.2018 за № 782/32234.

РОЗДІЛ 3

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ СК «УНІКА»

3.1. Міжнародний досвід управління активами страхової компанії

Міжнародний досвід управління активами страхової компанії виділяє 2 підходи державного регулювання інвестиційної політики, які визначають роль їх інвестиційної діяльності з погляду держави і впливають на тарифну політику.

Перший («американський») передбачає, що власне страхова діяльність може бути збитковою, але збитки покриваються за рахунок доходів від інвестиційної діяльності.

Другий («європейський») завбачує обов'язкову прибутковість власне страхових операцій без урахування інвестиційної діяльності [6, с. 71].

У Сполучених Штатах компаніям зі страхування життя дозволяється інвестувати в список затверджених урядом фінансових інструментів з двох причин. По-перше, страхування життя – це договір, який передбачає майбутні виплати. Тому однією з причин регулювання інвестицій є платоспроможність страховиків. Другою причиною регулювання таких інвестицій є запобігання концентрації економічної влади. У кожному штаті США були прийняті обов'язкові закони, які вимагають від страховиків інвестувати частину свого прибутку на їх території. За відсутності федерального регулювання кожен штат має незалежні системи регулювання. Також розроблено стандарти для стимулювання страхових компаній інвестувати у пріоритетні галузі економіки. Закон передбачає, що інвестиції в різні фінансові інструменти мають бути диверсифікованими [42, с. 122].

Важливу роль у структурі інвестицій відіграють корпоративні облігації, які випускаються з метою мобілізації довгострокового капіталу. Інвестування

у великі корпорації для страхових компаній передбачає менший ризик втрати інвестицій. Облігаційне фінансування страхових компаній, особливо у сфері особистого страхування, є основою довгострокового кредитування промислових і комерційних компаній.

Збільшується частка промислових, транспортних, комерційних та інших акціонерних товариств в інвестиційному портфелі. У США поширена практика надання страховим компаніям промислових інвестиційних позик на 15-20 років. Банки та страхові компанії спільно надають кредити: банки - кредит для інвестування в проєкт у перші п'ять років, а страхові компанії на наступні 10-15 років. При наданні особливо великих кредитів страхові компанії утворюють консорціуми між собою або разом з банками. Основні потоки діяльності компаній зі страхування капіталу спрямовані безпосередньо на пріоритетні галузі економіки: хімічну, нафтову, нафтопереробну, електроніку, машинобудування. Особливою сферою її інвестиційної політики в США є цінні папери найбільших транснаціональних компаній, які контролюють понад 30% портфеля голосуючих акцій, доповнюючи пряму власність участю в корпоративному управлінні [19, с. 10].

Сполучені Штати також мають державну програму інвестування в Західну Європу. Тому національні програми страхування інвестицій діють у понад 20 країнах. Однак певні відмінності в цілях програм у різних країнах обмежують фінансові інструменти, які є об'єктами інвестування, коло інвесторів тощо. Як наслідок, активи страхових компаній США також є високоліквідними короткостроковими інвестиціями: банківські депозити, депозитні сертифікати, казначейські векселі та комерційні векселі, а також середньо- та довгострокові інвестиції в фіксований прибуток, нерухомість та іпотеку.

Ситуація в Японії зовсім інша. З іншого боку, частка державних цінних паперів і перш за все державних облігацій в активах страховиків зростає у 2002-

2009 роках. Але приватні страхові компанії також вкладають значну частину своїх коштів у державний сектор [6, с. 72].

Наприклад, японські страховики зараз зосереджують свою інвестиційну політику в основному на надійніших інвестиціях в державний борг, ніж на інвестиціях у більш прибуткові, але також ризиковані акції.

У Великобританії інвестиції в нерухомість становлять понад 8% активів зі страхування життя (порівняно з 3-4% для страхування не життя). Компанії зі страхування життя інвестують наявні активи в нерухомість, використовуючи такі форми: пряма купівля нерухомості з наступною орендою; Придбання земельної ділянки з подальшою передачею будівель та приміщень в оренду. Таким чином держава займає активну позицію в інвестиційній політиці британських страховиків.

Структура страхових інвестицій також дуже різна в континентальній Європі. У Франції, наприклад, найбільше коштів вкладено в державні та корпоративні облігації (страхування життя – 69,8% активів, страхування не життя – 54,7%) та акції (23,6% і 29,1% відповідно). У Німеччині розподіл інвестицій був таким: державні та корпоративні облігації – 31,4%, акції – 1,5%, інвестиційні паї – 20,4%, позики та інші боргові цінні папери – 21,9%, іпотечні облігації – 6,8%. Частка інвестицій в акції та позики дочірнім і афілійованим компаніям (15% активів) також є дуже високою, що відображає важливу характеристику німецьких фінансових установ у їх тісних стосунках між собою та з найбільшими комерційними та промисловими компаніями через перехресні з'єднання. Власність.

Розглянемо «європейський» тип інвестиційної політики на прикладі Німеччини. Активами німецьких страховиків керують як їхні дочірні компанії з управління активами (АМС), так і зовнішні менеджери.

КУА розробляє та пропонує інвесторам нові фінансові інструменти. Залежно від групи інвесторів (приватні особи чи компанії) німецькі інвестиційні фонди можна поділити на державні (відкриті) та спеціальні.

Створюючи державні фонди, німецькі КУА мають на меті залучення інвестиційних активів від приватних інвесторів, середніх та малих компаній. З іншого боку, спеціальні фонди спрямовані на залучення великих інституційних клієнтів. Іноді такі фонди створюються виключно на користь великого корпоративного клієнта. Інвестор у фонд зазвичай бере участь у визначенні об'єктів інвестування. Деякі фонди передбачають необхідність узгодження інвестиційної політики та рішень менеджерів із клієнтом. Можливий варіант, коли клієнт приймає інвестиційне рішення, КУА підтверджує це рішення і виконує операцію.

Інвесторами в спеціальні фонди є практично всі компанії, які мають ліквідні кошти. Основна частина інституційних інвестицій припадає на компанії зі страхування життя та пенсійні фонди. Потреба страхових компаній інвестувати кошти в ліквідні фінансові інструменти протягом тривалого періоду спочатку послужила стимулом для створення спеціальних фондів. Частка страхових і пенсійних інвесторів в спеціальних інвестиційних фондах росте. Капітали німецьких акціонерних товариств страхування життя розміщені таким чином: у земельну власність 2,3%, позики публічним установам - 6,9%, позики під цінні папери - 0,3%, цінні папери - 11,5%, позики під поліси - 7,1%, іпотека - 71,9%.

Звичайно, відмінності між країнами у сферах інвестування активів страховика значною мірою пов'язані зі специфікою розвитку національних фінансових ринків та системи фінансового посередництва в економіці в цілому. У країнах з розвиненим ринком корпоративних облігацій страховики активніше інвестують в інструменти, які торгуються на цьому ринку, а де ринок відносно невеликий, перевага надається державним облігаціям та іншим фінансовим активам. Важливу роль відіграють і відмінності в нормах державного регулювання інвестиційної політики страховиків. Наприклад, обсяг інвестицій страхових компаній США в акції компаній не такий великий, як можна було б очікувати з огляду на параметри ринку цінних паперів США

і частково зумовлений відповідними обмеженнями, встановленими національним законодавством [19, с. 74].

3.2. Напрями вдосконалення управління активами СК «УНІКА»

Управління активами є одним з основних напрямів розвитку страхового ринку та фінансового менеджменту страховика і є системою формування та реалізації управлінських рішень в операційній, інвестиційній та фінансовій діяльності страховика, що забезпечують його довгострокову платоспроможність і рентабельність. Прийняття рішень у цій сфері безпосередньо впливає на ліквідність і прибутковість страхової компанії, забезпечуючи її платоспроможність у короткостроковій та довгостроковій перспективі [9, с. 225].

Управління активами страхової компанії залежить від сфери діяльності, до якої належить страхова компанія - страхування життя чи ризикове страхування.

В структурі організаційно-економічного механізму управління активами страхових компаній, як і при управлінні підприємством, слід виділяти три системи: систему забезпечення, функціональну систему та цільову:

1. Система забезпечення. Організаційно-економічний механізм управління активами страхових компаній повинен забезпечуватися правовою базою, необхідними обсягами фінансових та інших ресурсів, спиратися на наукове обґрунтування, норми та методики, розроблені уповноваженим органом з регулювання страхової діяльності, володіти широким інформаційним полем.

2. Функціональна система. Організаційно-економічний механізм управління включає такі основні функціональні підсистеми: планування, організації, мотивації, контролю та регулювання. На нашу думку, в страховій сфері кумуляція зазначених вище систем і підсистем зумовлює необхідність

формулювання та вирішення трьох питань управління активами страхових компаній (за аналогією з основними питаннями економіки): в які види активів інвестування страхових резервів є більш доцільним і в яких обсягах (що?); за допомогою яких фінансових інструментів здійснювати інвестування (як?); яку частку інвестиційних прибутків залишити на розвиток, аквізицію, заохочення та мотивацію штату страховика, і яку частку використати на здешевлення страхової послуги з метою нарощування оборотів страхової діяльності (для кого?).

3.Цільова система. Успішне функціонування організаційно-економічного механізму управління активами страхових компаній є можливим за умови врахування суб'єктивних інтересів усіх суб'єктів страхових відносин [30, с. 19].

Управління активами ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» доцільно концентрувати за пріоритетними напрямками формування активів страхової компанії:

1. Поточні фінансові інвестиції,
2. Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги,
3. Довгострокові фінансові інвестиції,
4. Частка перестраховика у страхових резервах,
5. Відстрочені аквізиційні витрати.

Управління активами ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» доцільно здійснювати на основі ризик-орієнтованого підходу. Система управління ризиками ПрАТ «СК «УНІКА» спрямована на забезпечення виконання зобов'язань перед клієнтами, співробітниками та акціонерами шляхом виявлення ризиків, оцінки ймовірності їх реалізації і масштабів наслідків, контролю за дотриманням допустимих меж ризиків.

Метою процесу управління ризиками ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» повинна бути уникнення і мінімізація ризиків, пом'якшення їх наслідків, зменшення уразливості до них. Мета досягається через обмеження прогнозованої суми під ризиком з урахуванням ряду прогнозних показників

(рівня очікуваної збитковості, очікуваних премій тощо) та наявного економічного капіталу.

Система зв'язків між пріоритетними активами ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» у 2017-2020 рр. (за п. 2.3) та ризиками (рис. 3.1). В частині виконання функції оцінки ризиків активів ризик-менеджер підпорядковується Голові Правління. Ризик-менеджер координує процес виявлення ризиків, оцінює ризики, розробляє проекти запобіжних заходів у випадку загрози платоспроможності товариства, розробляє документацію з управління ризиками та відповідає за її перегляд.

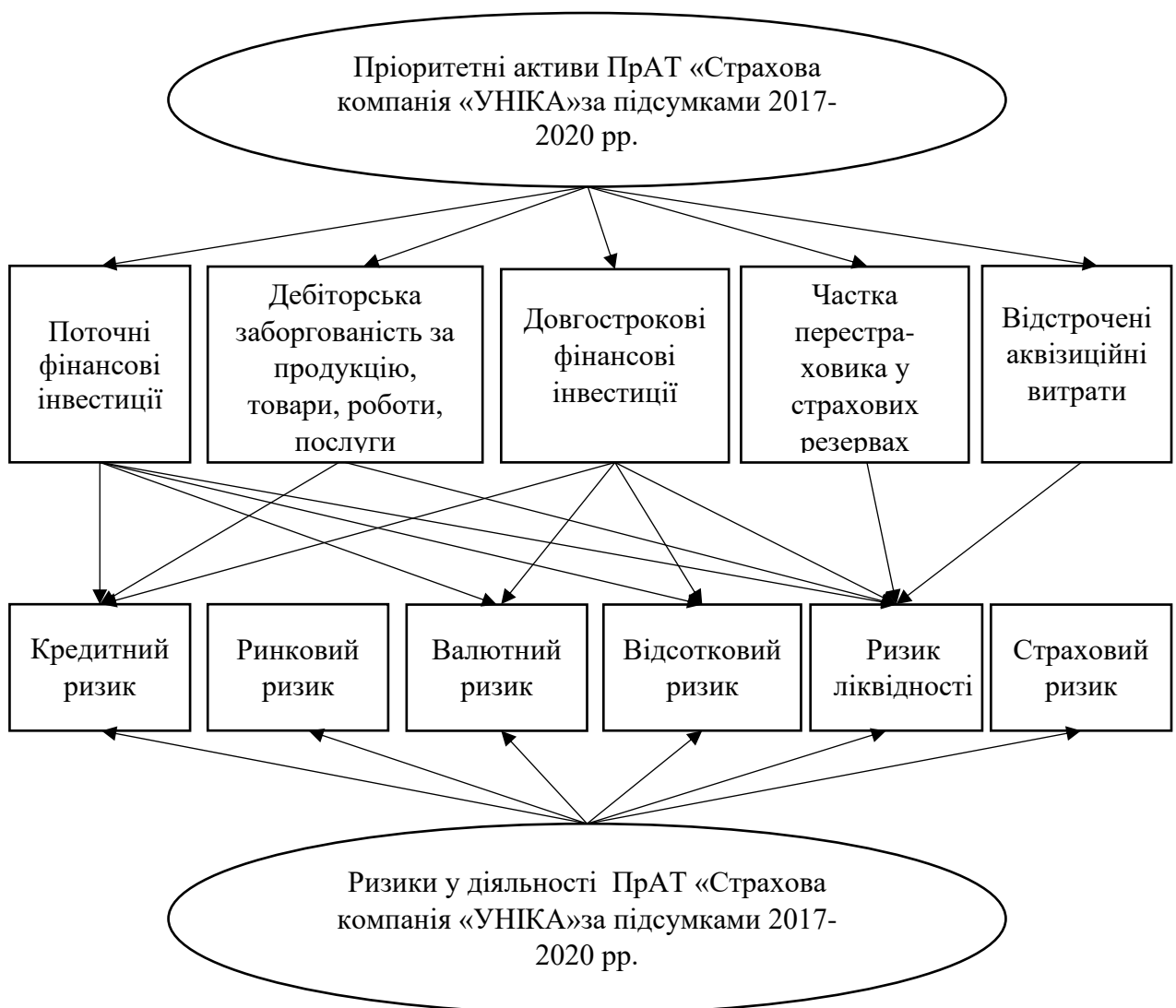

Рис. 3.1. Система зв'язків між пріоритетними активами ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» [29].

Правління ПрАТ «СК «УНІКА» відповідає за практичну реалізацію основних елементів системи управління ризиками. Прийняті Правлінням рішення в сфері управління ризиками, зокрема щодо врегулювання ризиків, мінімізацію їх негативного впливу на діяльність компанії, а також щодо змін в системі чи процедурах управління ризиками, на постійній основі доводяться Відповідальним за оцінку ризиків до відома усіх, хто задіяний у відповідному напрямку процесу управління ризиками, відповідно до їх обов'язків і завдань.

Кредитний ризик – ризик повного або часткового невиконання контрагентом зобов'язань за договором, що призводить до фінансових збитків. Основні статті, щодо яких у ПрАТ «СК «УНІКА» виникає кредитний ризик - це грошові кошти та їх еквіваленти, депозити в банках та дебіторська заборгованість, у тому числі дебіторська заборгованість за страховою діяльністю та перестрахованням. Для оцінки кредитного ризику та класифікації фінансових інструментів за сумою кредитного ризику ПрАТ «СК «УНІКА» застосовує підхід, оснований на оцінці категорій ризику локальними рейтинговими агентствами, що мають статус уповноваженого згідно законодавства України. Зазначені рейтинги застосовуються до фінансових інструментів: грошові кошти та їх еквіваленти, депозити в банках, інвестиції у боргові цінні папери.

Максимальний рівень кредитного ризику товариства, у цілому, відображається у балансовій вартості фінансових і страхових активів у Звіті про фінансовий стан. Державні облігації уряду України прирівнюються до безризикових цінних паперів, кредитний рейтинг яких встановлений на рівні наААА.

ПрАТ «СК «УНІКА» використовує наступні методи управління кредитними ризиками: ліміти щодо боргових зобов'язань за класами фінансових інструментів;

- ліміти щодо боргових зобов'язань перед одним контрагентом (або асоційованою групою);

- ліміти щодо вкладень у фінансові інструменти у розрізі кредитних рейтингів;
- ліміти щодо розміщення депозитів у банках з різними рейтингами та випадки дефолту та неповернення депозитів протягом останніх п'яти років.

Ринковий ризик. Пов'язаний із відкритими позиціями за ватами та за процентними ставками, які значною мірою залежать від загальних та специфічних ринкових змін. Ринковий ризик охоплює три типи ризику: інший ціновий ризик, валютний ризик та відсотковий ризик. Керівництво встановлює ліміти сум ризику, що може бути прийнятий Товариством, та постійно контролює їх дотримання. Однак застосування зазначеного підходу не запобігає виникненню збитків (тобко перевищення встановлених лімітів) у випадку суттєвих ринкових коливань.

Валютний ризик – ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструменту коливатимуться внаслідок зміни валютних курсів. Для мінімізації збитків та контролю за валютними ризиками ПрАТ «СК «УНІКА» контролює частку активів номінованих в іноземній валюті у загальному обсягу активів. Оцінка валютних ризиків здійснюється на основі аналізу чутливості [36, с. 235].

Відсотковий ризик – ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових відсоткових ставок. Усвідомлюючи значні ризики, пов'язані з коливаннями відсоткових ставок у високо-інфляційному середовищі яке є властивим для фінансової системи України, керівництво ПрАТ «СК «УНІКА» контролює частку активів розміщених у боргових зобов'язаннях у національній валюті з фіксованою відсотковою ставкою. Керівництво Товариства здійснює моніторинг відсоткових ризиків та контролює їх максимально припустимий розмір. У разі зростання відсоткових ризиків Товариство має намір позбуватися боргових фінансових інструментів з фіксованою відсотковою ставкою. Моніторинг відсоткових ризиків

здійснюється шляхом оцінки впливу можливих змін відсоткових ставок на вартість відсоткових фінансових інструментів.

Ризик ліквідності – ризик того, що ПрАТ «СК «УНІКА» матиме труднощі при виконанні зобов'язань, пов'язаних із фінансовими зобов'язаннями, що погашаються шляхом поставки грошових коштів або іншого фінансового активу. ПрАТ «СК «УНІКА» має достатньо коштів для виконання більшості зазначених вимог. Крім того, надходження грошових коштів у вигляді доходів від страхових премій також є джерелом грошових ресурсів для виконання поточних зобов'язань.

Страховий ризик притаманний будь-якому договору страхування - це ймовірність настання страхової події та невизначеність суми відшкодування. Даний ризик є випадковим, тож непередбачуваним. Теорія ймовірності використовується для визначення ціни договору та створення резервів, і основний ризик полягає у тому, що фактичні виплати можуть перевищити балансову вартість страхових зобов'язань [36, с. 215].

Отже, у структурі організаційно-економічного механізму управління активами страхових компаній, як і при управлінні підприємством, слід виділяти три системи: систему забезпечення, функціональну систему, цільову систему. Система забезпечення зумовлює наявність адекватної правової бази, ресурсів, наукового обґрунтування, норм і методик, широкого інформаційного поля. Функціональна система включає такі основні функціональні підсистеми: планування, організації, мотивації, контролю та регулювання, кумуляція яких зумовлює необхідність формулювання та вирішення трьох управління активами страхових компаній (за аналогією з основними питаннями економіки): що? як? для кого? Цільова система зумовлює врахування суб'єктивних інтересів усіх суб'єктів страхових відносин.

Оптимізація складу та структури активів СК «УНІКА» визначається Положенням про обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості

операцій страховика (Розпорядження Нацкомфінпослуг від 07.06.2018 р. № 850) та передбачає врахування кількох наборів критеріїв [28].

Рис. 3.2. Вимоги до активів ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» відповідно Розпорядження Нацкомфінпослуг від 07.06.2018 р. № 850 [28]

До суми прийнятних активів можуть включатися такі активи:

- 1) грошові кошти на поточному рахунку;
- 2) банківські вклади (депозити) та рахунки умовного зберігання (ескроу);
- 3) валютні вкладення згідно з валютою страхування;
- 4) нерухоме майно;
- 5) акції, облігації підприємств (крім цільових облігацій), іпотечні сертифікати, іпотечні облігації, облігації місцевих позик, облігації міжнародних фінансових організацій;
- 6) державні цінні папери, у тому числі державні облігації України;
- 7) права вимоги до перестраховиків;
- 8) інвестиції в економіку України за напрямами інвестування галузей економіки за рахунок коштів страхових резервів, затвердженими постановою

Кабінету Міністрів України від 17 серпня 2002 року № 1211 (далі - інвестиції в економіку України за напрямками, визначеними Кабінетом Міністрів України);

9) банківські метали, в тому числі поточні та вкладні (депозитні) рахунки в банківських металах;

10) кредити страхувальникам - фізичним особам, що уклали договори страхування життя, в межах викупної суми на момент видачі кредиту та під заставу викупної суми - для страхових резервів із страхування життя;

11) готівка в касі в обсягах лімітів залишків каси, розрахунок яких установлений Національним банком України;

12) залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах, що сплачені страховиками до централізованих страхових резервних фондів Моторного (транспортного) страхового бюро України відповідно до Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів»;

13) непрострочена дебіторська заборгованість за укладеними договорами страхування за окремими видами страхування у обсязі не більше резерву незароблених премій за відповідними окремими видами страхування;

14) непрострочена дебіторська заборгованість за укладеними договорами страхування та перестрахування з обов'язкового страхування цивільної відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту, та за договорами, визначеними в пункті 5 розділу II Методики формування страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя від 17 грудня 2004 року № 3104 [3, с. 176].

15) непрострочена дебіторська заборгованість за укладеними договорами страхування з видів страхування, не зазначених у підпунктах 13 та 14 цього пункту цього розділу, в обсязі не більше 40 % резервів незароблених премій за відповідними видами страхування;

16) непрострочена дебіторська заборгованість за укладеними договорами страхування життя - у обсязі не більше частини математичного резерву, нарахованого за внесками (страховими преміями), що сформували таку дебіторську заборгованість;

17) непрострочена дебіторська заборгованість за укладеними договорами перестраховування з нерезидентами:

– з країни - члена Організації економічного співробітництва та розвитку (далі - ОЕСР), рейтинг фінансової надійності (стійкості) якої не нижчий, ніж за класифікацією таких міжнародних рейтингових агентств:

B+ - A.M.Best (США);

Baa3 - Moody's Investors Service (США);

BBB- - Standard & Poor's (США);

BBB- - Fitch Ratings (Великобританія);

– з країни, яка не є членом ОЕСР, рейтинг фінансової надійності (стійкості) якої нижчий, ніж за класифікацією таких міжнародних рейтингових агентств:

A - A.M.Best (США);

A2 - Moody's Investors Service (США);

A - Standard & Poor's (США);

A - Fitch Ratings (Великобританія);

18) непрострочена дебіторська заборгованість за укладеними договорами перестраховування,- в обсязі не більше 20 % такої дебіторської заборгованості [3, с. 177].

19) непрострочена дебіторська заборгованість, що виникла внаслідок розміщення грошових коштів страховика в гарантійних фондах асистанських компаній виключно з метою гарантування медичного обслуговування клієнтів страховика в медичних закладах відповідно до договорів страхування в разі настання страхових випадків в обсязі не більше 3 % нормативного обсягу активів, який визначається з метою дотримання нормативу платоспроможності та достатності капіталу;

20) непрострочена дебіторська заборгованість, що виникла внаслідок здійснення страхового відшкодування за іншого страховика за договором обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів;

21) дебіторська заборгованість за нарахованими відсотками за банківськими вкладками (депозитами), цінними паперами, емітентом яких є держава;

22) внески страховика, що є учасником фінансової групи, до статутних капіталів інших страховиків - учасників цієї фінансової групи в обсязі, встановленому законодавством, за умови виконання такою фінансовою групою вимог до регулятивного капіталу, встановлених законодавством, та вимог цього Положення;

23) активи з права користування відповідно до міжнародного стандарту фінансової звітності 16 «Оренда» у розмірі, що не перевищує розміру відповідного орендного зобов'язання [6, с.72].

Активи включаються до суми прийнятних активів з урахуванням таких вимог та обмежень:

1) акції українських емітентів відповідно до законодавства пройшли процедуру лістингу на фондовій біржі та перебувають в біржовому реєстрі;

2) акції іноземних емітентів, щодо яких Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку прийнято рішення про допуск таких цінних паперів до обігу на території України, відповідно до законодавства пройшли процедуру лістингу на фондовій біржі та перебувають у біржовому реєстрі, а також за умови, що:

– іноземний емітент акцій провадить свою діяльність не менше ніж два роки;

– акції іноземних емітентів перебувають в обігу упродовж останніх 12 місяців до дати розрахунку величини активів на організованих фондових ринках та пройшли процедуру лістингу на одній з іноземних фондових бірж згідно з переліком іноземних фондових бірж, на яких мають бути допущені до

обігу цінні папери іноземних емітентів, що мають намір отримати допуск до обігу цінних паперів на території України, затвердженим Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;

3) облігації підприємств українських емітентів, облігації місцевих позик, іпотечні сертифікати, іпотечні облігації, державні облігації України, облігації міжнародних фінансових організацій перебувають в біржовому списку.

У разі якщо облігації виключено з біржового списку та протягом 90 календарних днів не включено до біржового списку, такі активи надалі включаються до суми прийнятних активів в розмірі не більше 50 % їх вартості;

4) облігації іноземних емітентів, щодо яких Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку прийнято рішення про допуск таких цінних паперів до обігу на території України, відповідають вимогам щодо допуску таких цінних паперів до обігу їх на території України, а також за умови, що:

– кредитний рейтинг іноземного емітента облігацій не нижчий одного з таких:

A3 - Moody's Investors Service (США);

A - Standard & Poor's (США);

A - Fitch Ratings (Великобританія);

– облігації іноземних емітентів перебувають в обігу упродовж останніх 12 місяців до дати розрахунку величини активів на організованих фондових ринках та пройшли процедуру лістингу на одній з іноземних фондових бірж згідно з переліком іноземних фондових бірж, на яких мають бути допущені до обігу цінні папери іноземних емітентів, що мають намір отримати допуск до обігу цінних паперів на території України, затвердженим Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;

5) цінні папери іноземних держав - емітентів відповідають вимогам щодо допуску таких цінних паперів до обігу на території України, а також за умови, що суверенні рейтинги в національній валюті, в іноземній валюті, за короткостроковими зобов'язаннями, за довгостроковими зобов'язаннями

країни, в якій державою здійснено випуск цінних паперів, не нижчі одного з таких:

A3 - Moody's Investors Service (США);

A - Standard & Poor's (США);

A - Fitch Ratings (Великобританія);

б) активи, розміщені в банку, кредитний рейтинг якого відповідає інвестиційному рівню за Національною рейтинговою шкалою.

У разі зниження рівня кредитного рейтингу банку, в якому розміщено активи страховика, нижче інвестиційного рейтингу за національною рейтинговою шкалою такі активи включаються до суми прийнятних активів з такого розрахунку:

– протягом 30 календарних днів з моменту зниження рівня кредитного рейтингу в розмірі не більше 75 % їх вартості;

– протягом 31-60 календарних днів з моменту зниження рівня кредитного рейтингу в розмірі не більше 50 % їх вартості;

– протягом 61-90 календарних днів з моменту зниження рівня кредитного рейтингу в розмірі не більше 25 % їх вартості.

Якщо протягом 90 календарних днів з моменту зниження рівня кредитного рейтингу банку, в якому розміщені активи страховика, не відбулось відновлення рейтингу до рівня інвестиційного, зазначені активи не включаються до суми прийнятних активів [27, с 184].

7) боргові цінні папери, емітентом яких є резидент України, мають інвестиційний, кредитний рейтинг за національною рейтинговою шкалою.

У разі зниження рівня кредитного рейтингу боргового цінного папера, в якому розміщено активи страховика, нижче інвестиційного за національною рейтинговою шкалою такі активи включаються до суми прийнятних активів з такого розрахунку:

– протягом 30 календарних днів з моменту зниження рівня кредитного рейтингу в розмірі не більше 75 % їх вартості;

– протягом 31-60 календарних днів з моменту зниження рівня кредитного рейтингу в розмірі не більше 50 % їх вартості;

– протягом 61-90 календарних днів з моменту зниження рівня кредитного рейтингу в розмірі не більше 25 % їх вартості.

Якщо протягом 90 календарних днів з моменту зниження рівня кредитного рейтингу боргового цінного папера, в якому розміщено активи страховика, не відбулось відновлення рейтингу до рівня інвестиційного, зазначені активи не включаються до суми прийнятних активів;

8) інвестиції в економіку України за напрямами, визначеними Кабінетом Міністрів України, включаються до суми прийнятних активів у обсязі, що не перевищує обмежень;

9) оцінка активів здійснюється за їх справедливою вартістю відповідно до вимог міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності з урахуванням вимог цього Положення;

10) активи визначені в національній валюті України або в іноземній вільно конвертованій валюті.

До нормативу ризиковості операцій не включаються такі активи:

1) активи, які перебувають в заставі та є забезпеченням виконання будь-якої вимоги за іншими, ніж страхові, зобов'язаннями страховика;

2) активи, придбані за рахунок позик (кредити, поворотна фінансова допомога, інші позикові кошти);

3) активи, розміщені у банках та боргових цінних паперах, кредитний рейтинг яких нижче інвестиційного рівня за національною рейтинговою шкалою;

4) цінні папери, емітентами яких є інші страховики;

5) цінні папери із зобов'язаннями зворотного викупу, крім державних облігацій України;

6) цінні папери, за якими не здійснено повної оплати їх вартості;

7) іпотечні сертифікати, іпотечні облігації, крім іпотечних облігацій, емітентом яких є фінансова установа, більше ніж 50 % корпоративних прав якої належать державі та/або державним банкам;

8) кошти, надані іншим особам на умовах субординованого боргу;

9) помилково перераховані кошти на рахунок страховика;

10) суми страхових платежів, які підлягають поверненню страхувальнику в період, наступний за звітним, відповідно до законодавства;

11) права вимоги до перестраховика-нерезидента:

– з країни - члена ОЕСР, рейтинг фінансової надійності (стійкості) якої нижчий, ніж за класифікацією таких міжнародних рейтингових агентств:

B+ - A.M.Best (США);

Baa3 - Moody's Investors Service (США);

BBB-- - Standard & Poor's (США);

BBB- - Fitch Ratings (Великобританія);

– з країни, яка не є членом ОЕСР, рейтинг фінансової надійності (стійкості) який нижчий, ніж за класифікацією таких міжнародних рейтингових агентств:

A - A.M.Best (США);

A2 - Moody's Investors Service (США);

A - Standard & Poor's (США);

A - Fitch Ratings (Великобританія);

12) права вимоги до перестраховиків-нерезидентів за укладеними договорами перестраховування ризиків, пов'язаних з дожиттям застрахованої особи до певного віку, події чи закінчення дії договору, крім ризиків, які пов'язані зі смертю застрахованої особи в будь-якому випадку та/або з нещасним випадком, що трапився, та/або в разі стійкої непрацездатності або інвалідності унаслідок хвороби застрахованої особи [3, с. 176].

До нормативу ризиковості операцій включаються прийнятні активи в таких обсягах:

1) грошові кошти на поточних рахунках, банківські вклади (депозити) на вимогу та банківські вклади (депозити), істотною умовою яких є право страховика повернути (зняти) кошти, розміщені на такому депозиті, протягом строку дії договору (за винятком коштів у розмірі резерву належних виплат страхових сум та коштів резерву заявлених, але не виплачених збитків):

– для страховика, який отримав ліцензію на провадження діяльності зі страхування життя,- не більше 20 % страхових резервів;

– для страховика, що здійснює страхування інше, ніж страхування життя,- не більше 30 % страхових резервів.

Кошти резерву належних виплат страхових сум та кошти резерву заявлених, але не виплачених збитків, розміщені у вигляді грошових коштів на поточних рахунках та банківських вкладів на вимогу, включаються до нормативу ризиковості операцій у повному обсязі;

2) банківські вклади (депозити), крім зазначених у підпункті 1 цього пункту, та рахунки умовного зберігання (ескроу), зокрема в іноземній вільно конвертованій валюті, валютні вкладення згідно з валютою страхування - разом не більше 70 % страхових резервів.

При цьому банківські вклади (депозити), валютні вкладення згідно з валютою страхування в кожному банку - не більше 20 % страхових резервів.

Обсяг банківських вкладів (депозитів) в іноземній валюті може бути збільшений на величину, яка відповідає розміру сформованих страхових резервів за договорами страхування, за якими страховики несуть відповідальність в іноземній валюті;

3) нерухоме майно - не більше 20 % страхових резервів, при цьому вкладення в один об'єкт нерухомого майна - не більше 10 % страхових резервів;

4) цінні папери за вказаним нижче переліком - разом не більше 50 % страхових резервів, з них:

– акції українських емітентів - не більше 10 % страхових резервів, при цьому в акції одного емітента - не більше 3 % страхових резервів;

- облігації підприємств українських емітентів - для страховика, який отримав ліцензію на провадження діяльності зі страхування життя,- не більше 40 % страхових резервів, при цьому в облігації одного емітента не більше 10 % страхових резервів, а для страховика, що здійснює страхування інше, ніж страхування життя,- не більше 30 % страхових резервів, при цьому в облігації одного емітента не більше 10 % страхових резервів;

- акції, облігації іноземних емітентів та цінні папери іноземних держав - для страховика, який отримав ліцензію на провадження діяльності зі страхування життя,- не більше 20 % страхових резервів, а для страховика, що здійснює страхування інше, ніж страхування життя,- не більше 10 % страхових резервів;

- облігації місцевих позик - не більше 10 % страхових резервів;

- іпотечні облігації, емітентом яких є Державна іпотечна установа, фінансова установа, більше ніж 50 % корпоративних прав якої належать державі та/або державним банкам,- разом не більше 20 % страхових резервів;

- облігації міжнародних фінансових організацій для страховика, який отримав ліцензію на провадження діяльності зі страхування життя,- не більше 50 % страхових резервів, а для страховика, що здійснює страхування інше, ніж страхування життя,- не більше 40 % страхових резервів;

5) державні облігації України - для страховика, який отримав ліцензію на провадження діяльності зі страхування життя - не більше 95 % страхових резервів, а для страховика, що здійснює страхування інше, ніж страхування життя,- не більше 80 % страхових резервів;

б) до нормативу ризиковості операцій включаються у повному обсязі:

- права вимоги до перестраховиків у резерві заявлених, але не виплачених збитків, та резерві належних виплат страхових сум;

- права вимоги до перестраховиків за укладеними договорами перестраховування ризиків за окремими видами страхування за умови, що перестраховик відповідає таким вимогам:

- провадить страхову та/або перестрахову діяльність не менше десяти років;
- рейтинг фінансової надійності перестраховика-резидента, визначений уповноваженими рейтинговими агентствами та/або міжнародними рейтинговими агентствами, визнаними відповідно до законодавства, не нижчий ніж АА- за національною рейтинговою шкалою;
- права вимоги до перестраховиків за укладеними договорами перестрашування ризиків із страхування цивільної відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту та за договорами, визначеними в пункті 5 розділу II Методики формування страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя від 17 грудня 2004 року № 3104.

Права вимоги до перестраховиків (за винятком прав вимог до перестраховиків у резерві заявлених, але не виплачених збитків та у резерві належних виплат страхових сум) за відповідними видами страхування, крім абзаців третього - шостого цього підпункту,- не більше 50 % страхових резервів, при цьому:

- права вимоги до перестраховиків - резидентів - не більше 10 % від страхових резервів;
- права вимоги до перестраховиків-нерезидентів для страховика, який отримав ліцензію на провадження діяльності зі страхування життя - не більше 40 % від страхових резервів.

Права вимоги до перестраховиків визначаються як сума часток перестраховиків у страхових резервах, розрахованих відповідно до вимог законодавства, за виключенням суми часток перестраховиків-резидентів у страхових резервах з видів страхування, щодо яких такий перестраховик не має права здійснювати діяльність на дату розрахунку, та суми часток перестраховиків-нерезидентів у страхових резервах, які на момент укладення відповідного договору перестрашування не відповідали вимогам,

встановленим законодавством з питань регулювання ринків фінансових послуг;

7) довгострокове фінансування (кредитування) житлового будівництва - не більше 10 % страхових резервів зі страхування життя;

8) інвестиції в економіку України за напрямами, визначеними Кабінетом Міністрів України, крім інвестування в розвиток ринку іпотечного кредитування шляхом придбання цінних паперів, емітентом яких є Державна іпотечна установа,- разом не більше 10 % страхових резервів, при цьому в окремий об'єкт інвестування - не більше 5 % страхових резервів;

9) банківські метали, в тому числі поточні та вкладні (депозитні) рахунки в банківських металах,- разом не більше 15 % страхових резервів;

10) кредити страхувальникам - фізичним особам - разом не більше 20 % страхових резервів зі страхування життя [32, с. 351].

До нормативу ризиковості операцій включаються залишки коштів, сплачені страховиком до централізованих страхових резервних фондів Моторного (транспортного) страхового бюро України, в обсязі не більше ніж розміри коштів, що використовуються виключно для виконання таким страховиком зобов'язань за укладеними договорами обов'язкового страхування (перестраховування) цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, збільшені на дебіторську заборгованість, що виникла внаслідок розрахунків з прямого врегулювання збитків (вимог) за такими договорами та угодами з прямого врегулювання збитків (вимог), зменшені на суму кредиторської заборгованості, що виникла внаслідок таких розрахунків зі страховиками.

Зазначені кошти страховика повинні обліковуватись в Моторному (транспортному) страховому бюро України окремо.

До нормативу ризиковості операцій включаються активи, розміщені у банках та боргових цінних паперах, кредитний рейтинг яких за національною рейтинговою шкалою нижче ніж А- (але в межах інвестиційного рейтингу)

разом не більше 20 % страхових резервів, при цьому в одній юридичній особі - не більше 10 % страхових резервів.

До нормативу ризиковості операцій включаються активи страховика, розміщені в одній юридичній особі, в розмірі не більше 25 % страхових резервів, зокрема:

- банківські вклади (депозити), валютні вкладення, банківські метали на рахунках, відкритих у цій юридичній особі;
- акції, облігації підприємств, іпотечні облігації, емітентом яких є ця юридична особа;
- інвестиції в економіку України за напрямками, визначеними Кабінетом Міністрів України;
- довгострокове фінансування (кредитування) житлового будівництва.

Норматив якості активів - сума активів, що визначені як низькоризикові активи, яка на будь-яку дату має бути не менше нормативного обсягу активів, який визначається:

1) для страховика, який отримав ліцензію на провадження діяльності зі страхування життя - у розмірі 40 % страхових резервів (за винятком резерву належних виплат);

2) для страховика, який отримав ліцензію на провадження діяльності за видами страхування іншими, ніж страхування життя:

- якщо страховик отримав ліцензію на провадження діяльності хоча б за одним з видів обов'язкового страхування та рівень вхідного перестраховання не перевищує 10 % - у розмірі 40 % страхових резервів (за винятком резерву заявлених, але не виплачених збитків);

- якщо страховик отримав ліцензію на провадження діяльності тільки за видами добровільного страхування та рівень вхідного перестраховання не перевищує 10 % - у розмірі 20 % страхових резервів (за винятком резерву заявлених, але не виплачених збитків);

- якщо у страховика рівень вхідного перестраховання перевищує 10 % та/або рівень вихідного перестраховання перевищує 50 % - у розмірі 60 %

страхових резервів (за винятком резерву заявлених, але не виплачених збитків)
[32, с. 319]

Низькоризиковими активами визнаються такі активи:

- цінні папери, емітентом яких є держава;
- кошти, розміщені в банках, крім коштів, розміщених на поточних рахунках, та депозитів до запитання, які мають кредитний рейтинг не нижче ніж AA за національною рейтинговою шкалою;
- облігації, емітентом яких є банк, який має кредитний рейтинг не нижче ніж AA за національною рейтинговою шкалою;
- облігації міжнародних фінансових організацій;
- залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах, що сплачені страховиком до централізованих страхових резервних фондів Моторного (транспортного) страхового бюро України відповідно до Закону України «Про обов’язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» та розміщені в банках, які мають кредитний рейтинг не нижче ніж AA та в державні цінні папери, у тому числі державні облігації України;
- права вимоги до перестраховиків-нерезидентів за укладеними договорами перестрашування ризиків з обов’язкового авіаційного страхування цивільної авіації та за договорами міжнародного обов’язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів «Зелена Картка» за умови, що такі перестраховики не є резидентами держави, що здійснює збройну агресію проти України та/або дії яких створюють умови для виникнення воєнного конфлікту та застосування воєнної сили проти України, та рейтинг фінансової надійності (стійкості) таких перестраховиків-нерезидентів не нижчий за класифікацією таких міжнародних рейтингових агентств: A - A.M.Best (США); A2 - Moody’s Investors Service (США); A - Standard & Poor’s (США); A - Fitch Ratings (Великобританія);
- права вимоги до перестраховика-нерезидента за укладеними договорами перестрашування ризиків з обов’язкового страхування цивільної

відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту, за умови, що такий перестраховик не є резидентом держави, що здійснює збройну агресію проти України та/або дії якого створюють умови для виникнення воєнного конфлікту та застосування воєнної сили проти України.

За узагальненими даними можна сформулювати вимоги до складу та структури активів ПрАТ «СК «УНІКА» як компанії з видів страхування, інших ніж страхування життя (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Вимоги до складу та структури активів ПрАТ «СК «УНІКА»

Активи	Умовне позначення	Норматив
1) грошові кошти на поточних рахунках, банківські вклади (депозити) на вимогу та банківські вклади (депозити)	GK	не більше 30 % страхових резервів
2) банківські вклади (депозити), крім зазначених у підпункті 1 цього пункту, та рахунки умовного зберігання (ескроу), зокрема в іноземній вільно конвертованій валюті, валютні вкладення згідно з валютою страхування - разом	D	не більше 70 % страхових резервів
банківські вклади (депозити), валютні вкладення згідно з валютою страхування в кожному банку	D_1	не більше 20 % страхових резервів
3) нерухоме майно	H	20 % страхових резервів, при цьому
вкладення в один об'єкт нерухомого майна	H_1	не більше 10 % страхових резервів
4) цінні папери	$ЦП$	не більше 50 % страхових резервів
акції українських емітентів	$A_{укр}$	не більше 10 % страхових резервів
в акції одного емітента	$A_{укр1}$	не більше 3 % страхових резервів
облігації підприємств українських емітентів	$O_{укр}$	не більше 30 % страхових резервів
при цьому в облігації одного емітента	$O_{укр1}$	не більше 10 % страхових резервів
акції, облігації іноземних емітентів та цінні папери іноземних держав	$ЦП_{иноз}$	не більше 10 % страхових резервів
облігації місцевих позик	$O_{місц}$	не більше 10 % страхових резервів
іпотечні облігації, емітентом яких є Державна іпотечна установа, фінансова установа, більше ніж 50 %	$O_{іном}$	не більше 20 % страхових резервів

корпоративних прав якої належать державі та/або державним банкам		
облігації міжнародних фінансових організацій	$O_{міжн}$	не більше 40 % страхових резервів
5) державні облігації України	$O_{держ}$	не більше 80 % страхових резервів
8) інвестиції в економіку України за напрямками, визначеними Кабінетом Міністрів України	I	не більше 10 % страхових резервів
в окремий об'єкт інвестування	I_1	не більше 5 % страхових резервів
9) банківські метали, в тому числі поточні та вкладні (депозитні) рахунки в банківських металах	$БМ$	не більше 15 % страхових резервів

Для дотримання вимог оптимізації доцільно розробити систему рівнянь, де буде визначено критичні значення кожного з виду активів (формули 3.1-3.18) відповідно до позначок табл. 3.1.

$$\left\{ \begin{array}{l}
 GK \leq 30\% CP(3.1), \\
 D \leq 70\% CP(3.2), \\
 D_1 \leq 20\% CP(3.3), \\
 H \leq 20\% CP(3.4), \\
 H_1 \leq 10\% CP(3.5), \\
 ЦП \leq 50\% CP \text{ або } \sum ЦП_{укр}, O_{укр} A_{іноз}, O_{місц}, O_{іноз}, O_{міжнар} \leq 50\% (3.6), \\
 A_{укр} \leq 10\% CP(3.7), \\
 A_{укр1} \leq 3\% CP(3.8), \\
 O_{укр} \leq 30\% CP(3.9), \\
 O_{укр1} \leq 10\% CP(3.10), \\
 ЦП_{іноз} \leq 10\% CP(3.11), \\
 O_{місц} \leq 10\% CP(3.12), \\
 O_{іноз} \leq 20\% CP(3.13), \\
 O_{міжнар} \leq 40\% CP(3.14), \\
 O_{держ} \leq 80\% CP(3.15), \\
 I \leq 10\% CP(3.16), \\
 I_1 \leq 5\% CP(3.17), \\
 БМ \leq 15\% CP(3.18),
 \end{array} \right.$$

З урахуванням суми страхових резервів СК «УНІКА» станом на кінець 2020 р. у розмірі 1242305 тис. грн та нормативів визначимо граничні розміри активів (формули 3.19-3.36).

$$\left\{ \begin{array}{l}
 GK \leq 337269 \text{ тис.грн} (30\% \times 1242305) (3.19), \\
 D \leq 869614 \text{ тис.грн} (70\% \times 1242305) (3.20), \\
 D_1 \leq 24846 \text{ тис.грн} (20\% \times 1242305) (3.21), \\
 H \leq 24846 \text{ тис.грн} (20\% \times 1242305) (3.22), \\
 H_1 \leq 112423 \text{ тис.грн} (10\% \times 1242305) (3.23), \\
 ЦП \leq 621153 \text{ тис.грн} (50\% \times 1242305) \text{ або} \\
 \sum ЦП_{\text{укр}}, O_{\text{укр}}, A_{\text{іноз}}, O_{\text{місц}}, O_{\text{іноз}}, O_{\text{міжнар}} \leq 621153 \text{ тис.грн} (3.24), \\
 A_{\text{укр}} \leq 12423 \text{ тис.грн} (10\% \times 1242305) (3.25), \\
 A_{\text{укр}1} \leq 37269 \text{ тис.грн} (3\% \times 1242305) (3.26), \\
 O_{\text{укр}} \leq 337269 \text{ тис.грн} (30\% \times 1242305) (3.27), \\
 O_{\text{укр}1} \leq 12423 \text{ тис.грн} (10\% \times 1242305) (3.28), \\
 ЦП_{\text{іноз}} \leq 12423 \text{ тис.грн} (10\% \times 1242305) (3.29), \\
 O_{\text{місц}} \leq 12423 \text{ тис.грн} (10\% \times 1242305) (3.30), \\
 O_{\text{іноз}} \leq 24846 \text{ тис.грн} (20\% \times 1242305) (3.31), \\
 O_{\text{міжнар}} \leq 496922 \text{ тис.грн} (40\% \times 1242305) (3.32), \\
 O_{\text{держ}} \leq 993844 \text{ тис.грн} (80\% \times 1242305) (3.33), \\
 I \leq 12423 \text{ тис.грн} (10\% \times 1242305) (3.34), \\
 I_1 \leq 62115 \text{ тис.грн} (5\% \times 1242305) (3.35), \\
 БМ \leq 186346 \text{ тис.грн} (15\% \times 1242305) (3.36),
 \end{array} \right.$$

На основі проведених розрахунків можна зробити висновок, що за грошовими коштами критичне значення дотримане, а за депозитами (поточні фінансові інвестиції) – перевищено. Таким чином, розмір депозитів повинен становити на кінець 2020 р. 869 614 тис. грн, фактичне його значення – 1 079 768 тис. грн. Більшістю активами ПрАТ «СК «УНІКА» не володіла та концентрувала активи за обмеженою кількістю активів.

Для 2021 р. проведемо визначення оптимальних (критичних) розмірів активів за умови прогнозування розміру страхових резервів на основі лінії тренду (рис. 3.3).

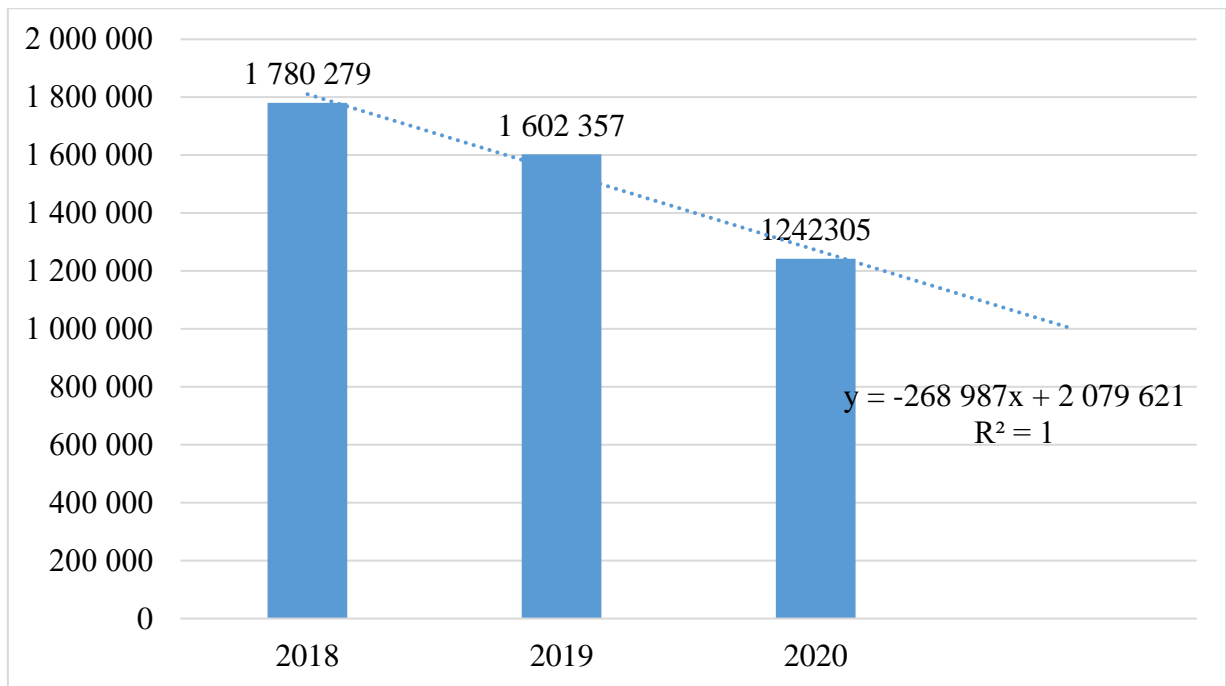

Рис. 3.3. Прогнозування розміру страхових резервів ПрАТ «СК «УНІКА» на 2021 р.

За допомогою системи формули 3.37 та системи рівнянь 3.38:

$$Y = a_0 + a_1 \cdot t \quad (3.37)$$

де t – умовна ознака часу (2018 р. – 1, 2019 р. – 2, 2020 р. – 3, 2021 р. – 4);

a_0 , a_1 – сталі величини, які називають параметрами рівняння (системи рівнянь 3.38, формули 3.39-3.40):

$$\begin{cases} \sum y = na_0 + a_1 \sum t; \\ \sum ty = a_0 \sum t + a_1 \sum t^2; \end{cases} \quad (3.38)$$

$$a_0 = \frac{\sum y}{n} \quad (3.39)$$

$$a_1 = \frac{\sum ty}{\sum t^2} \quad (3.40)$$

Використання програмного продукту EXCEL дало можливість визначити параметри рівняння розміру страхових резервів ПрАТ «СК «УНІКА»:

$$Y = -268\,987\,t + 2\,079\,621 \quad (3.41)$$

Прогнозований розміру страхових резервів ПрАТ «СК «УНІКА» на 2021 р.:

$$Y = -268\,987 \times 4 + 2\,079\,621 = 1003673 \text{ тис. грн} \quad (3.41)$$

З урахуванням суми страхових резервів СК «УНІКА» станом на кінець 2021 р. у розмірі 1003673 тис. грн та нормативів визначимо граничні розміри активів (формули 3.42-3.59).

$$\left\{ \begin{array}{l} GK \leq 301102 \text{ тис. грн} (30\% \times 1003673) (3.42), \\ D \leq 702571 \text{ тис. грн} (70\% \times 1003673) (3.43), \\ D_1 \leq 200735 \text{ тис. грн} (20\% \times 1003673) (3.44), \\ H \leq 200735 \text{ тис. грн} (20\% \times 1003673) (3.45), \\ H_1 \leq 100367 \text{ тис. грн} (20\% \times 1003673) (3.46), \\ ЦП \leq 501837 \text{ тис. грн} (50\% \times 1003673) \text{ або} \\ \sum ЦП_{\text{укр}}, O_{\text{укр}}, A_{\text{іноз}}, O_{\text{місц}}, O_{\text{іпот}}, O_{\text{міжнар}} \leq 501837 \text{ тис. грн} (3.47), \\ A_{\text{укр}} \leq 100367 \text{ тис. грн} (10\% \times 1003673) (3.48), \\ A_{\text{укр}_1} \leq 30110 \text{ тис. грн} (30\% \times 1003673) (3.49), \\ O_{\text{укр}} \leq 301102 \text{ тис. грн} (30\% \times 1003673) (3.50), \\ O_{\text{укр}_1} \leq 100367 \text{ тис. грн} (10\% \times 1003673) (3.51), \\ ЦП_{\text{іноз}} \leq 100367 \text{ тис. грн} (10\% \times 1003673) (3.52), \\ O_{\text{місц}} \leq 100367 \text{ тис. грн} (10\% \times 1003673) (3.53), \\ O_{\text{іпот}} \leq 200735 \text{ тис. грн} (20\% \times 1003673) (3.54), \\ O_{\text{міжнар}} \leq 401469 \text{ тис. грн} (40\% \times 1003673) (3.55), \\ O_{\text{держ}} \leq 802938 \text{ тис. грн} (80\% \times 1003673) (3.56), \\ I \leq 100367 \text{ тис. грн} (10\% \times 1003673) (3.57), \\ I_1 \leq 50184 \text{ тис. грн} (5\% \times 1003673) (3.58), \\ БМ \leq 150551 \text{ тис. грн} (15\% \times 1003673) (3.59), \end{array} \right.$$

Отже, оптимізація складу та структури активів СК «УНІКА» (табл. 3.2) визначається Положенням про обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика (Розпорядження Нацкомфінпослуг від 07.06.2018 р. № 850) та передбачає врахування кількох наборів критеріїв.

Розмір активів ПрАТ «СК «УНІКА» у 2021 р.

	Умовне позна- чення	Розрахункове значення для 2020 р., тис. грн	Розрахункове значення для 2021 р., тис. грн	Відхи- лення, тис. грн
1) грошові кошти на поточних рахунках, банківські вклади (депозити) на вимогу та банківські вклади (депозити)	<i>ГК</i>	372692	301102	-71590
2) банківські вклади (депозити), разом	<i>Д</i>	869614	702571	-167042
банківські вклади (депозити), валютні вкладення згідно з валютою страхування в кожному банку	<i>Д₁</i>	248461	200735	-47726
3) нерухоме майно	<i>Н</i>	248461	200735	-47726
вкладення в один об'єкт нерухомого майна	<i>Н₁</i>	124231	100367	-23863
4) цінні папери	<i>ЦП</i>	621153	501837	-119316
акції українських емітентів	<i>А_{укр}</i>	124231	100367	-23863
в акції одного емітента	<i>А_{укр1}</i>	37269	30110	-7159
облігації підприємств українських емітентів	<i>О_{укр}</i>	372692	301102	-71590
в облігації одного емітента	<i>О_{укр1}</i>	124231	100367	-23863
акції, облігації іноземних емітентів та цінні папери іноземних держав	<i>ЦП_{иноз}</i>	124231	100367	-23863
облігації місцевих позик	<i>О_{місц}</i>	124231	100367	-23863
іпотечні облігації, емітентом яких є Державна іпотечна установа, фінансова установа, більше ніж 50 % корпоративних прав якої належать державі та/або державним банкам	<i>О_{іпот}</i>	248461	200735	-47726
облігації міжнародних фінансових організацій	<i>О_{міжн}</i>	496922	401469	-95453
5) державні облігації України	<i>О_{держ}</i>	993844	802938	-190906
8) інвестиції в економіку України за напрямками, визначеними Кабінетом Міністрів України	<i>І</i>	124231	100367	-23863
в окремий об'єкт інвестування	<i>І₁</i>	62115	50184	-11932
9) банківські метали, в тому числі поточні та вкладні (депозитні) рахунки в банківських металах	<i>БМ</i>	186346	150551	-35795

За даними проведених розрахунків розміри страхових резервів повинні зменшитися, що доведено розрахунками, проте розміри оборотних та

необоротних активів можуть мати різну динаміку. На нашу думку, для забезпечення оптимізації складу та структури активів ПрАТ «СК «УНІКА» у 2021 р. потрібно прагнути до збільшення оборотних активів, що забезпечить вищий рівень ліквідності, платоспроможності страхової компанії. Для цільового показника 2021 р. обрано 85%, оскільки цей показник дорівнює показнику частки оборотних активів у структурі активів ПрАТ «СК «УНІКА» у 2018 р. (рис. 3.4). Гривневий еквівалент оборотних активів буде становити 2 213 955 тис. грн (2 604 653 грн x 85%).

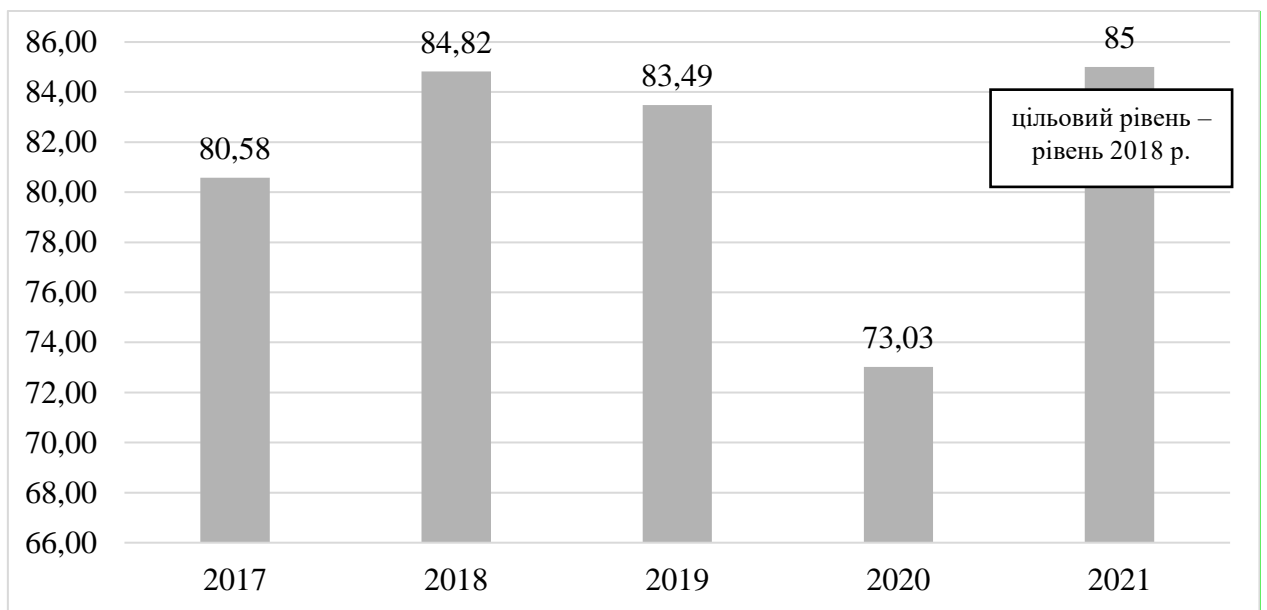

Рис. 3.4. Частка оборотних активів у структурі активів ПрАТ «СК «УНІКА», %

У науковій літературі найчастіше зустрічається підхід до оптимізації складу та структури активів, який базується на підході «дохідність/ризик» моделі Марковіца.

$$\left\{ \begin{array}{l} \sum_{i=1}^N w_i r_i \rightarrow \max; \\ \sqrt{\sum_{a=1}^N \sum_{b=1}^N (w_a w_b \text{cov}_{ab})} \leq \sigma_{req}; \\ 0 \leq w_i \leq 1; \\ \sum w_i = 1 \end{array} \right. \quad (3.60)$$

де w_i – частка i -го виду активів у загальній структурі активів (оборотних активів);

r_i – прибутковість i -го активів;

N – кількість активів;

cov_{ab} – коефіцієнт коваріації між активів (оборотних активів);

σ_{req} – максимально припустимий ризик.

Для оптимізації оборотних активів використаємо активи з табл. 3.1 та 3.2, які належать до оборотних активів:

- 1) грошові кошти на поточних рахунках,
- 2) банківські вклади (депозити),
- 3) цінні папери короткострокові: облігації до 1 роки українських емітентів, місцевих позик, міжнародних фінансових організацій, державні облігації.

Для оптимізації оборотних активів (ОА) будемо керуватися вимогами, описаними у системі рівнянь.

$$\left\{ \begin{array}{l}
 OA = 221395 \text{ грн} \\
 GK \leq 301102 \text{ тис. грн} (30\% \times 1003673) (3.42), \\
 D \leq 702571 \text{ тис. грн} (70\% \times 1003673) (3.43), \\
 D_1 \leq 200735 \text{ тис. грн} (20\% \times 1003673) (3.44), \\
 O_{\text{укр}} \leq 301102 \text{ тис. грн} (30\% \times 1003673) (3.50), \\
 O_{\text{укр}_1} \leq 100367 \text{ тис. грн} (10\% \times 1003673) (3.51), \\
 ЦП_{\text{іноз}} \leq 100367 \text{ тис. грн} (10\% \times 1003673) (3.52), \\
 O_{\text{місц}} \leq 100367 \text{ тис. грн} (10\% \times 1003673) (3.53), \\
 O_{\text{іпот}} \leq 200735 \text{ тис. грн} (20\% \times 1003673) (3.54), \\
 O_{\text{міжнар}} \leq 401469 \text{ тис. грн} (40\% \times 1003673) (3.55), \\
 O_{\text{держ}} \leq 802938 \text{ тис. грн} (80\% \times 1003673) (3.56), \\
 БМ \leq 150551 \text{ тис. грн} (15\% \times 1003673) (3.59),
 \end{array} \right.$$

Розглянемо альтернативні варіанти складу та структури оборотних активів ПрАТ «СК «УНІКА» у контексті оптимізації у першу чергу за банківськими вкладками (табл. 3.3).

Таблиця 3.3

Відомості про потенційні банківські вклади ПрАТ «СК «УНІКА» станом на 27.12.2021 р.

	Період	Відсоткова ставка	Валюта	Відсоткова ставка	Валюта	Очікуваний ризик за терміном	Очікуваний ризик за банком (табл. 3.4)	Сукупний ризик
А-Банк	1 міс.	5%	грн	0,01%	дол. США	0%	6%	6%
Альфа-Банк		1%		0,01%			4%	4%
Банк Січ		7,5%		2%			0%	0%
Ідея Банк		4,5%		0,5%			2%	2%
Індустріалбанк		5,6%		0,4%			12%	12%
Кредобанк		4,5%		0,25%			6%	6%
ПУМБ		6,0%		0,1%			0%	0%
Таскомбанк		3,5%		0,05%			0%	0%
Укргазбанк		5,0%		0,1%			2%	2%
А-Банк		12 міс.		10,0%			грн	1,5%
Альфа-Банк	6,0%		0,01%	4%	14%			
Банк Січ	8,0%		2,5%	0%	10%			
Ідея Банк	6,5%		1%	2%	12%			
Індустріалбанк	9%		1,25%	12%	22%			
Кредобанк	7,25%		1%	6%	16%			
ПУМБ	7,0%		0,1%	0%	10%			
Таскомбанк	7,5%		1%	0%	10%			
Укргазбанк	6,5%		0,25%	2%	12%			

Джерело: https://tables.finance.ua/ua/credit_deposit/deposit#app-tabloid/client=jur¤cy=UAH&period=1&sort=0.1

Таблиця 3.4

Економічні нормативи та ліміти відкритої валютної позиції, розрахунок яких передбачено Інструкцією № 368 та Положенням № 290*, станом на 01.12.2021

Найменування банку	Системно важливі банки (Свб)	Н1, тис.грн	Н2	Н3	Н6	Н7	Н8	Н9	Н11	Н12	Л13-1	Л13-2	LCR _{вв}	LCR _{ів}	NSFR
АТ "ТАСКОМБАНК"	Свб	2 811 384	16,96	12,63	72,68	16,06	142,86	16,86	0,00	0,00	4,2209	1,4585	162,7729	146,4986	128,0440
АТ "КРЕДОБАНК"		2 596 282	13,94	13,44	69,78	11,39	11,39	0,47	0,44	0,45	0,5133	0,1128	112,5966	120,3573	111,5801
АКБ "ІНДУСТРІАЛБАНК"		1 109 422	40,74	39,60	77,96	45,97	127,88	5,87	0,28	0,34	16,5123	4,9185	220,6700	133,7714	98,8599
АТ "ПУМБ"	Свб	11 068 968	16,44	11,16	97,25	7,92	0,00	7,47	0,12	0,15	0,1061	3,1288	169,8192	216,2059	126,4186
АБ "УКРГАЗБАНК"	Свб	11 111 493	20,01	15,87	73,85	11,06	112,38	0,24	0,05	0,10	0,4289	1,4063	166,7239	116,8305	131,9462
АТ "БАНК СІЧ"		261 126	13,06	11,40	101,93	19,40	249,96	0,37	0,00	0,00	1,2706	0,0798	1 240,73	192,9789	349,6185
Спеціалізовані ощадні банки															
АТ "А - БАНК"	Свб	1 836 194	14,62	8,85	81,24	14,20	24,38	0,27	0,00	0,00	6,6875	4,6449	509,0139	260,8258	113,5333
АТ "Ідея Банк"		1 342 418	20,80	12,07	109,38	7,37	0,00	0,02	0,02	0,02	0,0293	0,1483	312,2116	171,8111	108,2512
АТ "АЛЬФА-БАНК"	Свб	11 475 395	14,35	10,76	83,07	14,76	85,64	12,83	0,02	0,03	2,6731	0,6649	211,6832	476,8113	119,4147
Н1 - регулятивний капітал, не менше 200 млн грн;															
Н2 - норматив достатності (адекватності) регулятивного капіталу, не менше 10 відсотків;															
Н3 - норматив достатності основного капіталу, не менше 7 відсотків;															
Н6 - норматив короткострокової ліквідності, не менше 60 відсотків;															
Н7 - норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента, не більше 25 відсотків; для системно важливих банків - не більше 20 відсотків; для спеціалізованих ощадних банків - не більше 20 відсотків;															
Н8 - норматив великих кредитних ризиків, не більше 8-кратного розміру регулятивного капіталу;															
Н9 - норматив максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами, не більше 25 відсотків; для спеціалізованих ощадних банків - не більше 20 відсотків;															
Н11 - норматив інвестування в цінні папери окремо за кожною установою, не більше 15 відсотків;															
Н12 - норматив загальної суми інвестування, не більше 60 відсотків;															
Л13-1 - норматив ризику загальної довгої відкритої валютної позиції, не більше 10 відсотків;															
Л13-2 - норматив ризику загальної короткої відкритої валютної позиції, не більше 10 відсотків;															
LCR _{вв} - норматив коефіцієнта покриття ліквідністю за всіма валютами, не менше 100 відсотків;															
LCR _{ів} - норматив коефіцієнта покриття ліквідності в іноземній валюті, не менше 100 відсотків.															
NSFR - норматив коефіцієнта чистого стабільного фінансування, не менше 90 відсотків.															

Джерело: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist>

$$\begin{cases} D \leq 702571 \text{ тис. грн} (70\% \times 1003673) (3.43), \\ D_1 \leq 200735 \text{ тис. грн} (20\% \times 1003673) (3.44), \end{cases}$$

Так, найкращі банківські депозити для юридичних осіб пропонують Банк Січ, ПУМБ, А-Банк, Кредобанк, Таскомбанк. За даними НБУ про економічні нормативи та ліміти відкритої валютної позиції визначено, що банки міють різний ступінь ризику та фінансової надійності. Для визначення рівня ризику врахуємо недоотриання економічних нормативів Індустріалбанк за Л13-1 - норматив ризику загальної довгої відкритої валютної позиції та Н7 - норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (червоні клітинки, табл. 3.4). Для таких випадків ризик застосуємо 5% за одним нормативом. Для наближення до мінімальної межі економічних нормативів застосуємо ризик 2%.

У таблиці 3.5 розроблено та обчислено чотири варіанти портфеля депозитів ПрАТ «СК «УНІКА»:

- варіант 1 (рівна частка всіх депозитів всіх банків), за яким сукупна дохідність 3,40%, а сукупний ризик – 8,56%;
- варіант 2 (рівна частка всіх депозитів всіх банків, окрім депозитів з рівнем ризику понад 12%), за яким сукупна дохідність 3,54%, а сукупний ризик – 4,71%;
- варіант 3 (рівна частка всіх гривневих депозитів з високим відсотками), за яким сукупна дохідність 6,92%, а сукупний ризик – 10,14%;
- варіант 4 (частка відповідає вимогам системи рівнянь, формули 3,43-3,44), за яким сукупна дохідність 5,86%, а сукупний ризик – 0,71%.

Даний варіант є оптимальним з позиції дохідність/ризик, оскільки враховано лише депозити з нульовим рівнем ризику (Банк Січ, ПУМБ, Таскомбанк) або мінімальним рівнем ризику (Ідея Банк та Укргазбанк) та високим рівнем доходів.

Таблиця 3.5

Портфелі ПрАТ «СК «УНІКА» станом на 27.12.2021 р.

	Період	Варіант 1						Варіант 2					
		Валюта депозиту, частка		Дохідність		Ступінь ризику		Валюта депозиту, частка		Дохідність		Ступінь ризику	
		грн	дол. США	грн	дол. США	грн	дол. США	грн	дол. США	грн	дол. США	грн	дол. США
А-Банк	1 міс.	2,78	2,78	0,14	0,00	0,17	0,17	4,55	4,55	0,23	0,00	0,27	0,27
Альфа-Банк	1 міс.	2,78	2,78	0,03	0,00	0,11	0,11	4,55	4,55	0,05	0,00	0,18	0,18
Банк Січ	1 міс.	2,78	2,78	0,21	0,06	0,00	0,00	4,55	4,55	0,34	0,25	0,00	0,00
Ідея Банк	1 міс.	2,78	2,78	0,13	0,01	0,06	0,06	4,55	4,55	0,20	0,06	0,09	0,09
Індустріалбанк	1 міс.	2,78	2,78	0,16	0,01	0,33	0,33						
Кредобанк	1 міс.	2,78	2,78	0,13	0,01	0,17	0,17	4,55	4,55	0,20	0,03	0,27	0,27
ПУМБ	1 міс.	2,78	2,78	0,17	0,00	0,00	0,00	4,55	4,55	0,27	0,01	0,00	0,00
Таскомбанк	1 міс.	2,78	2,78	0,10	0,00	0,00	0,00	4,55	4,55	0,16	0,01	0,00	0,00
Укргазбанк	1 міс.	2,78	2,78	0,14	0,00	0,06	0,06	4,55	4,55	0,23	0,01	0,09	0,25
А-Банк	12 міс.	2,78	2,78	0,28	0,04	0,44	0,44						
Альфа-Банк	12 міс.	2,78	2,78	0,17	0,00	0,39	0,39						
Банк Січ	12 міс.	2,78	2,78	0,22	0,07	0,28	0,28	4,55	4,55	0,36	0,32	0,45	0,45
Ідея Банк	12 міс.	2,78	2,78	0,18	0,03	0,33	0,33						
Індустріалбанк	12 міс.	2,78	2,78	0,25	0,03	0,61	0,61						
Кредобанк	12 міс.	2,78	2,78	0,20	0,03	0,44	0,44						
ПУМБ	12 міс.	2,78	2,78	0,19	0,00	0,28	0,28	4,55	4,55	0,32	0,01	0,45	0,45
Таскомбанк	12 міс.	2,78	2,78	0,21	0,03	0,28	0,28	4,55	4,55	0,34	0,13	0,45	0,45
Укргазбанк	12 міс.	2,78	2,78	0,18	0,01	0,33	0,33						
Всього		50,00	50,00	3,07	0,33	4,28	4,28	50,00	50,00	2,70	0,84	2,27	2,43

Продовження табл. 3.5

	Період	Варіант 3			Варіант 4		
		Валюта депозиту гривня, частка	Дохідність	Ступінь ризику	Валюта депозиту гривня, частка	Дохідність	Ступінь ризик
А-Банк	1 міс.	7,14	0,36	0,43			
Альфа-Банк	1 міс.						
Банк Січ	1 міс.	7,14	0,54	0,00	28,57	2,14	0
Ідея Банк	1 міс.				7,14	0,32	0,14
Індустріалбанк	1 міс.	7,14	0,40	0,86			
Кредобанк	1 міс.						
ПУМБ	1 міс.	7,14	0,43	0,00	28,57	1,71	0
Таскомбанк	1 міс.				7,15	0,25	0
Укргазбанк	1 міс.	7,14	0,36	0,14	28,57	1,43	0,57
А-Банк	12 міс.	7,14	0,71	1,14			
Альфа-Банк	12 міс.	7,14	0,43	1,00			
Банк Січ	12 міс.	7,14	0,57	0,71			
Ідея Банк	12 міс.	7,14	0,46	0,86			
Індустріалбанк	12 міс.	7,14	0,64	1,57			
Кредобанк	12 міс.	7,14	0,52	1,14			
ПУМБ	12 міс.	7,14	0,50	0,71			
Таскомбанк	12 міс.	7,14	0,54	0,71			
Укргазбанк	12 міс.	7,14	0,46	0,86			
Всього		100,00	6,92	10,14	100,00	5,86	0,71

Інший напрям оптимізації оборотних активів - цінні папери короткострокові: облігації до 1 роки українських емітентів, місцевих позик, міжнародних фінансових організацій, державні облігації.

$$\left\{ \begin{array}{l} \sum ЦП_{укр}, O_{укр} A_{іноз}, O_{місц}, O_{іном}, O_{міжнар} \leq 501837 \text{ тис. грн (3.47),} \\ O_{укр} \leq 301102 \text{ тис. грн (30\% x 1003673) (3.50),} \\ O_{укр1} \leq 100367 \text{ тис. грн (10\% x 1003673) (3.51),} \\ ЦП_{іноз} \leq 100367 \text{ тис. грн (10\% x 1003673) (3.52),} \\ O_{місц} \leq 100367 \text{ тис. грн (10\% x 1003673) (3.53),} \\ O_{міжнар} \leq 401469 \text{ тис. грн (40\% x 1003673) (3.55),} \\ O_{держ} \leq 802938 \text{ тис. грн (80\% x 1003673) (3.56),} \end{array} \right.$$

За даними сайту фондової біржі «Перспектива» визначимо можливі напрями вкладення коштів у цінні папери.

Таблиця 3.6

Відомості про потенційні цінні папери ПрАТ «СК «УНІКА» станом на 27.12.2021 р.

Вид цінного паперу	Емітент	Відсоткова ставка	Лістинг	Очікуваний ризик
Облігація внутрішніх державних позик України середньострокова відсоткова бездокументарна іменна	Міністерство фінансів України	10,57%	так	0%
Облігація внутрішніх місцевих позик відсоткова бездокументарна іменна	Львівська міська рада	облікова ставка НБУ + 2,5%, тобто 11,5%	ні	0%
Облігація внутрішніх місцевих позик відсоткова бездокументарна іменна	Харківська міська рада	18%	ні	0%
підприємства відсоткова бездокументарна іменна	АТ "Кредобанк"	16%	ні	6%
Облігація підприємства відсоткова бездокументарна іменна	АТ "Таскомбанк"	н/д	ні	0%
Облігація підприємства відсоткова бездокументарна іменна	АТ "Укрпошта"	19%	ні	5%
Облігація підприємства відсоткова бездокументарна іменна	АТ "ОТП Банк"	18%	ні	0%
Облігація підприємства відсоткова бездокументарна іменна	ТОВ "Манівео швидка фін. допомога"	18%	ні	10%

Джерело: <http://fbp.com.ua/Trade/StockListPer.aspx>

Серед облігацій місцевих позик варто обрати облігації Харківської міської ради під 18% у розмірі 100 367 тис грн, Львівської міської ради під 11,5% у розмірі 100 367 тис грн.

Серед облігацій українських емітентів варто обрати облігації:

- АТ "ОТП Банк" під 18% у розмірі 100 367 тис грн,
- АТ "Укрпошта" під 19% у розмірі 100 367 тис грн.

Остання складова у межах ліміту – облігація внутрішніх державних позик України середньострокова відсоткова бездокументарна іменна.

3.3. Оптимізація складу та структури активів страхової компанії

Проведений у другому розділі аналіз складу та структури активів, демонструє суттєве скорочення частки перестраховиків у страхових резервах протягом аналізованого періоду (рис. 3.5, табл. 3.7).

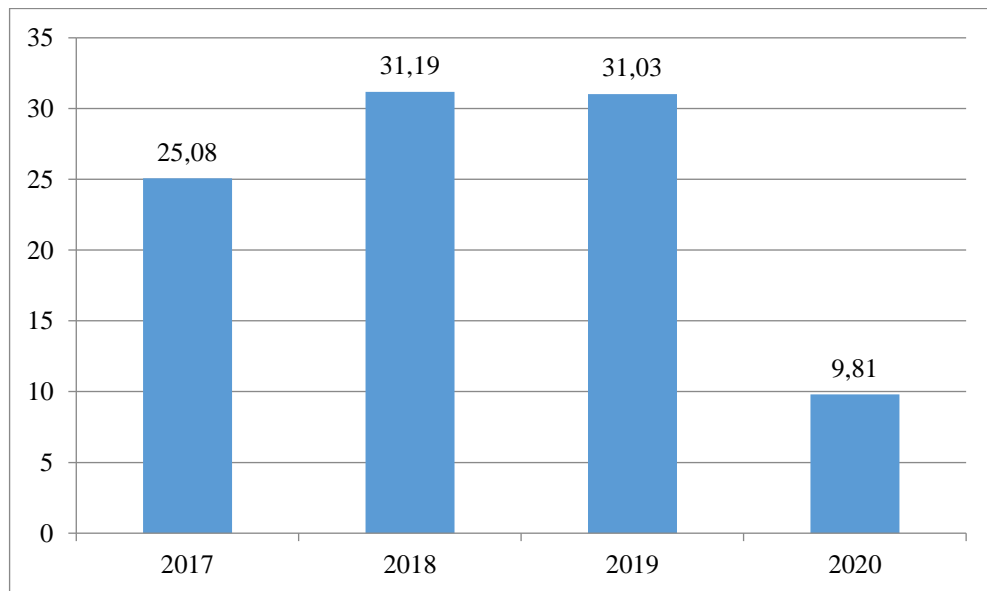

Рис. 3.5. Частка перестраховиків у страхових резервах ПрАТ «СК «УНІКА» за 2017–2020 рр., %

У табл. 3.7 також наведено інформацію про обсяги активів перестрашування ПрАТ «СК «УНІКА» станом на 31.12.2020 р.

Таблиця 3.7

Активи перестраховання ПрАТ «СК «УНІКА» за 2019-2020 рр., тис. грн

№	Показники	2019	2020
1	2	3	4
1	Частка перестраховиків в резерві незароблених премій	93900	108360
2	Частка перестраховиків в резерві заявлених, але не виплачених збитків	660753	147046
3	Частка перестраховиків в резерві збитків, які виникли, але не заявлені	0	0
	Всього	754653	255406

Ця динаміка є негативною, оскільки саме збільшення сум часток перестраховиків у резервах незароблених премій відповідно збільшує зароблені страхові платежі. Таким чином, нарощування частки перестраховиків у резерві незароблених премій є важливим компонентом оптимізації складу та структури активів страхової компанії.

Проте слід відзначити, що показник частки перестраховиків у страхових резервах UNIQA GROUP демонструє зворотню тенденцію – позитивну до зростання (табл. 3.8). У сегменті перестраховання обсяг премій зріс у 2020 році на 3,0% до 1 162,7 млн євро (2019 рік: 1 129,2 млн євро).

Таблиця 3.8

Активи перестраховання UNIQA GROUP за 2019–2020 рр., млн євро

№	Показник	2019	2020
1	2	3	4
1	Зароблені премії	1129,2	1162,7
2	Страхові виплати (нетто)	-700,4	-700,6
3	Операційні витрати (нетто)	-303,7	-311,0
4	Коефіцієнт витрат (після перестраховання)	29,5%	29,4%
5	Прибуток до сплати податків	33,5	58,3
6	Технічне забезпечення (нетто)	1406,4	1373,6

Обсяг зароблених премій (нетто, відповідно до МСФЗ) зріс на 2,6% до 1 056,1 млн євро (2019 рік: 1 029,3 млн євро). Чисті страхові виплати у 2020 році залишалися стабільними на рівні 700,6 млн євро (2019 рік: 700,4 млн євро).

Операційні витрати за вирахуванням отриманих комісій за перестраховання та частка прибутку від перестраховання в сумі 12,2 млн євро (2019 р.: 10,1 млн євро) зросли на 2,4% до 311,0 млн євро (2019 р.: 303,7 млн євро). Чистий інвестиційний дохід знизився до 6,9 млн євро (2019: 29,5 млн євро) у 2020 році. Прибуток до оподаткування в сегменті перестраховання зріс на 73,9% до 58,3 млн євро (2019 рік: 33,5 млн євро).

Це доводить активну політику UNIQA GROUP в напрямку нарощування обсягів угод з перестраховання. При цьому Правління UNIQA GROUP чітко визначає стратегічний зміст політики перестраховання в напрямку управління ризиками та скорочення їх негативного впливу. Перестраховання дозволяє оптимізувати структуру ризикового капіталу та ефективно управляти ним. Велике значення надається максимальному використанню ефектів диверсифікації. За оперативне виконання цих завдань відповідає підрозділ Reinsurance UNIQA AG. Підрозділ відповідає за виконання полісів перестраховання, виданих Правлінням Групи, та гарантує їх виконання.

Попри активну політику UNIQA GROUP в напрямку нарощування обсягів угод з перестраховання та пріоритети формування активів ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» (описані в табл. 2.8), в Україні цей процес розвивається неналежним чином, що не дозволяє оптимально диверсифікувати портфель страхової компанії та зменшити ризики. Виходячи із цього рекомендується оптимізувати склад та структуру активів страхової компанії, збільшивши обсяги угод перестраховання.

Метою заходу зі збільшення частки перестраховиків у страхових резервах ПрАТ «СК «УНІКА» є оптимізація складу та структури активів страхової компанії. Впроваджуючи цей захід, фахівці ПрАТ «СК «УНІКА» в Україні повинні тісно взаємодіяти із підрозділом Reinsurance UNIQA AG, який має корисний та успішний досвід роботи, що доводять позитивні результати діяльності UNIQA GROUP в напрямку роботи із угодами з перестраховання.

Активи перестраховання ПрАТ «СК «УНІКА» станом на кінець 2019 року становили 754653 тис. грн. За період 2017–2019 рр. середній рівень

частки перестраховика у страхових резервах становив $(418140+1053452+754653)/3=742081$ тис. грн. Для розрахунку середнього значення виключаємо значення за 2020 рік, оскільки воно має дуже низьке значення (255406 тис. грн). Отже, доцільно в 2021 збільшити обсяг угод з перестраховування до 742081 тис. грн.

Також для прогнозування обсягу угод з перестраховування скористаємось даними Звіту про фінансові результати страхової компанії за 2020 рік. Фінансовий результат за угодами перестраховування за 2019–2020 рр. та прогноз на 2021 рік представлений в табл. 3.9. Прогнозуємо премії, передані у перестраховування, на рівні 486675 тис.грн. (742081 тис. грн (частка перестраховика у страхових резервах у 2021 році) – 255406 тис. грн (частка перестраховика у страхових резервах у 2020 році)).

Таблиця 3.9

Фінансовий результат ПрАТ «СК «УНІКА» за угодами перестраховування за 2019–2020 рр., прогноз на 2021 рік

№	Показник	2019	2020	2021 прогноз	Абс.приріст 2021–2020
1	2	3	4	5	6
1	Чисті зароблені страхові премії, тис. грн, в тому числі	1754596	2054706	2459969	405263
1.1	Премії підписані, тис. грн	1394990	1584921	$=1584921/1394990$ $*1584921=1800712$	215791
1.2	Зміна резерву на зароблених премій, тис. грн	113527	133982	$=133982/113527$ $*133982=158123$	24141
1.3	Премії, передані у перестраховування, тис. грн	265063	321343	486675	165332
1.4	Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій, тис. грн	-18984	14460	14460	0

Продовження табл. 3.9

1	2	3	4	5	6
2	Чисті понесені збитки за страховими виплатами із перестраховування, тис. грн	-136203	-142121	=- 142121/321343 *486675=- 214701	-72938
3	Валовий дохід від операцій перестраховування, тис. грн	113013	194039	286434	92394
4	Інші доходи від операцій перестраховування (зміна частки перестраховування в інших страхових резервах), тис. грн	12721	-19673	-19673	0
5	Інші операційні витрати, пов'язані із угодами перестраховування (брокерська винагорода при перестраховуванні – в середньому 10%), тис. грн	-26506	-32134	-48668	-16533
6	Фінансовий результат за угодами перестраховування, тис. грн	99228	142232	218093	75861
7	Рентабельність угод з перестраховування, %	37,44%	44,26%	44,81%	0,6%

Рентабельність угод з перестраховування становила у 2019 році 37,44%, у 2020 році – 44,26%. На 2021 рік планується підвищення показника рентабельності до 44,81%, що є позитивною тенденцією (рис. 3.6).

Визначимо, яким чином вплине підвищення частки перестраховиків у страхових резервах ПрАТ «СК «УНІКА» на склад та структуру активів страхової компанії.

У табл. 3.10 наведемо прогнозну структуру активу Балансу на 2021 рік. Припускаємо, що вартість нематеріальних активів та основних засобів збільшиться в 2021 році на величину приросту за підсумками 2020 року в порівнянні із 2019 роком. Інші фінансові інвестиції залишаємо на рівні 2020 року.

Рис. 3.6. Прогноз рентабельності угод з перестраховання ПрАТ «СК «УНІКА» на 2021 рік

Рівень дебіторської заборгованості за послуги формуємо, виходячи із прогнозного чистого доходу на 2021 рік (показник оборотності дебіторської заборгованості): $312264/2054706 \cdot 2459969 = 373854$ тис. грн. Інші показники залишаємо на рівні 2020 року.

Таблиця 3.10

Прогнозна структура активу Балансу ПрАТ «СК «УНІКА» на 2021 рік

№	Показник	2019	2020	2021 прогноз	Абс.приріст 2021-2020
1	2	3	4	5	6
	Склад активів, тис.грн.				
1	Нематеріальні активи	19 370	22 288	25 206	2 918
2	Основні засоби	29 858	68 179	106 500	38 321
3	Довгострокові фінансові інвестиції:				0
4	інші фінансові інвестиції	134 893	381 136	381 136	0
5	Довгострокова дебіторська заборгованість	432	0	0	0
6	Відстрочені податкові активи	19 911	208	208	0

Продовження табл. 3.10

1	2	3	4	5	6
7	Відстрочені аквізиційні витрати	144 964	174 253	174 253	0
8	Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	52179	56473	56473	0
	Усього за розділом I	401 607	702 537	743 776	41 239
9	Запаси	1 177	1 198	1 200	2
10	Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	191 100	312 264	373 854	61 590
11	Дебіторська заборгованість за розрахунками:				0
12	за виданими авансами	12 141	72 680	70 000	-2 680
13	за розрахунками з нарахованих доходів	35 509	129 292	130 000	708
14	Інша поточна дебіторська заборгованість	43 913	20 286	20 000	-286
15	Поточні фінансові інвестиції	960 707	1 079 768	1 079 768	0
16	Гроші та їх еквіваленти	30 387	30 663	30 663	0
17	Витрати майбутніх періодів	1 014	147	150	3
18	Частка перестраховика у страхових резервах	754 653	255 406	742 081	486 675
19	Усього за розділом II	2 030 606	1 902 116	2 447 716	545 600
20	Баланс	2 432 213	2 604 653	3 191 492	586 839
	Структура активів, %				
1	Нематеріальні активи	0,8	0,86	0,79	-0,07
2	Основні засоби	1,23	2,62	3,34	0,72
3	Довгострокові фінансові інвестиції:				
4	інші фінансові інвестиції	5,55	14,63	11,94	-2,69
5	Довгострокова дебіторська заборгованість	0,02	0	0,00	0,00
6	Відстрочені податкові активи	0,82	0,01	0,01	0,00
7	Відстрочені аквізиційні витрати	5,96	6,69	5,46	-1,23
8	Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	2,15	2,17	1,77	-0,40
	Усього за розділом I	16,51	26,97	23,30	-3,67
9	Запаси	0,05	0,05	0,04	-0,01
10	Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	7,86	11,99	11,71	-0,28
11	Дебіторська заборгованість за розрахунками:				

1	2	3	4	5	6
1 2	за виданими авансами	0,5	2,79	2,19	-0,60
1 3	за розрахунками з нарахованих доходів	1,46	4,96	4,07	-0,89
1 4	Інша поточна дебіторська заборгованість	1,81	0,78	0,63	-0,15
1 5	Поточні фінансові інвестиції	39,5	41,46	33,83	-7,63
1 6	Гроші та їх еквіваленти	1,25	1,18	0,96	-0,22
1 7	Витрати майбутніх періодів	0,04	0,01	0,00	-0,01
1 8	Частка перестраховика у страхових резервах	31,03	9,81	23,25	13,44
1 9	Усього за розділом II	83,49	73,03	76,70	3,67
2 0	Баланс	100	100	100	0,00

Як демонструють дані табл. 3.10, позитивним є зростання в структурі активів частки перестраховика у страхових резервах та скорочення частки дебіторської заборгованості (рис. 3.7).

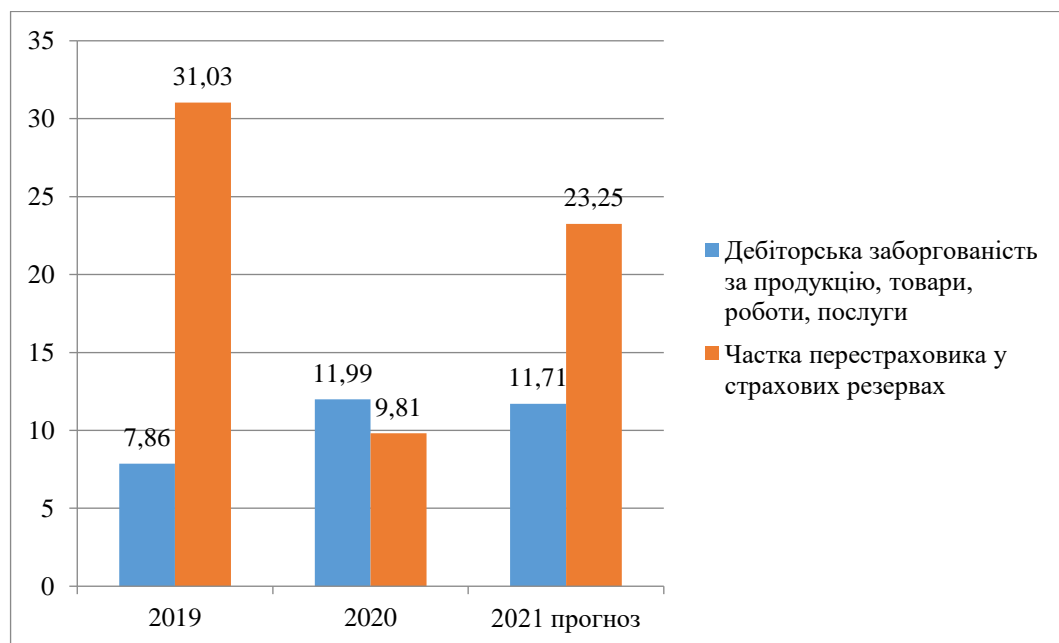

Рис. 3.7. Прогноз частки перестраховика у страхових резервах та частки дебіторської заборгованості ПрАТ «СК «УНІКА» на 2021 рік, %

У табл. 3.11 здійснено розрахунок прогнозних показників ефективності використання активів страхової компанії та здійснено порівняння даних показників із фактичними. За прогнозом, у 2021 році відбудеться підвищення вартості активів на 586839 тис. грн (3191492-2604653).

Припускаємо, що в структурі пасиву $795469+361570=1157039$ тис. грн ($302004/2054706*2459969=361570$ тис. грн – прогнозний чистий прибуток на 2021 рік при зароблених чистих страхових преміях в 2021 році на рівні 2459969 тис. грн) становитиме власний капітал. Відповідно на зобов'язання припадатиме $3191492-1157039=2034453$ тис. грн, з них 608912 тис. грн ($2034453*0,2993$) – поточні зобов'язання (2020 рік: довгострокові зобов'язання 1267547 тис. грн (70,06%); поточні зобов'язання – 541637 тис. грн (29,93%)).

Таблиця 3.11

**Розрахунок прогнозних показників ефективності використання активів
страхової компанії ПрАТ «СК «УНІКА» на 2021 рік**

№	Показник	2019	2020	2021 прогноз	Абс.приріст 2021-2020
1	2	3	4	5	6
<i>Оцінка платоспроможності</i>					
1	Нормативний запас платоспроможності (НЗП) за показником страхових премій, тис. грн	2272 43	256365	280327	23962
2	Нормативний запас платоспроможності (НЗП) за показником страхових виплат, тис. грн	1534 70	163501	189902	26401
3	Фактичний запас платоспроможності, тис. грн	4805 13	705002	1025333	320331
4	ФЗП > НЗП	+	+	+	
5	Показник рівня платоспроможності страховика	2,11	2,75	3,66	0,91
6	Показник рівня достатнього покриття власними коштами	111, 45	175,00	265,76	91
<i>Аналіз фінансово-господарської діяльності страхової компанії</i>					
1	Темп зростання чистого прибутку	3,54	3,39	1,20	-2,20
2	Темп зростання чистого доходу	1,21	1,17	1,20	0,03
3	Темп зростання власного капіталу	1,23	1,50	1,45	-0,05
4	Темп зростання страхових платежів	1,19	1,07	1,20	0,13
5	Темп зростання валюти балансу	0,53	1,07	1,23	0,15
6	Виконання «золотого правила економіки»	+	+	+	

<i>Фінансова стійкість та показники фінансової незалежності</i>					
1	Робочий капітал, тис. грн	4107 97	627454	1007117	379663
2	Коефіцієнт фінансової стійкості	0,33	0,51	0,55	0,04
1	2	3	4	5	6
3	Коефіцієнт фінансової автономії	0,22	0,31	0,36	0,05
4	Коефіцієнт фінансової залежності	0,78	0,69	0,64	-0,05
5	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,78	0,79	0,87	0,08
6	Коефіцієнт фінансової спроможності	0,95	0,34	0,73	0,39
<i>Аналіз показників ліквідності</i>					
1	Коефіцієнт загальної ліквідності	6,77	3,51	4,02	0,51
2	Коефіцієнт швидкої ліквідності	6,76	3,51	4,02	0,51
3	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,10	0,06	0,05	-0,01

Здійснена оцінка платоспроможності ПрАТ «СК «УНІКА» демонструє зростання фактичного запасу платоспроможності, що доводить покращення платоспроможності страхової компанії в прогнозованому в 2021 році після впровадження заходів із оптимізації активів (збільшення угод з перестраховування) (рис. 3.8).

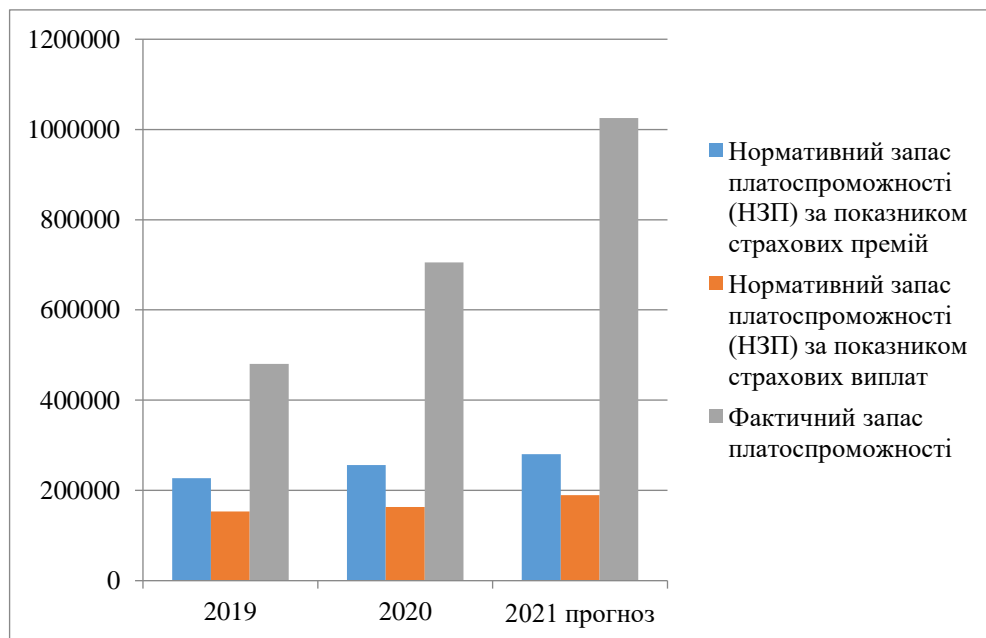

Рис. 3.8. Динаміка запасу платоспроможності ПрАТ «СК «УНІКА» після впровадження заходів із оптимізації активів, тис. грн

Оптимізацію активів також доводить позитивна динаміка та відповідність нормативам показників рівня платоспроможності страховика та рівня достатнього покриття власними коштами.

Проаналізовані темпи зростання чистого доходу, чистого прибутку та активів страхової компанії свідчать про виконання «золотого правила економіки» для об'єкта дослідження протягом аналізованого періоду. «Золоте правило» виконується також і для прогнозного 2021 року.

Показники фінансової незалежності доводять укріплення фінансової стійкості страховика, зокрема зростає робочий капітал. У 2021 році прогнозується робочий капітал обсягом 1007117 тис. грн, що вище показника 2020 року на 379663 тис. грн. Коефіцієнт фінансової автономії в 2021 році планується досягнути на рівні 36%, що вище показника 2020 року на 5%. Прогнозується зростання коефіцієнту маневреності власного капіталу до 87% (що вище показника 2020 року на 8%). Коефіцієнти загальної та швидкої ліквідності демонструють динаміку росту, коефіцієнт абсолютної ліквідності несуттєво скоротився.

Розрахунок показників ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості доводять ефективність розроблених заходів по оптимізації активів підприємства (збільшення частки перестраховиків у страхових резервах) та демонструють покращення показників ефективності використання активів страхової компанії.

У табл. 3.12 узагальнимо інформацію про те, яким чином вплинуло впровадження заходу із збільшення частки перестраховиків у страхових резервах на оптимізацію активів страхової компанії.

Вплив заходу із збільшення частки перестраховиків у страхових резервах на оптимізацію активів страхової компанії ПрАТ «СК «УНІКА»

№	Показник	Значення за 2021 рік	Динаміка на 2021 рік
1	2	3	4
1	Частка перестраховика у страхових резервах, тис. грн	742081	+486675
2	Активи, тис. грн	3191492	+586839
1	2	3	4
3	Частка перестраховика у страхових резервах (в активах), %	23,25	+13
4	Частка дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги (в активах), %	11,71	-0,28
5	Премії, передані у перестраховання, тис.грн.	486675	+165332
6	Чисті зароблені страхові премії, тис.грн.	2459969	+405263
7	Фактичний запас платоспроможності, тис.грн.	1025333	+320331
8	Показник рівня платоспроможності страховика	3,66	+0,91
9	Показник рівня достатнього покриття власними коштами	265,76	+91
10	Робочий капітал, тис.грн.	1007117	+379663
11	Коефіцієнт фінансової стійкості	0,55	+0,04
12	Коефіцієнт фінансової автономії	0,36	+0,05
13	Коефіцієнт фінансової залежності	0,64	-0,05
14	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,87	+0,08
15	Коефіцієнт фінансової спроможності	0,73	+0,39
16	Коефіцієнт загальної ліквідності	4,02	+0,51

Отже, враховуючи покращення показників платоспроможності, ліквідності, фінансової стійкості, зростання частка перестраховика у страхових резервах та скорочення частки дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги, доцільно рекомендувати захід із збільшення частки перестраховика у страхових резервах із метою оптимізації активів ПрАТ «СК «УНІКА».

Висновки до розділу 3

Узагальнюючи результати проведеного дослідження у 3 розділі, можемо відмінити наступне:

1. Міжнародний досвід управління активами страхової компанії, дозволяє виділити два підходи державного регулювання інвестиційної політики, які визначають роль їх інвестиційної діяльності з погляду держави і впливають на тарифну політику. Перший («американський») передбачає, що власне страхова діяльність може бути збитковою, але збитки покриваються доходами від інвестиційної діяльності. Другий («європейський») передбачає обов'язкову прибутковість власне страхових операцій без урахування інвестиційної діяльності.

2. Запропоновано напрями вдосконалення управління активами страхової компанії, де потрібно прагнути до збільшення оборотних активів, що забезпечить вищий рівень ліквідності, платоспроможності страхової компанії. Альтернативні варіанти складу та структури оборотних активів ПрАТ «СК «УНІКА» у контексті оптимізації у першу чергу за банківськими вкладами та цінні папери короткострокові: облігації до 1 роки українських емітентів, місцевих позик, міжнародних фінансових організацій, державні облігації. Серед облігацій українських емітентів варто обрати облігації АТ "ОТП Банк" під 18% у розмірі 100 367 тис грн та АТ "Укрпошта" під 19% у розмірі 100 367 тис грн.

3. Надано пропозиції щодо оптимізації складу та структури активів страхової компанії, де доцільно рекомендувати захід із збільшення частки перестраховика у страхових резервах, враховуючи покращення показників платоспроможності, ліквідності, фінансової стійкості, зростання частки перестраховика у страхових резервах та скорочення частки дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги.

ВИСНОВКИ

За результатами кваліфікаційної роботи можна зробити наступні висновки:

4. Розкрито економічну сутність активів страхової компанії, які є ресурсами, що контролюються страховою компанією та формуються за рахунок власних коштів, коштів страхувальників та інших кредиторів та які забезпечують функціонування компанії, здійснення страхових виплат та отримання інвестиційного прибутку.

5. Визначено класифікацію активів страхової компанії за рівнем ліквідності (високоліквідні, низьколіквідні, неліквідні), залежно від сфери страхування (активи компаній зі страхування життя та активи компаній, що здійснюють інші види страхування), за сферою використання (універсальні та виключно страхові), залежно від ролі у страховому бізнесі (ключові (грошові кошти, фінансовій інвестиції тощо) та допоміжні (основні засоби, нематеріальні активи)), залежно від передачі у зовнішнє (ті, що передані у зовнішнє управління, зокрема компаніям з управління активами та внутрішні активи).

6. З'ясувано особливості управління активами страхової компанії. Важливість ефективного управління активами страхової компанії визначається необхідністю досягнення двох основних цілей. Перша - забезпечення достатнього рівня платоспроможності та фінансової стійкості. Друга - одержання гідного прибутку від розміщення інвестиційних ресурсів. Для досягнення цих цілей актуальним на сьогодні є ефективне й професійне розміщення страхових резервів.

7. Надано фінансово-економічну характеристику СК «УНІКА» й можна зазначити, що страхова компанія підтверджує статус фінансово стійкої та надійної організації за розрахованими фінансовими коефіцієнтами. Більшість показників перевищували нормативний рівень в декілька разів, показуючи позитивні тенденції до збільшення.

8. У досліджуваному періоді загальна вартість активів збільшилася на 56,7%, що вказує на динамічний розвиток страхової компанії. Пріоритетами формування активів ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА»: поточні фінансові інвестиції, дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги, довгострокові фінансові інвестиції, частка перестраховика у страхових резервах, відстрочені аквізиційні витрати.

9. Оцінено аналіз дотримання вимог щодо якості активів страхової компанії, який підтверджує, що ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА» дотримується нормативів достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика, відповідно до Положення, затвердженого Розпорядженням Нацкомфінпослуг № 850 від 07.06.2018 і зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.07.2018 за № 782/32234.

10. Розглянуто міжнародний досвід управління активами страхової компанії, який дозволяє виділити два підходи державного регулювання інвестиційної політики, які визначають роль їх інвестиційної діяльності з погляду держави і впливають на тарифну політику. Перший («американський») передбачає, що власне страхова діяльність може бути збитковою, але збитки покриваються доходами від інвестиційної діяльності. Другий («європейський») передбачає обов'язкову прибутковість власне страхових операцій без урахування інвестиційної діяльності.

11. Запропоновано напрями вдосконалення управління активами страхової компанії, де потрібно прагнути до збільшення оборотних активів, що забезпечить вищий рівень ліквідності, платоспроможності страхової компанії. Для цільового показника 2021 р. обрано 85%, оскільки цей показник дорівнює показнику частки оборотних активів у структурі активів ПрАТ «СК «УНІКА» у 2018 р. (рис. 3.4). Гривневий еквівалент оборотних активів буде становити 2 213 955 тис. грн (2 604 653 грн x 85%). Інший напрям оптимізації оборотних активів - альтернативні варіанти складу та структури оборотних активів ПрАТ «СК «УНІКА» у контексті оптимізації у першу чергу за банківськими

вкладами та цінні папери короткострокові: облігації до 1 роки українських емітентів, місцевих позик, міжнародних фінансових організацій, державні облігації. Серед облігацій українських емітентів варто обрати облігації АТ "ОТП Банк" під 18% у розмірі 100 367 тис грн

12. Надано пропозиції щодо оптимізації складу та структури активів страхової компанії, де доцільно рекомендувати захід із збільшення частки перестраховика у страхових резервах, враховуючи покращення показників платоспроможності, ліквідності, фінансової стійкості, зростання частки перестраховика у страхових резервах та скорочення частки дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Александрова М.М. Порядок здійснення рейтингової оцінки страховика / М.М. Александрова, А.Ю. Полчанов // Вісник Житомирського державного технологічного університету / Серія: Економічні науки. – 2008. – № 1 (43). – С. 227–233.
2. Азаренкова Г.М., Головка О.Г., Добровольська І.О., Журавель Т.М. Удосконалення бізнес–процесу залучення додаткових ресурсів, необхідних для підвищення фінансового потенціалу страхової компанії. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2017. Вип. 2. С. 76-83.
3. Богріновцева Л.М., Вергелюк Ю.Ю. Аналіз показників фінансової безпеки страхового ринку України. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2018. Вип. 31. С. 174-179.
4. Бланк И.А. Управление активами і капіталом підприємства. – К.: Ника-Центр, Ельга, 2003. – 448 с.
5. Бутовська Ю. С. Оцінка фінансових результатів діяльності страхової компанії [Електронний ресурс] / Ю. С. Бутовська – Режим доступу до ресурсу: <http://nauka.zinet.info/8/butovska.php>
6. Вовчак О.Д., Надієвець Л.М. Діяльність страхових компаній як фінансових посередників: світовий досвід та можливості для України. Облік і фінанси. 2015. № 3. С. 70-74.
7. Василенко А. В. Управление інвестиційним потенціалом страхових компаній / А.В. Василенко // Реструктуризація розвитку фінансового ринку в Україні: філософія, стратегія і тактика : тези доп. Всеукр. наук.-практ. конф. студ. і молодих вчен., Київ, 20–22 берез. 2017 р. / відп. ред. І. А. Аванесова. – К. : Київ. нац. торг. екон. ун-т, 2017. – С. 180–181.
8. Василик О. Д. Теорія фінансів : підручник / О. Д. Василик. – К. : НІОС, 2000. 416 с.
9. Гузела І. А. Теоретико-методичні підходи до аналізу фінансових результатів діяльності страховиків України. Наукові записки Національного

університету «Острозька академія».2018. № 11. С. 115-121

10. Кнейслер О. В. Практичні засади управління активами страхової компанії / О. В. Кнейслер // Наукові записки [Національного університету «Острозька академія»]. Сер. : Економіка. – 2015. – Вип. 12. – С. 224-235.

11. Коваленко Л. О. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. / Л. О. Коваленко, Л. М. Ремньова // 3-тє вид., випр. і доп. – К. : Знання, 2008. – 483 с.

12. Нагайчук Н.Г. Управління капіталом страхової компанії / Н.Г. Нагайчук // Фінанси України. – 2008. - №11. – С. 106-116.

13. Нестерова Д. С. Управління активами страхових компаній в Україні / Д. С. Нестерова // Финансовые услуги. – 2015. – № 1-2. – С. 26-28.

14. Нагорний Є. О. Система управління активами як релевантний чинник ефективного розвитку підприємства / Є. О. Нагорний // Економічні науки. Серія «Економіка та менеджмент» : збірник наукових праць. – 2014. – Вип. 11 (42). –С. 223–232.

15. Онісіфорова В. Ю., Болотова Т. М., Остапенко Л. О. Аналіз ринку страхових послуг України. Проблеми і перспективи розвитку підприємництва. 2018. № 2. С. 137-149.

16. Офіційний сайт страхової компанії "УНІКА" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://unika.ua/ua/>.

17. Офіційний сайт: Нацкомфінпослуг [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nfp.gov.ua/>.

18. Офіційний сайт НБУ: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist>

19. Олійник Т. О. Основні напрями підвищення ефективності управління активами / Т. О. Олійник, О. В. Мірошніченко // Інвестиції практика та досвід. Серія «Економічна наука». – 2014. – № 21. – С. 73–77.

20. Пікус Р.В. Міжнародний досвід управління активами страхової компанії / Р.В. Пікус // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – 2010. – №120. – С. 7-12.

21. Полчанов А.Ю. Стратегічний фінансовий аналіз як ключовий етап формування фінансової стратегії страхової компанії / А.Ю. Полчанов // Вісник Житомирського державного технологічного університету / Серія: Економічні науки. – 2011. – № 2 (56). – С. 185–188.

22. Про страхування: Закон України від 07.03.1996 № 85/96-ВР. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>

23. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

24. Про затвердження Методики формування резервів із страхування життя: Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг від 27.01.2004 р. № 24. – Режим доступу: [.https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0198-04](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0198-04).

25. Про затвердження Методики формування страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг від 27.01.2004 р. № 3104. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0019-05>

26. Про затвердження напрямів інвестування галузей економіки за рахунок коштів страхових резервів: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.08.2002 р. № 1211. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1211-2002-%D0%BF>

27. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Мінфін України; від 07.02.2013 р. № 73. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.

28. Про затвердження Положення про обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика: Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг від 07.06.2018 р. № 850. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0782-18>.

29. Рудак С. М. Оцінка ефективності діяльності компаній з управління активами / С. М. Рудак// Управління розвитком ринків фінансових послуг: [монографія]/ [за ред. Н. М. Внукової]. – Х. : АдВА, 2009. – С. 89–95.

30. Супрун А.А. Управління активами страхових компаній: автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. екон. наук за спец: 08.04.01 «Фінанси, грошовий обіг і кредит» / А.А. Супрун. – К., 2005. – 19 с.

31. Страхова справа: Підручник/ О. Д. Вовчак. – К.: Знання, 2011, – 391с.

32. Страхові послуги: навч. посібник / Д.І. Дема, О.М. Віленчук, Дем'янюк І.В., за заг. ред. Д.І. Деми – [2-е вид. перероб. та допов.]. – К.: Алерта 2013. – 526с.

33. Страхові послуги: навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів / О.Д. Вовчак, О.І. Завійська, - Л.: Компакт – ЛВ, 2015. – 656 с.

34. UNIQA Group History, retrieved: 18. July 2018 in Uniqagroup. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.uniqagroup.com>.

35. Фаріон І.Д. Економічна суть і особливості функціонування активів / І.Д. Фаріон, Н.М.Урбан // Наукові записки. Збірник наукових праць кафедри економічного аналізу. – Ужгород.: УНУ. – 2004. –№ 13. – ч. 1. – С.70–72.

36. Фінансовий менеджмент : підручник / кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. – К. : КНЕУ, 2008. – 536 с.

37. Цуркан І.М. Управління оборотними активами страхових компаній, що проводять ризикові види страхування /І.М. Цуркан, О.С. Красіля // http://www.rusnauka.com/27_NNM_2016/Economics/52970.doc.htm.

38. Чебанова Н.В. Бухгалтерський фінансовий облік: Посібник / Н.В. Чебанова, Ю.А. Василенко – К.: Видавничий центр “Академія”, 2002. – 672 с.

39. Шірінян Л. В. Фінанси страхових організацій [Електронний ресурс]: конспект лекцій для студентів напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит», у тому числі перепідготовка спеціалістів за спеціальністю 7.03050801 «Фінанси і кредит» денної та заочної форм навчання / Л. В. Шірінян. – К.: НУХТ, 2014. – 108 с.

40. Шинкаренко О.М. Методичні аспекти аналізу фінансових результатів страхових компаній / О. М. Шинкаренко, Н. М. Бразілій // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. – 2015. – Вип. 28. – С. 164 - 173.

41. Шумелда Я. Страхування. Навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей. – Тернопіль: Джура, 2004. – 280 с.

42. Яровий А. В. Концептуальні основи організаційно-економічного механізму управління активами вітчизняних страхових компаній / А. В. Яровий // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія : Економічні науки. – 2014. – № 2. – С. 120-124.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Додаток А
до Наказу Міністерства економіки (стандарту) бухгалтерського
1 "Звітний баланс за фінансової звітності"

Підприємство	ВУД "СБ "РАЙОН"	Дата (рік, місяць, число)	17 / 12 / 11
Територія	Україна	м. СЕРПІХУ	26030000
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	м. КОСАТКУ	803610000
Вид економічної діяльності	Інші види опрацювання, крім опрацювання металів	м. КОСІВ	130
Середня кількість працівників	870 осіб		68.12
Адреса, телефон	м. Київ, вул. Сахаровського, 78А		
Складено звітну тит. грн. без десятичного знаку (для розряду IV Звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) (форма № 2), грошові Складено (зроблено позначку "у" у відповідній клітинці) за показником (стандартом) бухгалтерського обліку за міжнародними стандартами фінансової звітності			V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 20 17 р.

Форми № 1

Вал у ДРУГІ

100 000

Актив	Код	На початок	На кінець
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	11 006	12 528
періодичні видання	1001	21 683	25 072
накопичена амортизація	1002	10 877	12 514
Нематеріальні капітальні інвестиції	1003		
Своєчасні засоби	1010	19 271	31 512
періодичні видання	1011	44 280	43 826
інше	1012	25 009	23 124
Інвестиційні нерухомість	1013		
Періодичні видання інвестиційної нерухомості	1014		
Інше інвестиційної нерухомості	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Періодичні видання довгострокових біологічних активів	1021		
Накопичена амортизація для довгострокових біологічних активів	1022		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030		
включно з участю в капіталі інших підприємств	1031	398 638	130 147
Довгострокові дебіторські заборгованості	1040	549	411
Відстрочені податкові активи	1043	1 608	
Гривня	1050		
Відстрочені ліквідаційні витрати	1060	100 618	124 013
Залишок валютні у непрацюючих старих резервних фондах	1063	11 690	13 992
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1099	543 321	322 833
II. Оборотні активи			
Залишки	1100	970	1 293
Виробничі запаси	1101	970	1 293
Незавершені виробництва	1102		
Готові продукти	1103		
Товари	1104		
Поточні біологічні активи	1110		
ліквідація нерухомості	1112		
інше ліквідація	1120		
Дебіторські заборгованості за продукцією, товарами, роботами, послугами	1122	30 842	190 447
Дебіторські заборгованості за розрахунками:	1130	24 100	21 466
в банках	1131		
у тому числі в валюту на зрахунок	1136		
Дебіторські заборгованості за розрахунками з нарахованими доходами	1140	17 640	17 140
Дебіторські заборгованості за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1149		
Інші поточні дебіторські заборгованості	1150	23 848	23 484
Поточні фінансові інвестиції	1160	352 179	634 413
протитити із соціального	1162	17 601	30 065
Гривня	1166	34	23
включно з валюту	1167	17 567	30 044
Витрати майбутніх періодів	1170	1 284	218
Частка нерозподілена у статистичних резервах	1180	151 436	417 038
у тому числі в:	1181		

резерв збитків або резерв власних акцій	1182	68 343	188 980
резерв на відшкодування прямих	1183	85 114	238 878
інших страхових резервів	1184		
інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195	620 224	1 329 884
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Валютні	1200	1 162 545	1 662 717

Позов	Код радян.	На початок звітності	На кінець звітності
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (районовий) капітал	1400	152 480	152 480
Внесок до незарегістрованого статутного капіталу	1401		
Капітал у дооплату	1405	10 384	2 867
Додатковий капітал	1410	35 787	35 787
Ємлісний дохід	1411	35 787	35 787
Накопичені курсові різниці	1412		
Резервний капітал	1413		
Нерозподілений прибуток (непокрита збиток)	1420	202 347	221 366
Неоплачений капітал	1425	()	()
Висуваний капітал	1430	()	()
Інші резерви	1435		
Усього за розділом I	1485	404 008	415 530
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		696
Позивні зобов'язання	1505		
Довгострокові кредитні банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521		
Цільові фінансування	1525		
Контракти допомоги	1535		
Страхові резерви	1536	548 443	889 104
у тому числі резерв довгострокових зобов'язань	1531		
резерв збитків або резерв власних акцій	1532	168 712	361 179
резерв на відшкодування прямих	1533	382 731	387 831
інших страхових резервів	1534		
Імпліцитні контракти	1535		
Примовний фонд	1540		
Резерв на виплату дивиденду	1545		
Усього за розділом II	1585	548 443	889 740
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредитні банків	1600		
Власні векселі	1605		
Поточна кредиторська зобов'язаність за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610		
комерц. робота, послуги	1615	14 792	17 862
розрахунками з бюджетом	1620	979	10 181
у тому числі з податку на прибуток	1621	979	10 181
розрахунками зі страховими	1625		
розрахунками з оплати праці	1630	73	7
Поточна кредиторська зобов'язаність за розрахунками з банками	1635	31 783	31 883
Поточна кредиторська зобов'язаність за розрахунками з учасниками	1640		
Поточна кредиторська зобов'язаність за внутрішніми розрахунками	1645		
Поточна кредиторська зобов'язаність за строковими діяльностями	1650	152 480	282 962
Поточні забезпечення	1660	4 408	9 828
Доходи майбутніх періодів	1665	407	1 712
Відстрочені податкові зобов'язання від нерезидентів	1670		
Інші поточні зобов'язання	1680	29	6
Усього за розділом III	1685	210 004	357 447
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
V. Частина на рівності активів неперезабитого планшійного фонду	1800		
Валютні	1900	1 162 545	1 662 717

Керівник

О. В. Уля

Головний бухгалтер

Ю. С. Ковал

Підприємство

ПВМ "СК "УНІКА"

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
17	12	31
20033533		

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2017 р.**

Форми N 2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000		
Чисті зароблені страхові премії	2010	980 161	810 867
Премії підписані, валова сума	2011	1 702 912	1 064 115
Премії, передані у перестраховування	2012	663 515	202 762
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	204 200	78 335
Зміна частки перестрахованих у резерві незароблених премій	2014	144 964	27 849
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050		
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	443 932	355 976
Валовий:			
прибуток	2090	536 229	454 891
збиток	2095	()	()
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-14 823	-6 310
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-135 461	-7 691
Зміна частки перестрахованих в інших страхових резервах	2112	120 638	1 381
Інші операційні доходи	2120	48 793	83 872
	2121		
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		
Адміністративні витрати	2130	225 797	196 382
Витрати на збут	2150	325 161	277 522
Інші операційні витрати	2180	5 337	12 784
	2181		
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	13 904	45 495
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200	2 075	1 556
Інші фінансові доходи	2220	79 603	83 953
Інші доходи	2240	1 497	1 972
Дохід від благодійної допомоги	2241		
Фінансові витрати	2250		5 601
Втрата від участі в капіталі	2255	()	()
Інші витрати	2270	73	494
Прибуток (збиток) від впливу інфляції за монетарні статті	2275		
Фінансовий результат до оподаткування:			

прибуток	2290	97 006	128 881
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	57 887	43 675
Прибуток (збиток) від призначеної діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	39 119	85 206
збиток	2355		

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код радян	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Доцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Доцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-7 687	5 230
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частина іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-7 687	5 230
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-7 687	5 230
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	31 432	90 436

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

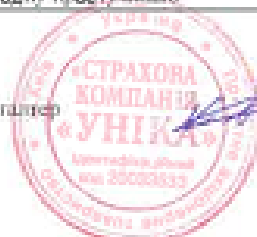
Назва статті	Код радян	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні витрати	2500	4 227	3 890
Витрати на оплату праці	2505	105 363	86 708
Відрахування на соціальні заходи	2510	17 075	13 497
Амортизація	2515	6 695	6 684
Інші операційні витрати	2520	866 867	731 855
Разом	2550	1 000 327	842 634

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код радян	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	3 887	3 887
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	3 887	3 887
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	10,064	21,921
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	10,064	21,921
Дивіденди на одну просту акцію	2650	5,1450	0,0120

Керівник

Головний бухгалтер

О. В. Улья

Ю. С. Кваша

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Звітний звіт про фінансові результати"

Назва підприємства	Приватне підприємство товариства "Страхова компанія "УНІКА"	Дата (рік, місяць, число)	2019	01	01
Територія	Україна	за ЄДРПОУ	30033333		
Судово-арбітражна форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОАТУУ	603400000		
Вид економічної діяльності	інші види страхування, крім страхування життя	за КОДПД	250		
Середня кількість працівників	890	за ЄМВД	49.13		
Адреса, телефон	вулиця Сабошівського, буд. 70А, м. Ірпінь, 04032	ЄЗНЄКО			
Свідоцтво про реєстрацію: тип, три, без додаткового коду (кварті реєстрації IV Звіту про фінансові результати (Звіту про економічні результати) (форма МД), грошові показники якого вносяться в графіки в звіті/звітній)					
Складено (робота виконана "у" у відповідній клітинці):					
за національним (стандартним) бухгалтерським обліком					
за міжнародним стандартом фінансової звітності					

Валюта (Звіт про фінансові результати)
та 31 грудня 2018 р.

Форми №1 Код за ДКУД 180301

А К Т И В	Код радян	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	12 534	17 307
періодична частота	1001	23 072	33 073
інформаційні активи	1002	12 314	13 768
Нематеріальні активи (інформація)	1003	-	-
Спеціальні активи	1010	31 312	37 802
періодична частота	1011	43 636	34 107
інше	1012	22 134	28 363
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Періодична частота інвестиційної нерухомість	1016	-	-
Інше інвестиційної нерухомість	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Періодична частота довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Інформаційні активи (інформація довгострокових біологічних активів)	1022	-	-
Довгострокові фінансові активи:			
які обліковуються за методом участі в капіталі			
інші підприємства	1030	-	-
інші фінансові (інформація)	1035	130 147	273 873
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	411	466
Надварткові податкові активи	1043	-	14 993
Гроші	1050	-	-
Надварткові акціонерні активи	1060	134 013	148 343
Залишок коштів у централізованих структурах розвитку фонду	1065	13 993	29 441
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	323 833	512 127
II. Оборотні активи			
Залишки	1100	1 389	1 389
Виробничі запаси	1101	1 389	1 389
Незавершені виробництва	1102	-	-
Готівка продукція	1103	-	-
Товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити переуступлення	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Централізована заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	190 447	261 098
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за відрахуваннями	1130	21 495	28 186
з бюджетом	1135	-	66
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованими доплатами	1140	17 140	23 948
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інші поточні дебіторська заборгованість	1155	23 494	30 465
Поточні фінансові активи(інформація)	1160	634 413	612 783
Гроші та їх еквіваленти	1165	33 063	89 142
Готівка	1166	31	35
Резерви в банках	1167	33 044	89 117
Витрати майбутніх періодів	1170	218	882
Частина переуступлення у гарантовані резерви	1180	417 058	1 052 363
у тому числі в:	1181	-	-
резерви довгострокових зобов'язань			
резерви збитків або резерви фінансових витрат	1182	188 080	339 481
резерви виробничих затрат	1183	228 078	112 882

Інші страхові резерви	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1196	1 339 884	3 863 344
III. Інвентарні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Вашинг	1300	-	-
Всього	1300	1 463 717	3 374 471

Позив	Код РКМД	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
I	2	3	4
I. Валютний запас			
Зарозраховані (найшвей) валютні	1400	135 480	135 480
Вашинг до зарозрахованого відсутнього валюту	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1402	3 897	3 701
Додатковий капітал	1410	35 787	35 787
Валютний фонд	1411	35 787	35 787
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1413	-	-
Пароціновий грабуток (включає так об'єкти)	1420	221 266	242 319
Високоціновий капітал	1421	(-)	(-)
Високоціновий капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1496	415 530	430 785
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Інвентарні податкові зобов'язання	1500	638	-
Пенсійні зобов'язання	1501	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат виробництва	1521	-	-
Цільові фінансування	1523	-	-
Інвентарні довгострокові	1524	-	-
Страхові резерви	1530	889 104	1 780 279
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань	1532	301 173	1 137 328
резерв життєвих або резерв пенсійних витрат	1533	387 931	642 951
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвентарні контракти	1535	-	-
Грошовий фонд	1540	-	-
Резерв на випадок зникнення погуб	1545	-	-
Усього за розділом II	1890	889 740	1 780 279
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Вашинг	1601	-	-
Поточна кредиторська зобов'язаність за:	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1611	17 865	19 163
розрахунками з бюджетом	1620	10 181	19 215
у тому числі з податку на грабуток	1621	10 181	14 611
розрахунками зі страховиками	1622	-	-
розрахунками з органами влади	1630	7	78
Поточна кредиторська зобов'язаність за одержаними авансами	1631	31 883	39 312
Поточна кредиторська зобов'язаність за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська зобов'язаність із внутрішніх розрахунків	1643	-	-
Поточна кредиторська зобов'язаність за страховою діяльністю	1650	285 943	1 051 238
Поточні забезпечення	1660	9 828	11 450
доходи майбутніх періодів	1665	1 713	4 034
Відстрочені податкові платежі від зарозрахованих	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	6	18 917
Усього за розділом III	1696	387 447	1 163 497
IV. Зобов'язання, пов'язані з виборчими питаннями, утримуванням для продажу, та групами вибуття			
Вашинг	1700	-	-
Усього за розділом IV	1700	-	-
V. Чиста вартість активів надзвичайного інвентарного фонду	1800	-	-
Всього	1900	1 463 717	3 374 471

Керівник

Улья Ольга Володимирівна

Головний бухгалтер

Ушачівська Катерина Іванівна

Г. Підприємство в порядку, в якому йому наданою особою виконавчі коди, що розглядає державну податкову у офірі контролю.

Щиримство	Приватне акціонерне товариство "Страхова компанія "УНІКА" (наблюдати)	Дата (рік, місяць, число) за СДРПОУ	КОДИ		
			2019	01	01
			20033533		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2018 Р-

Форм №2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код радян	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	-	-
Чисті зароблені страхові премії	2010	1 446 445	980 161
премії підписані, валова сума	2011	2 041 616	1 702 912
премії, не надані у не рестрахованні	2012	424 957	663 515
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	55 020	204 200
зміна частки нерестрахованих у резерві незароблених премій	2014	(115 194)	144 964
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(-)	(-)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	714 228	443 932
Валовий:			
прибуток	2090	732 217	536 229
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	(85 654)	(14 823)
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	(836 155)	(135 461)
зміна частки нерестрахованих в інших страхових резервах	2112	750 501	120 638
Інші операційні доходи	2120	39 042	48 793
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вилучених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(290 232)	(225 797)
Витрати на збут	2150	(429 771)	(325 161)
Інші операційні витрати	2180	(6 533)	(5 337)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	13 904
збиток	2195	(40 931)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	726	2 075
Інші фінансові доходи	2220	84 925	79 603
Інші доходи	2240	2 861	1 497
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(6 700)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(355)	(73)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	40 526	97 006
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(15 375)	(57 887)
Прибуток (збиток) від операційної діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	25 151	39 119
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	(5 598)	(7 687)
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	(5 598)	(7 687)
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	(5 598)	(7 687)
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	19 553	31 432

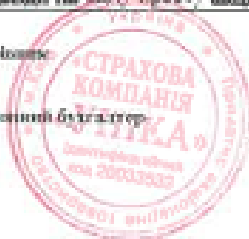
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	4 299	4 227
Витрати на оплату праці	2505	136 799	105 363
Відрахування на соціальні заходи	2510	23 966	17 075
Амортизація	2515	8 869	6 695
Інші операційні витрати	2520	1 313 326	866 867
Разом	2550	1 487 259	1 000 227

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	3887	3887
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	3887	3887
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	6 470,54284	10 064,05969
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	6 470,54284	10 064,05969
Дивіденди на одну просту акцію	2650	1 106,00000	5 145,00000

Керівник:

Головний бухгалтер:

Улья Ольга Володимирівна

Уварівська Катерина Іванівна

Додаток І
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку І "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	Приватне акціонерне товариство "Страхова компанія "УНІКА"	Дата (рік, місяць, часок)	КОДН
Територія	Україна	за ЄДРНОУ	01 01
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОАТУУ	2003330
Підприємство діяльності	інші види страхування, впр. страхування життя	за КОДН	803600000
Середня кількість працівників	1 839	за КВЕД	230
Адреса, телефон	вулиця Сапозницького, буд. 30А, м. Київ, 01032		6312
Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знаку (окрем розділу IV Зводу про фінансові результати (Зводу про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого виводяться в гривнях з копійками)			2266000
Словознак (робота позначу "У" у відповідній клітинці): за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку за міжнародними стандартами фінансової звітності			У

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2019 р.

Форма №0 Кв за ДС/ДІ 180101

А К Т И В	Код радян	На початок звітного періоду	
		3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	17 307	19 370
первісна вартість	1001	33 079	39 278
накопичена амортизація	1002	15 769	19 908
Нематеріальні капітальні інвестиції	1005	-	-
Основи засоби	1010	27 802	29 838
первісна вартість	1011	34 107	62 003
знос	1012	26 305	32 143
Інвестиційна нерухомість	1013	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомісті	1014	-	-
Знос інвестиційної нерухомісті	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1023	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за метою участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	273 875	154 893
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	466	432
Відстрочені податкові активи	1045	14 990	19 911
Будівля	1050	-	-
Відстрочені амортизаційні відрахування	1060	148 243	144 964
Залишок коштів у центральних банках страхових резервних фондів	1065	29 441	52 179
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	512 127	481 607
III. Оборотні активи			
Залишки	1100	1 389	1 177
Виробничі запаси	1101	1 389	1 177
Незавершені виробництва	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторські переуступання	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	961 090	191 190
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за податками і зборами	1130	28 186	12 141
з бюджетом	1135	66	3
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	23 988	39 309
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інші поточні дебіторська заборгованість	1149	90 465	43 913
Поточні фінансові інвестиції	1150	612 363	960 707
Гроші та їх еквіваленти	1163	89 142	30 387
Готівка	1164	35	-
Резерви в банках	1167	89 117	30 387
Витрати майбутніх періодів	1170	862	1 014
Частина переуступання у страхових резервах	1180	1 092 369	754 673
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах наліченних витрат	1182	939 481	660 713
резервах нарахованих премій	1183	112 884	93 960

інших отриманих резервів	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	2 862 344	2 034 606
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	3 374 471	2 432 213

Пасив	Код радян	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зарезервовані (накоплені) капітали	1400	155 480	155 480
Внески до незарезервованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооплаті	1405	-2 701	11 644
Додатковий капітал	1410	35 787	35 787
Гарантійний довід	1411	35 787	35 787
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокривий збиток)	1420	242 219	326 830
Насичений капітал	1425	(-)	(-)
Відчужений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	430 785	529 741
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податки зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	1 780 279	1 602 357
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв валових витрат	1532	1 137 328	845 879
резерв незаробітків грошей	1533	642 951	756 478
інші отримані резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Прокосний фонд	1540	-	-
Резерв на виплату дисконту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	1 780 279	1 602 357
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	19 163	15 419
розрахунки з бюджетом	1620	19 215	14 137
у тому числі з податку на прибуток	1621	14 631	13 681
розрахунки зі страхування	1625	-	-
розрахунки з оплати праці	1630	78	65
Поточна кредиторська заборгованість за операціями з активами	1635	39 332	32 917
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	1 051 238	215 187
Поточні забезпечення	1660	11 450	12 820
Доходи майбутніх періодів	1665	4 034	5 383
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	18 917	4 169
Усього за розділом III	1695	1 163 407	300 115
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів незарезервованого пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	3 374 471	2 432 213

Керівник

Улас Олена Володимирівна

Головний бухгалтер

Виноградова Наталя Валентинівна

Г Вітається з порученням, виконаною відповідно до вимог законодавчої влади, що реалізує державну політику у сфері страхування.

Підприємство Приватне акціонерне товариство "Страхова компанія "УНІКА" за ЄДРПОУ _____
 (на вимогу платця)

Дата (рік, місяць, число)

КОДИ		
2020	01	01
20033333		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
 за Рік 2019 р.

Форма №2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	-	-
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	2010	1 754 596	1 446 445
<i>премії підписами, валова сума</i>	2011	2 152 170	2 041 616
<i>премії, передані у перестраховання</i>	2012	265 063	424 957
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	113 527	55 020
<i>зміна частки перестрахованих у резерві незароблених премій</i>	2014	(18 984)	(115 194)
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(-)	(-)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	2070	852 988	714 228
Валовий:			
прибуток	2090	901 608	732 217
збиток	2095	(-)	(-)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	2105	-	-
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	2110	12 721	(85 654)
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	291 449	(836 155)
<i>зміна частки перестрахованих в інших страхових резервах</i>	2112	(278 728)	750 501
Інші операційні доходи	2120	2 796	39 042
<i>у тому числі:</i>	2121	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від нерівного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(339 291)	(290 232)
Витрати на збут	2150	(475 060)	(429 771)
Інші операційні витрати	2180	(93 824)	(6 533)
<i>у тому числі:</i>	2181	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від нерівного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	8 950	-
збиток	2195	(-)	(40 931)
Доход від участі в капіталі	2200	726	726
Інші фінансові доходи	2220	120 302	84 925
Інші доходи	2240	2 104	2 861
<i>у тому числі:</i>	2241	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(227)	(6 700)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(626)	(355)
<i>Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті</i>	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	131 229	40 526
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(42 241)	(15 375)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	88 988	25 151
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	14 345	(5 598)
Накращі курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	14 345	(5 598)
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	14 345	(5 598)
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	103 333	19 553

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	3 514	4 299
Витрати на оплату праці	2505	205 609	136 799
Відрахування на соціальні заходи	2510	38 229	23 966
Амортизація	2515	9 980	8 869
Інші операційні витрати	2520	1 503 831	1 313 326
Разом	2550	1 761 163	1 487 259

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	3887	3887
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	3887	3887
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	22 893,74839	6 470,54284
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	22 893,74839	6 470,54284
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	1 106,00000

Керівник

Улья Олеся Володимирівна

Головний бухгалтер

Виноградова Наталія Валентинівна

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Звітність компанії до фінансової звітності"

Підприємство	Приватне акціонерне товариство "Сиромо компані" "УНІКА"	Дата (рік, місяць, часова)	2021	01	01
Територія	М.КНПВ	за ЄДРРНОУ	20033333		
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОАТУУ	6038100000		
Вид економічної діяльності	інші види с/господарства, с/госп сировинна цінність	за КОПДОГ	238		
Середня кількість працівників	1 891	за КВЕД	63.12		
Адреса, телефон	вулиця Тараса Шевченка, буд. 6, м.п. В, ШЕРВЕНКІВСЬКИЙ РАЙОН, М.КНПВ обл., 64112, Україна		2254000		
Судова інстанція	суд. пра. 603 докт.судного зв'язу (судом розгляду IV Інсту про фінансової розпорядки (Інсту про організацій докт./Форми №2), (процесні повноваження цього законодавства в галузях з цивільними)				
Складено (зробити позначку "У" у відповідній клітинці):					
за національним (стандартами) бухгалтерського обліку					
за міжнародними стандартами фінансової звітності					У

Валюта (звіт про фінансовий стан)
UAH М грудня 2020 P

Формат №1 Код за ДКУД 1001001

А К Т И В	Код радян	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	19 270	22 288
патенти	1001	28 278	44 063
ліцензійні амортизації	1002	19 998	21 779
Нематеріальні активи (інвентарі)	1003	-	-
Своєчасні засоби	1010	39 838	60 179
патенти	1011	62 003	108 380
засоби	1012	22 145	38 411
Інвентаризована нерухомість	1013	-	-
Патенти	1014	-	-
Засоби інвентаризованої нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Патенти	1021	-	-
Надлишки амортизації довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвентарі			
акції обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвентарі	1035	134 893	201 136
Довгострокові дебіторські заборгованості	1040	492	-
Відстрочені податкові активи	1045	19 911	208
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені амортизаційні витрати	1060	144 584	174 253
Залишки коштів у депозитованих страхових резервах фондів	1065	32 179	34 433
Інші оборотні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1098	401 607	702 527
II. Оборотні активи			
Залишки	1100	1 177	1 198
Вироблені запаси	1101	1 177	1 198
Нематеріальні виробництва	1102	-	-
Готинна продукція	1103	-	-
Товари	1104	-	-
Почесні біологічні активи	1110	-	-
Державні проєктування	1115	-	-
Високі операції	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцією, товари, роботи, послуги	1125	191 100	312 264
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за податковими зобов'язаннями	1130	12 141	73 680
з банками	1135	5	412
у тому числі з банку на придбання	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з зарплатних довідок	1140	33 389	139 293
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інші почесні дебіторська заборгованість	1155	42 593	20 286
Почесні фінансові інвентарі	1160	960 707	1 079 768
Гроші та їх еквіваленти	1165	30 387	30 663
Готівка	1166	-	-
Расушки в банках	1167	30 387	30 663
Витрати майбутніх періодів	1170	1 014	147
Частка підприємств у страхових резервах	1180	754 633	293 406
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах повільного реалізації	1182	660 733	147 046
резерви виробничих витрат	1183	99 900	108 360

інші фінансові результати	1184	-	-
Інші оборотні активи	1180	-	-
Усього за розділом II	1185	2 639 696	1 902 116
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуті	1300	-	-
Баланс	1300	2 432 213	2 604 653

Назва	Код радян	На початок звітного періоду		На кінець звітного періоду	
		3	4	3	4
I. Власний капітал					
Зарезервовані (законні) капітали	1400	133 480		133 480	
Відомі до ліквідаційного статутного капіталу	1401	-		-	
Капітали у довірені	1402	11 644		-346	
Додатковий капітал	1410	35 787		35 787	
Емісійні доходи	1411	35 787		35 787	
Накопичені курсові різниці	1412	-		-	
Резервний капітал	1413	-		-	
Нерозподілений прибуток (законний збиток)	1420	326 830		603 148	
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)	(-)	(-)
Випушений капітал	1430	(-)	(-)	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-		-	
Усього за розділом I	1495	629 741		795 489	
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення					
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-		-	
Пенсійні зобов'язання	1503	-		-	
Довгострокові кредити банків	1510	-		-	
Інші довгострокові зобов'язання	1513	-		25 242	
Довгострокові забезпечення	1520	-		-	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-		-	
Цільове фінансування	1523	-		-	
Витрачені доходи	1526	-		-	
Страхові резерви	1530	1 682 357		1 242 305	
у тому числі:	1531	-		-	
резерв довгострокових зобов'язань	1532	-		-	
резерв збитків або резерв збиткових валют	1532	843 879		351 843	
резерв витрачених премій	1533	736 478		890 460	
інші страхові резерви	1534	-		-	
Імущественні контракти	1535	-		-	
Фондовий фонд	1540	-		-	
Резерв на виплату дивиденду	1543	-		-	
Усього за розділом II	1595	1 682 357		1 267 547	
III. Поточні зобов'язання і забезпечення					
Короткострокові кредити банків	1600	-		-	
Високої надані	1603	-		-	
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	-		8 623	
товари, роботи, послуги	1613	13 419		46 499	
розрахунками з бюджетом	1620	14 173		25 316	
у тому числі з податку на прибуток	1621	13 681		25 043	
розрахунками зі страхування	1623	-		-	
розрахунками з оплати праці	1626	63		84	
Поточна кредиторська заборгованість за короткостроковими зобов'язаннями	1633	33 907		44 397	
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-		-	
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1643	-		-	
Поточна кредиторська заборгованість за страховими діяльностями	1650	213 187		265 074	
Поточні забезпечення	1660	12 820		31 444	
Доходи майбутніх періодів	1663	5 363		-	
Відстрочені пенсійні доходи від перерахувань	1670	-		-	
Інші поточні зобов'язання	1690	4 169		-	
Усього за розділом III	1700	300 118		541 637	
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуті	1700	-		-	
V. Чиста надія, яку інші підприємства звітної економічної одиниці, по ринковій доданку позитиву у офірі статистики	1800	-		-	
Баланс	1900	2 432 213		2 604 653	

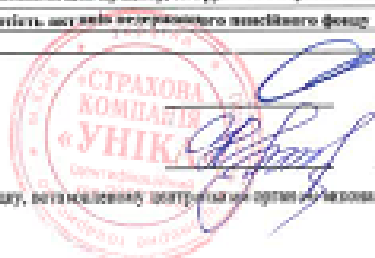
Керівник:

Улья Ольга Володимирівна

Головний бухгалтер:

Викторівна Наталія Валентинівна

Відповідаю за повноту, достовірність та контроль за звітними показниками згідно з законодавчою базою, що регулює діяльність підприємства у сфері статистики.

Підприємство	Приватне акціонерне товариство "Страхова компанія "УНІКА" (відкритого типу)	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ		
			2021	01	01
			200933333		
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)			Форма №2 Код за ДКУД		
за			1801003		
Рік 2020			Р.		

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код радян	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	-	-
Чисті зароблені страхові премії	2010	2 054 706	1 754 556
премії відшкодувань, валова сума	2011	2 495 571	2 152 170
премії, передані у перестраховувачів	2012	321 343	265 063
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	133 982	113 527
зміна частки перестраховувачів у резерві незароблених премій	2014	14 460	(18 984)
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(-)	(-)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	908 741	852 588
Валовий:			
прибуток	2090	1 145 965	901 608
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових договір'язамь	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	(19 673)	12 721
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	494 034	291 449
зміна частки перестраховувачів в інших страхових резервах	2112	(513 707)	(278 728)
Інші операційні доходи	2120	146 391	2 796
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вкладених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(350 775)	(339 291)
Витрати на збут	2150	(548 737)	(475 060)
Інші операційні витрати	2180	(90 962)	(93 824)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	282 209	8 950
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	726
Інші фінансові доходи	2220	164 864	120 302
Інші доходи	2240	18 660	2 104
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(-)	(227)
Втрата від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(28 022)	(626)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статист	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	437 711	131 229
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(135 707)	(42 241)
Прибуток (збиток) від призначеної діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	302 004	88 988
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	(12 590)	14 345
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	(12 590)	14 345
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	(12 590)	14 345
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	289 414	103 333

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	4 362	3 514
Витрати на оплату праці	2505	207 892	205 609
Відрахування на соціальні заходи	2510	43 371	38 229
Амортизація	2515	13 952	9 980
Інші операційні витрати	2520	1 649 311	1 503 831
Разом	2550	1 918 888	1 761 163

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	3887	3887
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	3887	3887
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	77 695,90944	22 893,74839
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	77 695,90944	22 893,74839
Дивіденди на одну просту акцію	2650	6 094,00000	-

Керівник

Головний бухгалтер

Улья Оксана Володимирівна

Венігрідова Наталя Валентинівна